

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
มิถุนายน 2555

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
มิถุนายน 2555

นันทพร บำสันเทียะ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาด*

ใหญ่. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล.

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยการศึกษาใช้ข้อมูลทุดิถีภูมิรายไตรมาส โดยสร้างสมการถดถอยเชิงเส้น (Multiple Regression) วิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary least square: OLS)

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน และ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ และ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม และ อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมต่อรายได้รวม และ อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

FACTORS AFFECTING THE PROFITABILITY OF LARGE-SIZE THAI COMMERCIAL BANKS

ABSTRACT
BY
NANTAPORN BAMSANTIA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Managerial Economics
at Srinakharinwirot University

June 2012

Nantaporn Bamsantia. (2012). *Factors affecting the profitability of LARGE-SIZE thai commercial banks*. Master's Project, M.Econ. (Managerial Economics).
Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor:
Assistant Professor Raveepon Saleepon.

The research aims to study the factors affecting the profitability of large-sized thai commercial banks which were: Bangkok Bank PCL., Krung Thai Bank PCL., Siam Commercial Bank PCL. and Kasikorn Bank PCL. The secondary data was employed to this study analyzed by multiple regression and Ordinary Least Square.

The results are as follows. In case of the Bangkok Bank PCL., the explanatory variables i.e., total revenue to total employees ratio, total revenue to total branches ratio and minimum loan rates have positive impact on the profitability at 0.01 significance level. On the other hand, the three-month fixed deposit rate has negative impact on the profitability at 0.01 significance level. In case of the Krung Thai Bank PCL., the explanatory variables i.e., total revenue to total employees ratio and minimum loan rates have positive impact on the profitability at 0.01 significance level. On the other hand, bad debt and doubtful account to loans ratio and the three-month fixed deposit rate have negative impact on the profitability at 0.01 significance level. In case of Siam Commercial Bank PCL., the explanatory variables i.e., fee and services income to total revenue ratio and total revenue to total branches ratio have positive impact on the profitability at 0.01 significance level. On the other hand, operating expense to total revenue ratio and bad debt and doubtful account to loans ratio have negative impact on the profitability at 0.01 significance level. In case of the Kasikorn Bank PCL., the explanatory variables i.e., total revenue to total employees ratio and minimum loan rates have positive impact on the profitability at 0.01 and 0.05 significance level respectively.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาด
ใหญ่ ของ นันทพร บำสันเทียะ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์ ดร.จิรวัดน์ เจริญสถาพรกุล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร.รัชพันธุ์ เขยจิตร)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณ์)

วันที่ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและช่วยเหลือ คำปรึกษา คำแนะนำตลอดจนการตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา จากผู้ช่วย ศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งได้ชี้แนวทางในการทำงานวิจัยทั้งให้ คำปรึกษาในเรื่องวิชาการและการปฏิบัติงานวิจัยให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา นอกจากนี้ขอกราบพระคุณ อาจารย์ ดร.รัชพันธุ์ เขยจิตร และ อาจารย์ ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย กรรมการควบคุมการสอบได้เสียสละ เวลามาให้คำแนะนำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุน ขอบคุณ เพื่อนๆทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือในทุกๆเรื่องเป็นอย่างดี รวมถึงคำแนะนำดีๆ และขอบคุณพี่รหัส ที่แสนดีสำหรับกำลังใจที่มีให้เสมอมา ส่งผลให้ผู้วิจัยมีความมานะ ตั้งใจในการทำงานวิจัยตลอดมา จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้และคำปรึกษาอย่างดีตลอดมา รวมทั้งครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้คอยอบรมสั่งสอน ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

นนทพร บำสันเทียะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการศึกษา.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
สังเขปความมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัย สมมติฐาน การวิเคราะห์.....	92
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	107
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	134

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายได้ค่าใช้จ่ายของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ.....	2
2 โครงสร้างรายได้ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ.....	3
3 โครงสร้างค่าใช้จ่ายของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ.....	5
4 การแบ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์.....	26
5 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
6 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม.....	60
7 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวม.....	62
8 เปรียบเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม.....	64
9 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ.....	67
10 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน.....	69
11 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา.....	73
12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด.....	75
13 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติออกจากสมการ.....	76
14 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด.....	79
15 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติออกจากสมการ.....	80
16 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด.....	83
17 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติออกจากสมการ.....	84

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด.....	87
19 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกจากสมการ.....	88
20 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) หลังจากที่มีการปรับช่วงเวลา.....	89
21 สรุปปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์....	91
22 กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	108
23 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	110
24 กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	113
25 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	115
26 กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	118
27 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	120
28 กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	123
29 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	125
30 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	128

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	130
32 ผลกระทบโดยรวมในประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553.....	132

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 กราฟแสดงการวัดค่าสถิติ Durbin-Watson.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ธนาคารพาณิชย์ถือเป็นสถาบันทางการเงินที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากสถาบันการเงินเป็นแหล่งระดมเงินทุนจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ เพื่อนำมาลงทุนในภาคเศรษฐกิจต่างๆ โดยจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางทางการเงิน โดยธนาคารพาณิชย์จะทำหน้าที่เป็นผู้ระดมเงินทุน และจัดสรรไปยังหน่วยผลิตต่างๆ ในรูปของสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

กิจการธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเหมือนธุรกิจอื่นๆ แม้ว่าธุรกิจธนาคารพาณิชย์จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพทางสังคม และจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดก็ตาม ผลกำไรยังเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญของการลงทุนในการดำเนินกิจการของธนาคาร หากปราศจากผลตอบแทนต่อเงินทุนที่ยุติธรรมแล้วก็จะไม่มีใครยินดีในการลงทุนต่อไป ดังนั้นธนาคารจึงต้องแสวงหาแนวทางในการถือครองสินทรัพย์และหนี้สินเพื่อจะได้มาซึ่งสัดส่วนที่เหมาะสมที่สุด (วเรศ อุปปาทิก, 2544: 134)

ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ยังต้องเผชิญกับความผันผวนค่อนข้างมาก ทั้งสภาพการแข่งขันและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ล้วนมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะภาวะในปี พ.ศ. 2550 ที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงและความผันผวน ไม่ว่าจะเป็นค่าเงินบาทที่แข็งขึ้น และราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ตลอดจนปัญหาซับไพร์มวิกฤตการเงินโลกที่มีเกิดจากภาคอสังหาริมทรัพย์และภาคการเงินของสหรัฐอเมริกา ส่งผลต่อปัญหาสภาพคล่องของสถาบันการเงินสำคัญหลายแห่งทั่วโลกจนต้องมีการควบรวมกิจการ หรือ ปิดตัวลง จากปัญหาวิกฤตทางการเงินของสหรัฐอเมริกาได้ส่งผลให้เศรษฐกิจหลายประเทศเข้าสู่ภาวะถดถอย ประเทศไทยซึ่งมีระบบเศรษฐกิจและการเงินเชื่อมโยงกับประเทศมหาอำนาจต่างๆ ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบนี้ได้ การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นอกจากจะขึ้นอยู่กับมาตรการต่างๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้นแล้ว ยังขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและสภาวะแวดล้อมทางการเงินของประเทศอีกด้วย ซึ่งปัจจุบันการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันกันสูง และจากเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ธนาคารพาณิชย์ควรวางแผน และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การแข่งขันเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน

ตาราง 1 แสดงรายได้และค่าใช้จ่ายของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ

หน่วย : ล้านบาท

	ระบบธนาคารพาณิชย์		
	ปี 2553	ปี 2552	เปลี่ยนแปลงร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	109,720	96,486	13.72
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	29,032	23,301	24.6
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	80,688	73,185	10.25
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	11,375	9,375	21.33
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	783	1,164	-32.73
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิหลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	68,530	62,646	9.39
รายได้ที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	40,819	32,639	25.06
ค่าใช้จ่ายที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	68,919	63,547	8.45
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้และก่อนรายการพิเศษ	40,430	31,738	27.39
ภาษีเงินได้	11,753	7,160	64.15
กำไร (ขาดทุน) ก่อนรายการพิเศษ	28,677	24,578	16.68
รายการพิเศษ	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	28,677	24,578	16.68

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). รายได้ค่าใช้จ่าย. (ออนไลน์)

จากตาราง 1 แสดงรายได้และค่าใช้จ่ายของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ จะพบว่าในปี 2553 กำไรโดยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ (32 ธนาคาร ได้แก่ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศและสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ) เพิ่มขึ้นถึง 4,099 ล้านบาทหรือร้อยละ 16.68 จะเห็นว่าโครงสร้างของรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทยจะมาจาก 2 ส่วนคือ รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลเติบโตร้อยละ 13.72 และรายได้ที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเติบโตร้อยละ 25.06

ตาราง 2 แสดงโครงสร้างรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ

	ปี 2553		ปี 2552		เปลี่ยนแปลง
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล					
เงินให้สินเชื่อ	81,936	54.43	74,223	57.48	10.39
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	8,873	5.89	4,736	3.66	87.35
การให้เข้าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน	7,720	5.13	6,685	5.18	15.48
การลงทุน	11,191	7.43	10,842	8.4	3.22
รวมรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	109,720	72.88	96,486	74.72	13.72
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย					
กำไร (ขาดทุน)จากการลงทุน	1,509	1.01	-600	-0.46	-351.50
ค่าธรรมเนียมและบริการ	28,363	18.84	24,300	18.82	16.72
กำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรต	4,864	3.23	4,076	3.16	19.33
รายได้อื่น	6,083	4.04	4,863	3.76	25.09
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	40,819	27.12	32,639	25.28	25.06
รวมรายได้ทั้งหมด (รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล และรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย)					
	150,539	100	129,125	100	16.58

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). รายได้ค่าใช้จ่าย. (ออนไลน์)

จากตาราง 2 โครงสร้างรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ ในปี 2553 รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลยังคงเป็นรายได้หลักของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ คิดเป็นร้อยละ 72.88 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งรายได้หลักคือดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อเป็นรายได้หลักในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยจากการนำเงินไปแสวงหาผลประโยชน์ ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อคิดเป็นร้อยละ 54.43 ของรายได้ทั้งหมด แต่จากสภาวะปัจจุบันที่ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยยังคงต้องระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาหนี้เสียในอนาคต รองลงมาได้แก่ เงินปันผลจากการลงทุน ดอกเบี้ยรับจากรายการระหว่างธนาคารตลาดเงิน และรายได้จากการให้เข้าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน คิดเป็นร้อยละ 7.43 5.89 และ 5.13 ของรายได้ทั้งหมด และ

ในส่วนรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยในปี 2553 คิดเป็นร้อยละ 27.12 ของรายได้ทั้งหมด และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 25.06 เนื่องด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์ได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาเป็นธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งต้องพัฒนาการบริการของตนในการให้บริการลูกค้า ธนาคารพาณิชย์จึงมีการแข่งขันเพื่อบริการลูกค้าให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการและสามารถตอบสนองพฤติกรรมของลูกค้าที่แตกต่างกันได้อย่างแท้จริง การอำนวยความสะดวกพวกนี้เพื่อเป็นการดึงดูดลูกค้าและรักษาลูกค้าของธนาคารไว้ ในการให้บริการแก่ลูกค้าในด้านต่างๆของธนาคารจะมีค่าธรรมเนียมและบริการเกิดขึ้นจะส่งผลต่อรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยของธนาคาร คือรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการซึ่งมีสัดส่วนมากที่สุดในกลุ่มของรายได้ที่มีโชดอกเบี้ย ในปี 2553 คิดเป็นร้อยละ 18.84 ของรายได้ทั้งหมด รองลงมาคือรายได้อื่นๆ กำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรต และกำไร (ขาดทุน) จากการลงทุน

โครงสร้างค่าใช้จ่ายของธนาคารพาณิชย์จะมี 2 ส่วนคือ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี้ยดังตาราง 3 แสดงโครงสร้างค่าใช้จ่ายรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ นอกจากอัตราดอกเบี้ยกู้ดลงซึ่งส่งผลต่อรายได้ในส่วนของรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลแล้ว ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกุดลงซึ่งมีผลต่อค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝากซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ในปี 2553 มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝากร้อยละ 16.58 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รองลงมาในส่วน ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในปี 2553 คือดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่ายรายการระหว่างธนาคาร และค่าธรรมเนียมในการกู้ยืม คิดเป็น 8.72 4.34 และ 0.00 ตามลำดับ ปัจจุบันนอกจากการแข่งขันการให้บริการทางด้านอิเล็กทรอนิกส์แล้ว แต่ละธนาคารยังมีการแข่งขันการให้บริการในการอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าแต่ละธนาคารจึงได้มีการขยายสาขาเพื่อรองรับการให้บริการลูกค้ากันได้อย่างสะดวกขึ้น ซึ่งการขยายสาขาจะต้องจ้างพนักงานเพิ่มขึ้นส่งผลต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ในส่วนของค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี้ย จากตาราง 3 ค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี้ย พบว่าค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานมีสัดส่วนมากที่สุด ในปี 2553 มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานร้อยละ 25.40 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 12.09 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่ารับรอง เป็นต้น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ ค่าธรรมเนียมและบริการ ค่าภาษีอากร และค่าตอบแทนกรรมการ คิดเป็น 20.61 12.49 8.12 3.63 และ 0.11 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงโครงสร้างค่าใช้จ่ายรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ

	ปี 2553		ปี 2552		เปลี่ยนแปลง
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย					
เงินรับฝาก	16,236	16.58	14,921	17.18	8.81
รายการระหว่างธนาคารและ					
ตลาดเงิน	4,248	4.34	2,208	2.54	92.39
เงินกู้ยืม	8,546	8.72	6,171	7.11	38.49
ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืม	2	0.00	1	0.00	100.00
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	29,032	29.64	23,301	26.83	24.60
ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	24,883	25.40	22,200	25.56	12.09
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร					
สถานที่ และอุปกรณ์	12,233	12.49	11,472	13.21	6.63
ค่าภาษีอากร	3,554	3.63	3,173	3.65	12.01
ค่าธรรมเนียมและบริการ	7,951	8.12	6,733	7.75	18.09
ค่าตอบแทนกรรมการ	110	0.11	108	0.12	1.85
ค่าใช้จ่ายอื่น	20,188	20.61	19,861	22.87	1.65
รวมค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย	68,919	70.36	63,547	73.17	8.45
รวมค่าใช้จ่าย (ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย					
และค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย)	97,951	100.00	86,848	100.00	12.78

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). รายได้ค่าใช้จ่าย. (ออนไลน์)

จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ โดยในการศึกษานี้ได้เลือกศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งก็คือธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีสินทรัพย์รวมมากกว่าร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวมธนาคารพาณิชย์ ไทยทั้ง

ระบบได้แก่ 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) 3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) 4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) เนื่องจากมีปริมาณการให้สินเชื่อและการแข่งขันกันค่อนข้างสูง

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

ความสำคัญของงานวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เพื่อให้ให้เห็นความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและเป็นแนวทางในการปรับปรุงกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางการทำกำไรเพิ่มขึ้นขององค์กร

ขอบเขตงานวิจัย

1. ในการศึกษาเฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งก็คือธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีสินทรัพย์รวมมากกว่าร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวมธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ (เรียงลำดับตามจำนวนสินทรัพย์ในงบดุล ณ 31 ธันวาคม พ.ศ.2553) ได้แก่ 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) 3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) 4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นข้อมูลจากงบการเงินเฉพาะของธนาคาร เป็นข้อมูลทุดียภูมิรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2553 และข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระมีดังนี้

- 2.1.1 อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม
- 2.1.2 อัตราส่วนรายได้จากการจากการบริหารต่อรายได้รวม
- 2.1.3 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม
- 2.1.4 อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ
- 2.1.5 อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน

2.1.6 อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา

2.1.7 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี

2.1.8 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน

2.1.9 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

2.2 ตัวแปรตามได้แก่ กำไร(ขาดทุน)สุทธิ ของธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง สถาบันการเงินในระบบที่ประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อมีการทวงถามแล้วนำไปใช้ประโยชน์ต่างๆ เช่น การให้สินเชื่อ การซื้อขายตัวแลกเปลี่ยน การซื้อขายเช็ค และปริวรรตเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

2.ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ คือ คือธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีสินทรัพย์รวมมากกว่าร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวมธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ (เรียงลำดับตามจำนวนสินทรัพย์ในงบดุล ณ 31 ธันวาคม พ.ศ.2553) ได้แก่ 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) 3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) 4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)

3.กำไร (ขาดทุน) สุทธิ หมายถึง กำไรหรือขาดทุนหลังจากหักหรือรวมรายการพิเศษแล้วหากมีผลขาดทุนสุทธิ ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

4.รายได้รวม ประกอบด้วย รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล และรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล ประกอบด้วย รายได้จากการให้สินเชื่อ และรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากการลงทุนในหลักทรัพย์

รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ประกอบด้วย รายได้จากค่าธรรมเนียม , รายได้จากกำไรปริวรรต , รายได้ค่าธรรมเนียมและอื่นๆ

5.รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ เป็นรายได้ซึ่งเกิดจากการที่ธนาคารให้บริการต่างๆทางด้านการเงิน ซึ่งธนาคารจะได้รับรายได้ในรูปของค่าธรรมเนียม

6.รายได้จากการจากการปริวรรต เป็นบริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางด้านต่างประเทศ ซึ่งธนาคารจะได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าธรรมเนียมการบริการ และส่วนต่างของอัตราแลกเปลี่ยน บริการด้านต่างประเทศ

7.ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน หมายถึง รายการค่าใช้จ่ายต่างๆของธนาคาร เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย

8.เงินให้สินเชื่อ รายได้จากการให้สินเชื่อ เป็นรายได้ที่เกิดจากการที่ธนาคารเป็นผู้ให้กู้ยืมเงิน โดยธนาคารอาจเรียกหลักทรัพย์ค้ำหรือบุคคลเพื่อค้ำประกันการให้กู้ยืมเงินซึ่งธนาคารจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย

9.หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และดอกเบี้ยค้างรับที่ได้ติดตามทวงจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้ รวมทั้งจำนวนที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ และดอกเบี้ยค้างรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ภายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

10.อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี หมายถึงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบมีระยะเวลาที่ธนาคารพาณิชย์เรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี

11.อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศทุกวันศุกร์เพื่อใช้ในการอ้างอิงสำหรับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย

12.ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หมายถึง มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายของประเทศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

1. อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม
2. อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวม
3. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม
4. อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ
5. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน
6. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา
7. อัตราส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี
8. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน
9. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

กำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
2. อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

3. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
4. อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
5. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
6. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
7. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
8. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
9. ผลิตรัดถั่มวลรวมในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยต่างๆที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบในการกำหนดแนวทางการวิจัย และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทฤษฎีกำไรสูงสุด
2. สภาพทั่วไปของธนาคารพาณิชย์
3. อัตราส่วนทางการเงิน
4. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีกำไรสูงสุด (เวรต อูปปาติก. 2523: 161-163)

ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุดนี้มีความเห็นว่าธนาคารพาณิชย์เป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด (maximize profit) เช่นเดียวกับธุรกิจอื่นๆ ซึ่งการถือสินทรัพย์ และหนี้สินที่เหมาะสมเพื่อให้ได้กำไรสูงสุดนั้นจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ เช่น สินทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์ถืออยู่ เป็นต้น ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1.สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (earning assets) ได้แก่ เงินให้กู้ยืม และการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ

- 2.สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (non-earning assets) ได้แก่ เงินสดสำรองตามกฎหมาย (required reserve) และเงินสดสำรองส่วนเกิน (excess reserve) โดยธนาคารพาณิชย์จะพยายามดำรงเงินสดสำรองให้ได้ตามกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งจะมีเงินสดสำรองส่วนเกินอยู่เพียงเล็กน้อย

การศึกษาพฤติกรรมในการจัดสรรสินทรัพย์ของธนาคารนั้นมักจะมีข้อสมมติที่ว่าธนาคารพาณิชย์จะต้องมีการปรับตัวในการถือครองสินทรัพย์ และหนี้สินให้มีความเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น อัตราดอกเบี้ย อุปสงค์ของเงินกู้ และนโยบายการเงินที่ใช้โดยธนาคารกลาง เป็นต้น

ในกรณีที่ธนาคารกลางใช้มาตรการทางการเงินด้วยการซื้อหลักทรัพย์ในตลาด อันมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินสดสำรองทั้งหมดของตนเพิ่มขึ้นตลอดจนสัดส่วนของสินทรัพย์ประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สูงเกินไปจะมีผลต่อการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และมีผลต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยทั้งทางด้านเงินกู้ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของ

ธนาคารพาณิชย์นั้นยังขึ้นอยู่กับต้นทุนของการให้กู้ และผลตอบแทนของสินทรัพย์นั้นๆ ด้วย ซึ่งก็ถือเป็น การจัดการสินทรัพย์ใหม่เพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรสูงสุด ส่วนการจัดการหนี้สินก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน

เพื่อให้มีความเข้าใจในสภาพและฐานะการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ได้ดียิ่งขึ้น สามารถพิจารณาได้จากบัญชีงบดุลของธนาคารพาณิชย์ เพราะงบดุลจะแสดงฐานะของหนี้สินอันเป็น แหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน และแสดงลักษณะของสินทรัพย์อันเกิดจากการดำเนินงานของ ธนาคาร

องค์ประกอบของบัญชีงบดุล มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านสินทรัพย์ แสดงถึงชนิด และมูลค่าสินทรัพย์ต่างๆ ที่ธุรกิจนั้นกรรมสิทธิแห่งความเป็น เจ้าของ ตลอดจนสิทธิเรียกร้องต่างๆ ที่พึงมีของธุรกิจนั้นๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น

- 1.1 เงินสด และเงินฝากธนาคารในธนาคารอื่น (cash and deposit with other banks)
- 1.2 หลักทรัพย์ลงทุน
- 1.3 การให้กู้ยืม และให้เครดิต (Loan overdraft and discount)

2. ด้านหนี้สินและทุน แสดงถึง ชนิดและปริมาณของสินทรัพย์ของสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ และ/หรือผู้เป็นเจ้าของกิจการที่มีต่อสินทรัพย์ของธุรกิจ แบ่งออกได้เป็น

- 2.1 เงินฝาก (deposit)
- 2.2 เงินกู้ยืม (borrowing)
- 2.3 หนี้สินอื่น (other liabilities)
- 2.4 บัญชีเงินกองทุน (capital account)

จากงบดุลของธนาคารพาณิชย์ทางด้านสินทรัพย์จะประกอบด้วยรายการที่สำคัญ 3 รายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เงินสดในมือ และเงินฝากในธนาคารอื่นนั้น เป็นรายการที่รวมเป็นเงินสดสำรอง ตามกฎหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย ซึ่งเงินในส่วนนี้ธนาคารจะไม่ได้ผลตอบแทนจากการ ฝากเงิน ทางด้านการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นการให้กู้ยืมในลักษณะของเงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ เงินรับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน ถือว่าเป็นแหล่งใช้เงินทุนที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับผลตอบแทนสูง ใน ขณะเดียวกันก็เป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงเช่นเดียวกัน ส่วนหลักทรัพย์ลงทุนของธนาคารพาณิชย์ นั้นจะเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ เช่น หลักทรัพย์รัฐบาล หลักทรัพย์ภาคเอกชน ซึ่งโดยทั่วไปของ ธนาคารพาณิชย์จะลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากหลักทรัพย์รัฐบาลมีความเสี่ยง ด้านการให้สินเชื่อมาก ย่อมหันมาถือครองหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น เพื่อเป็นการทดแทนการลงทุนในเรื่องของการให้สินเชื่อ

สำหรับด้านหนี้สิน มีรายการสำคัญคือ เงินฝาก ซึ่งประกอบด้วยเงินฝากกระแสรายวัน เงิน ฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยเงินฝากแต่ละประเภทมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

แตกต่างกัน ยิ่งอัตราค่าธรรมเนียมของเงินฝากมากเท่าใดก็จะทำให้เงินฝากนั้นมีผลตอบแทนสินเชื่อทางลบ อีกรายการหนึ่งก็คือเงินกู้ยืมธนาคารพาณิชย์สามารถกู้ยืมได้จากสถาบันการเงินอื่นในประเทศ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศมีอัตราต่ำกว่าในประเทศ ฉะนั้นการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ในประเทศและต่างประเทศจึงมีผลทำให้การขยายตัวของการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น ส่วนบัญชีเงินกองทุนก็เป็นรายการสำคัญรายการหนึ่ง เนื่องจากเงินกองทุนนี้จะเป็นจำนวนเงินที่ประกันความปลอดภัยให้แก่ผู้ฝาก ดังนั้นถ้าธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูง ธนาคารพาณิชย์ก็สามารถที่จะปล่อยสินเชื่อที่เป็นสินทรัพย์เสี่ยงได้มากขึ้น ซึ่งรายการทั้ง 4 รายการทางด้านนี้สินค้านั้น นับเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

สภาพทั่วไปของธนาคารพาณิชย์

สภาพทั่วไปของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทและความสำคัญมากที่สุดของประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งระดมเงินออม และแหล่งให้กู้ยืมแหล่งใหญ่ที่สุดของประเทศ นอกจากนั้นยังมีบทบาทต่อการกำหนดระบบการใช้จ่ายเงิน การเพิ่มหรือลดปริมาณเงิน และเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐในการดำเนินนโยบายการเงิน ความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ดังนี้(พรนพ พุกกะพินธุ์; ประเสริฐชัย ไตรเสถียร พงศ์. 2544: 48-49)

1.ธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งระดมเงินออมแหล่งใหญ่ที่สุดของประเทศ แม้ว่าสถาบันการเงินในประเทศจะมีอยู่จำนวนมาก แต่ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่เก่าแก่และได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ ประกอบกับมีสาขาและสำนักงานกระจายอยู่ทั่วประเทศ ธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่สะดวกในการให้บริการทั้งทางด้านการรับฝาก และการเบิกถอนเงิน โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน ยิ่งทำให้การฝากเงินและการถอนเงินเป็นไปอย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ประกอบกับธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีความมั่นคงและปลอดภัยจึงได้รับความนิยมจากประชาชนในการนำเงินเข้าฝาก โดยเฉพาะประมาณ ร้อยละ 70 ของยอดเงินฝากในทุกสถาบันการเงินธนาคารพาณิชย์จึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในระบบเศรษฐกิจในฐานะเป็นผู้ดูแลเงินออมส่วนใหญ่ของประชาชน

2.ธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งให้กู้ยืมใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งเงินฝากแหล่งใหญ่ที่สุด ธนาคารพาณิชย์จึงเป็นแหล่งให้กู้ยืมแก่ประชาชน หน่วยธุรกิจและหน่วยเศรษฐกิจอื่น ๆ มากที่สุดประมาณร้อยละ 70 ของเงินให้กู้ยืมทั้งหมด ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมแก่สาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น ให้กู้ยืมแก่อุตสาหกรรม เงินกู้เพื่อการค้าส่งและค้าปลีก และเงินกู้เพื่ออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

3.ธนาคารพาณิชย์ มีบทบาทสำคัญในการกำหนดระบบการใช้จ่ายเงินในอดีต ประชาชนมีการใช้จ่ายใช้สอยเงินโดยใช้เงินสด ซึ่งได้แก่ ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ เมื่อกิจการของธนาคารพาณิชย์ขยายตัว ได้มีเครื่องมือเครดิตขึ้นมาเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนอีกชนิดหนึ่ง เรียกว่า เช็ค (cheque) ซึ่งเช็คได้กลายมาเป็นสื่อกลางที่สำคัญในการค้าทั้งรายใหญ่และรายย่อยในปัจจุบัน นอกจากเช็คแล้ว ธนาคารยังได้คิดค้นวิธีฝากเงินและการถอนเงิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยที่รู้จักในนามของการโอนเงินด้วยระบบเอทีเอ็ม (ATM) โดยไม่ต้องผ่านพนักงานของธนาคาร ตลอดจนการโอนเงิน ณ จุดของ (electronic fund transfer at point of sale) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า EFTPOS ซึ่งเป็นการบริการที่ประหยัดและให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการมาก ระบบดังกล่าวมี 3 ธนาคาร ซึ่งได้แก่ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ และธนาคารไทยพาณิชย์ ได้ตกลงร่วมมือกันในการให้บริการ EFTPOS เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการประหยัดเงินตราต่างประเทศที่ต้องซื้อเครื่องจำนวนมาก ๆ และเพื่อให้ร้านค้าสามารถขยายพื้นที่บริการให้แก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวาง คล่องตัวยิ่งขึ้น

4.ธนาคารพาณิชย์ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพิ่มและลดปริมาณเงินธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการเงินที่สามารถเพิ่มและลดปริมาณเงินในประเทศได้ เพราะธนาคารพาณิชย์สามารถสร้างเงินตราและลดเงินตราได้ เงินตราที่ธนาคารพาณิชย์สร้างขึ้นเป็นเงินฝากเพื่อเรียกที่ใช้วิธีโอนสิทธิกันด้วยเช็ค เช็คถือว่าเป็นสื่อกลางที่นิยมใช้กันทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงธุรกิจ ถ้าธนาคารพาณิชย์อนุญาตให้ลูกค้าสามารถสั่งจ่ายเช็คได้มากขึ้น จะทำให้ปริมาณเงินในท้องตลาดมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้ามีการใช้เช็คกันน้อย จะทำให้ปริมาณเงินในท้องตลาดก็จะลดน้อยลง ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเพิ่มหรือลดปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ

5.ธนาคารพาณิชย์ เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดนโยบายทางการเงินของรัฐบาล ในการดำเนินนโยบายการเงิน รัฐบาลอาจดำเนินมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมปริมาณเงินและเครดิตในระบบเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีเสถียรภาพ เช่น การใช้เครื่องมือเพิ่มหรือลดอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย การเพิ่มหรือลดอัตราดอกเบี้ยรับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน การซื้อขายหลักทรัพย์รัฐบาลในตลาด การเพิ่มหรือลดอัตราส่วนขั้นต่ำของกองทุนต่อทรัพย์สินทั้งสิ้น การกำหนดอัตราดอกเบี้ยหลายอัตราเป็นต้น เครื่องมือต่าง ๆ ดังกล่าวจะทำผ่านระบบของธนาคารพาณิชย์ ความร่วมมือของธนาคารพาณิชย์จะช่วยให้นโยบายทางการเงินของรัฐบาล ประสบความสำเร็จด้วยดี

แหล่งที่มาและการลงทุนของธนาคาร

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ประกอบธุรกิจการค้าเงิน ด้วยเหตุนี้ธนาคารพาณิชย์จึงแสวงหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำเงินไปให้ลูกค้ากู้ยืมและนำไปลงทุน หารายได้อื่น ๆ แหล่งที่มาของเงินทุนประกอบด้วย เงินฝาก บัญชีทุนของธนาคารพาณิชย์ และเงินกู้ที่ยืมที่มาจากแหล่งอื่น แหล่งที่มาของเงินทุนที่ใหญ่ที่สุด คือ เงินฝากประเภทต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ และผู้ฝากเงินรายใหญ่ ก็คือเอกชนภายในประเทศ แหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญ ๆ ของธนาคารพาณิชย์ จึงมีดังนี้ (พรนพ พุกกะพันธ์; ประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์. 2544: 52-54)

1. เงินกองทุนคือมูลค่าของสินทรัพย์ที่เหลือภายหลังจากได้หักชำระหนี้สินแก่บุคคลภายนอกทั้งหมดแล้ว เงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วย

1.1 มูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

1.2 เงินสำรองต่าง ๆ เช่น สำรองค่าเสื่อมราคา สำรองหนี้สูญ สำรองตามกฎหมาย สำรองกำไรสะสม

1.3 กำไรที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรประจำปี

โดยทั่วไปแล้ว ธนาคารพาณิชย์ได้เงินทุนมาจากการจำหน่ายหุ้นเมื่อเริ่มจัดตั้งธนาคารครั้งแรกหรือเมื่อธนาคารเพิ่มทุน การจำหน่ายหุ้นเพิ่มเติมในระยะหลังสำหรับธนาคารที่มีกิจการก้าวหน้าหุ้นที่ออกจำหน่ายภายหลังมักมีราคาสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง (par value) ส่วนเกินที่ได้รับนี้จะจัดเข้าไว้ในเงินกองทุนเช่นเดียวกัน เช่น ราคา par ของหุ้น 10 บาท ราคาที่ผู้สนใจจองซื้อหุ้นอาจจะเป็น 15 บาท ส่วนเกินมูลค่าหุ้น 5 บาท เป็นต้น

$$\text{จากสมการทางบัญชีสินทรัพย์} = \text{ทุน} + \text{หนี้สิน}$$

$$\text{ดังนั้น ทุนของธนาคาร} \quad \text{ทุน} = \text{สินทรัพย์} + \text{หนี้สิน}$$

เงินกองทุนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำรงไว้ซึ่งระบบการธนาคารที่มั่นคง ให้ความมั่นใจแก่ ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่ต่าง ๆ เมื่อการดำเนินงานล้มเหลวและขาดทุน เงินกองทุนซึ่งเป็นส่วนของเจ้าของ จะสามารถรับภาระผลจากความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้โดยไม่กระทบกับผู้ฝากเงิน หรือเจ้าหนี้ หากธนาคารมีทุนน้อย ผลจากความสูญเสียที่เกิดขึ้นย่อมกระทบกระเทือนเจ้าหนี้และผู้ฝากเงินได้มาก

เงินกองทุนมีหน้าที่ คือ

1. ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงิน

2. เป็นหลักประกันความสามารถของธนาคารในอันที่จะสนองความต้องการของประชาชนในด้านการให้เครดิตทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

3. เพื่อแสดงถึงเสถียรภาพและกำลังของตน ในอันที่จะต่อต้านเศรษฐกิจ คือ ภัยทางด้านเศรษฐกิจหรือเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้ ความเจริญเติบโตของ

เงินกองทุน จึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ธนาคารควรเสริมสร้างให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง อยู่เสมอ รัฐบาลจึงพยายามควบคุมให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนเป็นจำนวนสูงพอสมควร โดยใช้กำหนดอัตราขั้นต่ำของเงินทุนกับสินทรัพย์ของธนาคาร (capital-asset ratio) อัตราส่วนดังกล่าวนี้อาจจะกำหนดขึ้นตามจำนวนสินทรัพย์ทั้งหมดหรือตามประเภทของสินทรัพย์ กล่าวคือ สินทรัพย์ใดที่เป็นเงินสดหรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยง่ายและไม่ต้องขาดทุน สินทรัพย์นั้นเรียกว่าสินทรัพย์ประเภทที่ไม่เสี่ยง (non-risk assets) อัตราส่วนของบัญชีทุนกับสินทรัพย์ที่ไม่เสี่ยงจะต่ำกว่าอัตราส่วนของบัญชีสินทรัพย์ประเภทที่เสี่ยง (risk assets) หรืออัตราส่วนของเงินทุนกับทรัพย์สินทั้งหมด เช่น กำหนดว่าธนาคารพาณิชย์จะต้องมีเงินกองทุนต่อทรัพย์สินเสี่ยง เท่ากับ 1/10 หรือบัญชีทุนเท่ากับ ร้อยละ 10 เป็นต้น

2. เงินฝาก (deposit) เงินฝากเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญอย่างยิ่งของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือน มิถุนายน พ.ศ.2548 ธนาคารพาณิชย์ไทยมีเงินฝากทั้งหมดประมาณ 5,810,351 ล้านบาท เงินฝากนี้เป็นต้นทุนของธนาคารในการบริหาร และเป็นเงินทุนสำคัญในการขยายธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ ของธนาคาร บางช่วงเวลากการขยายสินเชื่อของธนาคารมีมากก็จะทำให้เกิดภาวะขาดเงินฝากเพื่อปล่อยสินเชื่อ ถ้าธนาคารไม่สามารถปล่อยสินเชื่อได้ เงินฝากก็จะเป็นภาระต้นทุนที่ธนาคารจะต้องจ่ายดอกเบี้ยให้กับผู้ฝากเงินเท่านั้น และสินทรัพย์ของธนาคาร 100 บาท จะประกอบไปด้วยเงินฝากของประชาชนและธุรกิจ 78.69 บาท เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์นิยมใช้ในการระดมทุน ส่วนใหญ่มีอยู่ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ เงินฝากประจำ (fix deposits) เงินฝากออมทรัพย์ (saving deposits) และเงินฝากกระแสรายวัน (current or demand deposits)

3. เงินกู้ (borrowings) ธนาคารพาณิชย์บริหารสภาพคล่องด้วยการขอกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญเป็นอันดับสอง เช่น การกู้เงินสดสำรองส่วนเกิน (excess reserves) ของธนาคารอื่น หรือการกู้โดยออกบัตรเงินฝาก (Negotiable of Deposits--NCD) หรือตลาดยูโรดอลลาร์ หรือการกู้ยืมภายใต้สัญญาซื้อคืน (Repurchase Agreements--PRs) ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยกู้ยืมมาจากหลายแหล่ง ได้แก่

3.1 การกู้ยืมจากธนาคารกลาง ส่วนมากจะเป็นการกู้ยืมเพื่อเงินสดสำรองหรือเพื่อเสริมสภาพคล่อง และในบางครั้งก็กู้เพื่อขยายสินเชื่อให้แก่ธุรกิจต่าง ๆ

3.2 การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ เป็นเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์นำเข้ามาจากต่างประเทศ ในช่วงที่สถานการณ์ทางการเงินในประเทศฝืดเคือง หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ โดยกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินในต่างประเทศ

3.3 เงินกู้จากสถาบันการเงินในประเทศ ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมเพื่อเพิ่มยอดเงินสำรองให้มีจำนวนครบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งขาดไปเนื่องจากการหักลบหนี้ทางบัญชีระหว่างธนาคารซึ่งกระทำเป็นประจำทุกวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปแบบการหารายได้ประเภทต่างๆของธนาคารพาณิชย์

อัจฉรา จิระพันธุ์วานิช (2532: 34-44) ได้จำแนกรายได้ประเภทต่างๆของธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณารายได้ประเภทต่างๆของธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาจากผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1.รายได้ดอกเบี้ย (interest income)

1.1รายได้จากการให้สินเชื่อ

1.2รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากการลงทุนในหลักทรัพย์

2.รายได้ที่ไม่มีดอกเบี้ย (non-interest income)

2.1รายได้จากค่าธรรมเนียม

2.2รายได้จากกำไรปริวรรต

2.3รายได้ค่าธรรมเนียมอื่นๆ

1.รายได้ดอกเบี้ย (interest income)

รายได้ดอกเบี้ยนับเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เราสามารถจำแนกรายได้ดอกเบี้ยเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1รายได้จากการให้สินเชื่อ เป็นรายได้ที่เกิดจากการที่ธนาคารเป็นผู้ให้กู้ยืมเงิน โดยธนาคารอาจเรียกหลักทรัพย์ค้ำหรือบุคคลเพื่อค้ำประกันการให้กู้ยืมเงินซึ่งธนาคารจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย รายได้จากการให้สินเชื่อสามารถจำแนกออกได้ตามประเภทของการให้สินเชื่อดังต่อไปนี้

1.1.1 รายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ เกิดจากการให้สินเชื่อในรูปของเงินให้กู้ยืมเงินเป็นเงินก้อน โดยลูกค้าผู้กู้อาจขอไปใช้คราวเดียวกัน หรือขอเป็นงวดตามระยะเวลาที่ตกลงกับธนาคาร และมีการกำหนดจำนวนเงินกู้ ระยะเวลาการชำระคืน และอัตราดอกเบี้ยเป็นที่แน่นอน การชำระอาจอยู่ในลักษณะการผ่อนชำระหรือชำระคราวเดียวตามแต่จะตกลงกัน การคิดดอกเบี้ยจะคำนวณจากยอดหนี้คงค้างโดยไม่ทบต้น เช่นในกรณีที่ธนาคารได้รับชำระเงินธนาคารจะนำไปหักดอกเบี้ยค้างรับก่อนที่เหลือจึงนำไปหักเงินต้น สำหรับลูกค้าชั้นดีธนาคารจะคิดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขั้นต่ำ (Minimum Loan Rate -- MLR) ในบางครั้งธนาคารอาจให้ชำระเพียงดอกเบี้ยก่อน ซึ่งเรียกว่า ระยะเวลาปลอดหนี้ (grace period) หมายความว่า ในช่วงเวลาดังกล่าว ลูกค้าผู้กู้ยังไม่ต้องชำระคืนเงินต้น เพียงแต่ชำระดอกเบี้ยหรืออาจหมายความว่ายังไม่ต้องชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยก็ได้ และแต่จะตกลงกันสามารถจำแนกประเภทของเงินกู้ตามวัตถุประสงค์ของการกู้ได้ดังนี้

1) เงินกู้เพื่อธุรกิจ เป็นเงินกู้เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ ผู้กู้จะได้รับรายได้ (กำไร) จากการนำเงินไปใช้ในธุรกิจ ดังนั้น เงินกู้ประเภทนี้ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าประเภทอื่น สำหรับลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีธนาคารจะคิดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขั้นต่ำ (Minimum Loan Rate -- MLR) และสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดีธนาคารจะคิดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขั้นต่ำสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate -- MRR) ประเภทของเงินกู้เพื่อธุรกิจ เช่น เงินกู้เพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร เช่น เงินกู้เพื่อซื้อที่ดิน เงินกู้เพื่อก่อสร้างโรงงานหรือสร้างสำนักงาน เงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักร เงินกู้เพื่อการส่งออก เงินกู้เพื่อสต็อกสินค้า เป็นต้น

2) เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย เป็นเงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย รวมทั้งการต่อเติม หรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เงินกู้ประเภทนี้จะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินกู้เพื่อธุรกิจ เนื่องจากการกู้เงินประเภทนี้ ผู้กู้จะไม่ได้รับกำไรจากการกู้เงิน ธนาคารจะคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินกู้เพื่อการพาณิชย์

3) เงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภค เป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น ซื้อรถยนต์ ซื้อคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เงินกู้ประเภทนี้จะมีอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงเนื่องจากไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน ธนาคารจะคิดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี (MRR) และบวกเพิ่ม โดยขึ้นอยู่กับต้นทุนของแต่ละธนาคาร

1.1.2 รายได้จากดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี เกิดจากการให้สินเชื่อในรูปแบบของวงเงินเบิกเกินบัญชี (overdraft) การที่จะขอสินเชื่อประเภทนี้ ลูกค้าจำเป็นต้องมีบัญชีประเภทกระแสรายวันกับธนาคารและขอวงเงินที่จะเบิกเกินกว่าเงินที่มีอยู่ในบัญชีกระแสรายวันเพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในกิจการ โดยทำเป็นสัญญาเงินเบิกเกินบัญชีเป็นการให้กู้ระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี ลูกค้าต้องต่อสัญญาทุกปี ธนาคารจะเรียกหลักประกัน และอัตราดอกเบี้ยที่คิดจากลูกค้าแต่ละรายในอัตราที่ต่างกัน ถ้าเป็นลูกค้าชั้นดี ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยประเภท อัตราดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีขั้นต่ำ (MLR) กรณีที่เป็นลูกค้ารายย่อย ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยประเภทอัตราดอกเบี้ยรายย่อยขั้นต่ำ (MRR) การคิดดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยเดือนละ 1 ครั้ง แบบทบต้นจากยอดเงินที่ค้างในสิ้นวัน ณ ยกเว้นถ้า ณ วันที่ผ่านรายการดอกเบี้ย (post) บัญชีลูกค้ามียอดคงเหลือเป็นเงินฝากธนาคาร ก็จะหักดอกเบี้ยจากยอดเงินฝากคงเหลือนั้น และสำหรับวันที่ไม่มีการเบิกเกินบัญชี ก็จะไม่มีการคิดดอกเบี้ยสำหรับวันนั้นๆ

1.1.3 รายได้จากส่วนลดตั๋วเงินและดอกเบี้ย ซึ่งเกิดจากการให้สินเชื่อในรูปแบบของการซื้อลดตั๋วเงิน ซึ่งประกอบด้วย

1) รายได้จากส่วนลดได้แก่รายได้ที่เกิดจากการให้สินเชื่อในรูปแบบของการซื้อลดตั๋วเงิน ซึ่งได้แก่ ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงินและเช็ค เพื่อให้ลูกค้าได้รับเงินก่อนถึงกำหนดการชำระเงินตามตั๋ว ใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ ธนาคารจะเรียกเก็บส่วนลดจากผู้ที่น่าตั๋วเงิน ที่ยังไม่

ถึงกำหนดเวลาการชำระเงินมาขายแก่ธนาคาร ซึ่งเท่ากับว่าธนาคารให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ที่นำตัวเงินมาขาย ส่วนลดที่ธนาคารเรียกเก็บก็คืออัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารคิดจากการให้กู้ยืมนั่นเอง ซึ่งใช้อัตราดอกเบี้ยเดียวกับเงินให้กู้ยืม ไม่ว่าจะเป็นตัวเงินทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดชำระตัวเงิน ธนาคารก็จะส่งตัวเงินไปเรียกเก็บเงินจากผู้ออกตัว หากเรียกเก็บไม่ได้ ธนาคารจะไต่เบี่ยกับผู้ขายลดตัว ซึ่งจะต้องรับผิดชอบชดใช้เงินตามตัวนั้น

2) รายได้จากดอกเบี้ยได้แก่รายได้จากดอกเบี้ยที่ธนาคารเรียกเก็บจากผู้ขายลดตัวเงินอันเนื่องมาจากผู้ที่ออกตัวหรือขายลดตัวขอขยายระยะเวลาชำระเงินตามหน้าตัว เมื่อตัวครบกำหนด ธนาคารจะเรียกเก็บดอกเบี้ยตั้งแต่ช่วงเวลาที่ตัวครบกำหนดจนกระทั่งถึงวันที่ลูกค้าชำระเงินให้ธนาคาร นอกจากการซื้อลดตัวเงินจากลูกค้าแล้วมีการซื้อลดตัวเงินจากธนาคารพาณิชย์ด้วยกันหรือจากบริษัทเงินทุนด้วย

1.2 รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์เป็นรายได้จากการที่ธนาคารนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งธนาคารจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยและเงินปันผล รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วยรายได้ 3 หมวด คือ

1.2.1 รายได้ดอกเบี้ยจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ได้แก่พันธบัตรที่ออกโดยมีรัฐบาลค้ำประกันการไถ่ถอนทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย ตัวเงินคลัง หุ้นกู้ และหลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่งลงทุนในรูปของพันธบัตร ตัวเงินคลัง และหุ้นกู้

1.2.2 รายได้ส่วนลด จากการลงทุนในหลักทรัพย์ ได้แก่รายได้ที่เกิดจากการที่ธนาคารพาณิชย์ได้ขายหลักทรัพย์ในข้อ 1.2.1 ไปก่อนที่จะครบกำหนดไถ่ถอน ดังนั้นจะมีดอกเบี้ยค้างรับติดไปธนาคารพาณิชย์จึงขายในราคาที่สูงกว่าราคาที่ตราไว้ในหลักทรัพย์ (par value) ราคาที่สูงกว่านี้เปรียบเสมือนดอกเบี้ยที่รับไว้ก่อน เรียกว่าส่วนลดนั่นเอง

1.2.3 รายได้เงินปันผลจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ได้แก่รายได้ที่เกิดจากธนาคารพาณิชย์ได้ลงทุนในหุ้นสามัญ หรือหุ้นบุริมสิทธิ ซึ่งให้ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล (อัจนรา จิระพันธุ์วณิช. 2522: 7)

การลงทุนในการซื้อหลักทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ มีความสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรกเป็นการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ระยะสั้นเพื่อจุดมุ่งหมายในเรื่องสภาพคล่องในฐานะที่เป็นเงินทุนป้องกันขั้นที่ 2 (secondary reserves) หรือเป็นลักษณะการลงทุนเพื่อการคุ้มกัน (protective investment) ประการที่สองการลงทุนเนื่องจากมีเงินสดสำรองมากกว่าจำนวนที่ต้องการ แผลงรายได้ที่สำคัญ คือการให้กู้ซึ่งมีความเสี่ยงสูงอยู่แล้ว ดังนั้นการลงทุนเพื่อซื้อหลักทรัพย์จึงจำเป็นที่จะต้องหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างรายได้ด้วย (วเรศ อุปตติก. 2544: 142)

2. รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย (non – interest income)

รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย หรือ เรียกอีกนัยหนึ่งว่ารายได้จากค่าธรรมเนียม สามารถแบ่งเป็นประเภทของรายได้จากค่าธรรมเนียม ได้ดังนี้

2.1 รายได้ค่าธรรมเนียมจากการให้บริการของธนาคารพาณิชย์

สำหรับรายได้ค่าธรรมเนียมจากการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ เป็นรายได้ซึ่งเกิดจากการที่ธนาคารให้บริการต่างๆทางด้านการเงิน ซึ่งธนาคารจะได้รับรายได้ในรูปของค่าธรรมเนียม ซึ่งสามารถจำแนกประเภทค่าธรรมเนียมได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ บริการด้านเงินฝากบริการด้านสินเชื่อและบริการบัตรเครดิต

2.1.1 บริการด้านเงินฝาก

1) บริการด้านรับฝากเงิน โดยแบ่งประเภทการรับฝากเงินเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมจากผู้ฝากเงิน เช่น ค่าธรรมเนียมในการนำเหรียญมาเข้าบัญชี และค่าธรรมเนียมในการรักษาบัญชี กรณีผู้ฝากเงินไม่เคลื่อนไหวบัญชี และมียอดเงินคงเหลือต่ำกว่าที่ธนาคารกำหนด ฯลฯ เป็นต้น

2) บริการบัตรเงินสด เป็นบริการบัตรที่ใช้ถอนเงินสดในบัญชีออมทรัพย์ หรือ บัญชีกระแสรายวัน ด้วยตนเองจากเครื่องถอนเงินสด (ATM) ตลอด 24 ชั่วโมง ธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมสมัครครั้งแรก และค่าธรรมเนียมรายปี

3) บริการบัตรเครดิต เป็นบัตรที่ใช้ถอนเงินสดได้ตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนั้น ยังสามารถใช้ชำระค่าบริการสินค้าและบริการได้ทั้งในและต่างประเทศทั่วโลกแต่ในการซื้อสินค้าผ่านบัตรเดบิตธนาคารจะทำการหักเงินในบัญชีเจ้าของบัตรทันที โดยธนาคารจะเก็บค่าบริการ ในรูปของค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปี ขึ้นอยู่กับประเภทและคุณสมบัติของบัตร

4) บริการโอนเงินภายในประเทศ การรับ-จ่ายเงินทางโทรเลข หรือ โทรศัพท์ เป็นการโอนเงินไปยังผู้รับเงินที่สาขาต่างท้องถิ่นภายในธนาคารเดียวกันหรือบริการโอนเงินภายในประเทศระหว่างธนาคาร ซึ่งมีการโอนหลายวิธี เช่น การโอนเงินผ่านทางบัตรเงินสด (ATM) เป็นต้น

5) การรับซื้อตั๋วเงินเพื่อส่งเรียกเก็บ กรณีตั๋วเงินบางประเภทที่ธนาคารรับซื้อได้ทันทีเมื่อลูกค้านำเงินมาขึ้นเงิน เช่น เช็คส่วนตัว ธนาคารจะได้รับไว้เพื่อส่งไปเรียกเก็บก่อน เมื่อเรียกเก็บเงินได้แล้ว จึงจะจ่ายเงินให้ลูกค้า

6) บริการรับเช็คเพื่อส่งเรียกเก็บในประเทศ (bill for collection) หรือ B/C เป็นบริการที่ธนาคารทำหน้าที่แทนลูกค้าในการเรียกเก็บเงินตามตั๋วเงิน เช็ค ที่สั่งจ่ายต่างท้องถิ่น เมื่อเรียกเก็บเงินได้แล้วจึงเข้าบัญชีให้ลูกค้า

7) บริการจำหน่าย – จ่ายเงินตามเช็คธนาคารสั่งจ่าย (cashier's cheque) เป็นเช็คที่ธนาคารผู้เป็นเจ้าของบัญชี เป็นผู้สั่งจ่ายจำนวนเงินตามความประสงค์ของลูกค้าเพื่อชำระเงินระหว่างกันหรือเพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานตามสัญญา

8) บริการจำหน่าย – จ่ายเงินตามเช็คของขวัญ (gift cheque) เป็นเช็คที่ธนาคารออกเพื่อบริการลูกค้าและบุคคลทั่วไป เพื่อแลกซื้อเป็นเช็คของขวัญเพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่างๆ สามารถขึ้นเงินสดได้ทุกสาขาของธนาคารผู้ออกเช็คของขวัญ

9) บริการจำหน่าย – จ่ายเงินตามตั๋วแลกเงิน (demand draft) โดยตั๋วแลกเงินหรือตราพหุที่บุคคลหนึ่งสั่งให้ธนาคารจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้กับบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับเงิน โดยระบุสถานที่จ่ายเงินปลายทาง

10) บริการขายเช็ค เป็นบริการขายเช็คให้กับลูกค้า ผู้เป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากประเภทกระแสรายวัน

11) ออกหนังสือรับรองฐานะการเงิน ธนาคารจะออกให้กับลูกค้าที่มีความจำเป็นจะต้องใช้หนังสือรับรองนี้แสดงต่อหน่วยงานราชการ หนังสือรับรองฐานะทางการเงินแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรกหนังสือรับรองเงินฝาก ธนาคารจะออกให้ลูกค้าที่มีเงินฝากกับธนาคาร ประเภทที่สองหนังสือรับรองเครดิต ธนาคารจะออกให้กับลูกค้าที่มีสินเชื่อกับธนาคาร

2.1.2 บริการด้านสินเชื่อ

ในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ เช่น ค่าธรรมเนียมการประเมินหลักทรัพย์ ค่าธรรมเนียมในการวิเคราะห์สินเชื่อ (Front-End Fee) ค่าธรรมเนียมการจดจำนอง ค่าธรรมเนียมแรกเข้า และค่าธรรมเนียมรายปี เป็นต้น นอกจากนั้นธนาคารยังมีรายได้จากค่าบริการต่างๆทางด้านสินเชื่อเช่น ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกัน (letter of guarantee) ค่าธรรมเนียมการอาวัล (aval) และรับรอง (accept) ตราสารทางการเงิน ค่าธรรมเนียมการรับซื้อลดตั๋วเรียกเก็บเงินต่างประเทศ เป็นต้น

2.1.3 บริการบัตรเครดิต

บัตรเครดิต คือ บัตรที่ออกให้แก่ผู้บริโภค ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดเพื่อใช้ชำระค่าสินค้าและบริการ และใช้ถอนเงินสด โดยธนาคารอาจเป็นนายหน้าออกบัตรของบริษัทการเงินในต่างประเทศซึ่งเป็นเจ้าของบัตรหรือออกบัตรของธนาคารเองก็ได้ ธนาคารเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการใช้บัตรจากลูกค้า และเมื่อลูกค้าใช้วงเงินเครดิตไปแล้ว

ธนาคารก็จะเรียกเก็บเงินจากผู้ถือบัตรเป็นระยะๆตามวงเงินเครดิตที่ใช้ไป ในกรณีที่ เป็นนายหน้าออกบัตร ธนาคารจะได้รับค่าธรรมเนียมจากผู้ถือบัตรและหักไว้ส่วนหนึ่ง ที่เหลือจะส่งให้

สถาบันเจ้าของบัตร บัตรเครดิตที่นิยมใช้กันได้แก่ วีซ่า การ์ด (visa card) มาสเตอร์การ์ด และ ไดเนอร์ การ์ด (diners card)

2.2 กำไรปริวรรต

เป็นบริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางด้านต่างประเทศ ซึ่งธนาคารจะได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าธรรมเนียมการบริการ และส่วนต่างของอัตราแลกเปลี่ยน บริการด้านต่างประเทศ เช่น

2.2.1 แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (exchange) ให้บริการรับซื้อ และบริการขายเงินตราต่างประเทศ เพื่อติดตัวเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยจะซื้อขายกันในลักษณะของตราพท์ (demand draft) เช็คเดินทาง (travelers cheque) ธนบัตร (notes) หรือ ในรูปของเงินสด

2.2.2 บริการรับซื้อตั๋วเงินต่างประเทศ โดยธนาคารจะรับซื้อตั๋วเงินต่างประเทศจากนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบกิจการโรงแรม และจากลูกค้าที่มีธุรกิจค้าขายกับต่างประเทศที่ได้รับชำระค่าสินค้า และบริการในรูปของตั๋วเงิน ได้แก่ เช็คเดินทางต่างประเทศ ตราพท์ต่างประเทศ และธนาคติ เป็นต้น

2.2.3 บริการเรียกเก็บตั๋วเงินต่างประเทศเป็นบริการอีกประเภทหนึ่งที่ธนาคารอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าในกรณีที่ตั๋วเงินบางประเภท ธนาคารไม่สามารถรับซื้อได้ทันทีเมื่อลูกค้านำมาขึ้นเงิน เช่น เช็คส่วนตัว โดยธนาคารบริการรับตั๋วเงินต่างประเทศไว้เพื่อส่งไปเรียกเก็บ โดยผ่านธนาคารตัวแทนของธนาคารในต่างประเทศซึ่งมีอยู่ทั่วโลกและเมื่อเรียกเก็บเงินได้แล้ว จึงจะจ่ายเงินบาทให้แก่ลูกค้าต่อไป โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่จ่ายเงิน

2.2.4 บริการขายเช็คเดินทางต่างประเทศผู้เดินทางไปต่างประเทศ นิยมใช้เช็คเดินทางมากกว่าพกเงินสดติดตัว เพื่อความปลอดภัย

2.2.5 บริการโอนเงินไปต่างประเทศ บริการโอนเงินไปต่างประเทศตามวัตถุประสงค์ของลูกค้า เช่น โอนเงิน ชำระค่าสินค้านำเข้า ค่าบำรุงสมาชิก/สมาคมต่างประเทศ การส่งค่าเลี้ยงดูครอบครัวที่อยู่ต่างประเทศ ซึ่งลูกค้าสามารถเลือกใช้วิธีการโอนเงินได้หลายวิธี เช่น โอนเงินทางสวิฟท์ (S.W.I.F.T) หรือการออกตราพท์ต่างประเทศ (demand draft)

2.2.6 บริการรับเงินโอนเข้าจากต่างประเทศ เพื่อจ่ายให้แก่ผู้รับเงินในประเทศไทย ด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ ได้แก่ รับชำระค่าสินค้าส่งออก หรือรับเงินที่ได้จากแรงงานไทยที่ทำงานในต่างประเทศ การรับเงินช่วยเหลือโครงการเงินกู้ เป็นต้น

2.2.7 บริการรับฝาก-ถอนเงินตราต่างประเทศ โดยลูกค้าต้องเปิดบัญชีเงินฝากไว้ กับธนาคาร และลูกค้าจำเป็นต้องมีหลักฐานเพื่อแสดงว่าเป็นเงินที่ได้มาจากต่างประเทศจริง และมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระเงินตราต่างประเทศให้กับบุคคลในต่างประเทศ/บริษัท

2.2.8 บริการรับ-ส่งเงินระหว่างประเทศ โดยธนาคารได้ร่วมกับบริษัทเวสเทิร์นยูเนียน ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจโอนเงินระหว่างประเทศ ซึ่งสามารถโอนเงินได้ทั้งโอนเข้าและโอนออก

2.3 บริการอื่นๆ

นอกจากบริการทางการเงินต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ธนาคารจะมีบริการอื่นๆ เพื่อบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าของธนาคารดังนี้

2.3.1 บริการให้เชาตู้নিরময় สำหรับการเก็บรักษาทรัพย์สินที่มีค่าและเอกสารสำคัญ

2.3.2 บริการธนาคารทางโทรศัพท์ และทางอินเทอร์เน็ต สามารถชำระค่าสินค้าและบริการ โอนเงินระหว่างบัญชี ตรวจสอบยอดเงินในบัญชี ชำระค่าสาธารณูปโภค ชำระค่าสินค้าและบริการต่างๆ ขอสำเนาการเคลื่อนไหวบัญชี (statement) ซื้อมัดเช็ค อายัดเช็ค และใช้บริการอื่นๆ โดยมีต้องมาทำรายการที่ธนาคาร

2.3.3 บริการรถอิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่

2.3.4 บริการโอนเงินในบัญชีตามคำสั่ง (direct debit) เป็นการหักเงินในบัญชีของลูกค้าเพื่อชำระค่าบริการต่างๆอัตโนมัติ เช่น ชำระค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์ เป็นต้น

2.3.5 บริการบริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อเป็นหลักประกันแก่สมาชิกหรือลูกจ้างในกรณีเสียชีวิต ลาออก และเกษียณอายุงาน เสริมสร้างความเชื่อมั่นระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง และเป็นการส่งเสริมการออมเงินของลูกค้าด้วย

2.3.6 บริการข่าวสาร/ข้อมูลทางการเงิน เศรษฐกิจ เช่น การให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านสภาพตลาดเงิน แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

2.3.7 รายได้จากการทำธุรกิจพาณิชย์ธนกิจ ออกตราสารหนี้ ธนาคารรับเป็นตัวแทนในเรื่องการระดมทุน ผ่านตลาดตราสารหนี้ วิเคราะห์แนวโน้ม ดอกเบี้ย วิจัยตลาดทุนและเศรษฐกิจ ให้ข้อมูลความรู้ต่างๆ และคำแนะนำโครงสร้างตราสารที่ตอบสนองความต้องการของบริษัทผู้ออก เพื่อการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ของลูกค้า

2.3.8 พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

2.3.9 บริการโอนเงินผ่านบัญชี (direct credit) บริการจ่ายเงินชำระค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งการจ่ายเงินเดือน โบนัส เงินปันผล จ่ายค่าน้ำประปา ฯลฯ ให้กับผู้รับเงินจำนวนมากรายที่มีบัญชีออมทรัพย์หรือกระแสรายวันกับธนาคารทั่วประเทศ เพียงบริษัทจัดส่งรายละเอียดการเข้าบัญชีให้กับธนาคาร (internet) หรือแผ่นบันทึกข้อมูล (diskette) ตามข้อตกลง ธนาคารจะเป็นผู้จัดการนำเงินเข้าบัญชีให้

2.3.10 บริการจัดการทางการเงิน (cash management) เป็นบริการที่ธนาคารพาณิชย์จะรับหน้าที่เป็นผู้บริหารเงินสดแทนบริษัท โดยการเก็บเงินสด เช็ค หรือ ตราสารทางการเงิน

อื่นๆ จากลูกหนี้การค้าของบริษัท และธนาคารจะเป็นผู้จ่ายเงินสด เช็ค หรือตราสารทางการเงินต่างๆ ให้กับเจ้าหนี้การค้าของบริษัท รวมทั้งการจ่ายเงินเดือนพนักงานให้กับบริษัท เพื่อลดความเสี่ยงของธุรกิจในการถือเงินสดจำนวนมาก และอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าหรือตัวแทนของธุรกิจในการชำระค่าสินค้าและบริการ

2.3.11 วิเทศธนกิจ เช่น กู้ยืมเงินตราต่างประเทศ จัดหาแหล่งเงินทุน การบริหารทางการเงิน ให้คำปรึกษาและข้อมูล การค้าประกันหนี้เงินตราต่างประเทศ และออกและจัดจำหน่ายตราสารแสดงสิทธิหน้าที่จำหน่ายในต่างประเทศ เป็นต้น

2.3.12 บริการผู้ดูแลผลประโยชน์กองทุนรวม (mutual fund supervisor service)

2.3.13 บริการนายทะเบียนหลักทรัพย์ ลดความยุ่งยากในการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียน ตั้งแต่เริ่มจนครบกำหนดไถ่ถอน รวมทั้งการบริการจ่ายเงินปันผล/ดอกเบี้ย

3. รายได้อื่นๆ

นอกจากรายได้ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ธนาคารยังมีรายได้อื่นๆ อีกดังนี้

3.1 รายได้กำไรจากการขายหลักทรัพย์ (capital gain) ซึ่งปกติธนาคารจะได้รับผลตอบแทนในรูปของรายได้ดอกเบี้ยและส่วนลดและเงินปันผล แต่เมื่อขายไปจะได้รายได้จากส่วนต่างของราคาที่ขายและที่ซื้อ เรียกว่า กำไรจากการขายหลักทรัพย์ (capital gain)

3.2 หนี้สูญได้รับคืน หมายถึง การที่ธนาคารตัดจำหน่ายลูกหนี้ที่คิดว่าจะไม่ได้รับชำระแล้วเป็นค่าใช้จ่ายหนี้สูญ แต่กลับปรากฏว่าได้รับชำระในภายหลังก็จะบันทึกเป็นหนี้สูญได้รับคืนสำหรับรายการนี้บางท่านอาจไม่เห็นด้วยที่จะจัดเป็นรายได้ เนื่องจากลักษณะที่แท้จริงไม่ใช่รายได้

3.3 รายได้ค่าปรับเช็คคืน กรณีที่ลูกค้าสั่งจ่ายเช็คส่วนตัว แต่เงินในบัญชีไม่พอจ่ายธนาคารต้องปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คฉบับดังกล่าว และธนาคารจะคิดค่าปรับเป็นร้อยละของจำนวนเงินตามหน้าเช็คจากเจ้าของบัญชีเช็ค

3.4 ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารอื่นหรือสถาบันการเงินอื่น เป็นดอกเบี้ยที่เกิดจากการที่ธนาคารมีบัญชีเงินฝากที่ธนาคารอื่น ซึ่งอาจมีทั้งธนาคารในประเทศ และธนาคารต่างประเทศ และสถาบันการเงินอื่น เช่น บริษัทเงินทุน การที่ต้องมีบัญชีเงินฝากเป็นเพราะธนาคารจำเป็นต้องมีการชำระบัญชีระหว่างวัน ซึ่งเกิดจากการส่งตัวเงินไปเรียกเก็บหรือรับตัวเงินเรียกเก็บจากธนาคารอื่นมา หรือมีรายการโอนเงินระหว่างกัน หรือมีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศหรือมีการนำเงินไปลงทุนในระยะสั้น เป็นต้น การมีบัญชีเงินฝากระหว่างกันจะทำให้สะดวกและคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ โดยเพียงแค่หักหรือเข้าบัญชีให้อีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อมีรายการชำระบัญชีเกิดขึ้น สำหรับยอดคงเหลือจะมีการคำนวณดอกเบี้ยให้และบวกเพิ่มเข้าไปในบัญชี

การแบ่งกลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

จิณห์วรา เชื้อเมืองพาน (2552: 28-30) ได้แบ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้สินทรัพย์และปริมาณเงินให้สินเชื่อมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มขนาดของแต่ละธนาคาร เพราะรายการดังกล่าวนั้นถือเป็นรายการสำคัญที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความมั่นคงทางการเงินของแต่ละกลุ่มธนาคารได้ดังนี้

1. การใช้เกณฑ์สินทรัพย์รวม ดังนี้

- 1.1 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เป็นธนาคารที่มีส่วนแบ่งตลาดของสินทรัพย์รวมตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ของสินทรัพย์รวมธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ
- 1.2 ธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง เป็นธนาคารที่มีส่วนแบ่งตลาดของสินทรัพย์รวมตั้งแต่ร้อยละ 3 แต่ไม่ถึงร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ
- 1.3 ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก เป็นธนาคารที่มีส่วนแบ่งตลาดของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าร้อยละ 3 ของสินทรัพย์รวมธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ

2. การใช้เกณฑ์เงินให้สินเชื่อ กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เป็นธนาคารที่มีมูลค่าเงินให้สินเชื่อตั้งแต่ 500 พันล้านบาทขึ้นไปธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางเป็นธนาคารที่มีมูลค่าเงินให้สินเชื่อตั้งแต่ 100 พันล้านบาท แต่ไม่ถึง 500 พันล้านบาท ส่วนขนาดธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดเล็กเป็นธนาคารที่มี มูลค่าเงินให้สินเชื่อต่ำกว่า 100 พันล้านบาท

จากการแบ่งกลุ่ม พบว่าการใช้สินทรัพย์และเงินให้สินเชื่อเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนั้นให้ผลการแบ่งกลุ่มระหว่างธนาคารพาณิชย์ไม่แตกต่างกัน คือ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่มีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 10 กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางที่มีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 3 แต่ไม่ถึงร้อยละ 10 และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กที่มีส่วนแบ่งตลาดต่ำกว่าร้อยละ 3 สำหรับการศึกษานี้ครั้งนี้ใช้มูลค่าสินทรัพย์เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม ทั้งนี้เพราะ

1.มูลค่าสินทรัพย์เป็นเกณฑ์ในการจัดอันดับระหว่างธนาคารในระบบเศรษฐกิจของไทย และสินทรัพย์ที่มีในแต่ละธนาคารสามารถนำไปลงทุนในรูปแบบต่างๆตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อทำให้เกิดรายได้และความมั่นคงของธนาคาร

2.ผลการแบ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่ได้จากการใช้มูลค่าสินทรัพย์และปริมาณเงินให้สินเชื่อเป็นเกณฑ์นั้นให้ผลการแบ่งไม่ต่างกัน

ตาราง 4 การแบ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ใช้มูลค่าสินทรัพย์รวมและปริมาณเงินให้สินเชื่อเป็นเกณฑ์

(หน่วย : ล้านบาท)

ธนาคารพาณิชย์	ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2553		
	มูลค่าสินทรัพย์รวม	เงินให้สินเชื่อ	ส่วนแบ่งตลาด
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่			
บมจ. ธนาคารกรุงเทพ	1,915,986	1,140,425	19.09
บมจ. ธนาคารกรุงไทย	1,756,064	1,205,868	17.5
บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์	1,465,949	1,003,483	14.61
บมจ. ธนาคารกสิกรไทย	1,454,540	1,032,122	14.49
ธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง			
บมจ. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	828,727	566,771	8.26
บมจ. ธนาคารทหารไทย	589,426	342,037	5.87
บมจ. ธนาคารธนาชาต	481,974	319,080	4.8
บมจ. ธนาคารนครหลวงไทย	400,482	259,540	4
ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก			
บมจ. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย)	281,071	93,062	2.8
บมจ. ธนาคารยูโอบี	248,113	156,700	2.47
บมจ. ธนาคารทีดีไอ	162,346	141,329	1.62
บมจ. ธนาคารเกียรตินาคิน	143,949	102,744	1.43
บมจ. ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย	139,210	89,729	1.39
บมจ. ธนาคารไอซีบีซี (ไทย)	72,221	50,322	0.72
บมจ. ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อย	62,363	42,030	0.62
บมจ. ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย	16,807	13,720	0.17
บมจ. ธนาคารเมกะ สากลพาณิชย์	16,390	13,213	0.16
รวม	10,035,618	6,572,175	100

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). รายงานการย่อยแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน. (ออนไลน์)

อัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย (ที่มา: การจัดการและการบัญชีธนาคารพาณิชย์ หน่วยที่ 9-15)

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในทางปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ไทย แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. อัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่อง
2. อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหาทำไร
3. อัตราส่วนที่แสดงโครงสร้างของเงินทุน
4. อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของสาขาและพนักงาน

1. อัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่อง

ประกอบด้วยอัตราส่วนหลายอัตราส่วน บางอัตราส่วนสามารถวิเคราะห์ได้จากงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองและเปิดเผยต่อผู้ถือหุ้น แต่บางอัตราส่วนจากวิเคราะห์ข้อมูลภายในของธนาคาร บางอัตราส่วนวัดสภาพคล่องภายในกิจการ แต่บางอัตราส่วนวัดสภาพคล่องภายนอกของกิจการ ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

- 1.1 อัตราส่วนเงินสดในมือต่อเงินฝาก (Cash in hand to deposits ratio)

$$= \text{เงินสดในมือ} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนเงินสดในมือต่อเงินฝากเป็นการเปรียบเทียบเงินสดในมือกับเงินฝาก คำนวณเป็นร้อยละ เพื่อพิจารณาว่าเงินฝาก 100 บาท ซึ่งเป็นหนี้สินที่กิจการต้องมีสภาพคล่อง พร้อมจะชำระคืนนั้น มีเงินสดในมือสามารถชำระคืนได้เพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีสภาพคล่องมาก

- 1.2 อัตราส่วนเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยต่อเงินฝาก (Balance at B.O.T. to deposits ratio)

$$= \text{เงินฝาก B.O.T.} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบสภาพคล่องที่ธนาคารพาณิชย์เก็บไว้ในรูปเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยกับเงินฝากโดยคำนวณเป็นร้อยละ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีสภาพคล่องมาก

- 1.3 อัตราส่วนเงินสดในมือและเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยต่อเงินฝาก (Cash in hand and balance at B.O.T. to deposits ratio)

$$= \text{เงินสดในมือและเงินฝาก B.O.T.} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนนี้รวมเงินสดในมือและเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นสภาพคล่องที่ธนาคารพาณิชย์ดำรงไว้เป็นร้อยละของเงินฝาก ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องมาก

1.4 อัตราส่วนเงินสดและเงินฝากธนาคารอื่นต่อเงินฝาก (Cash and deposits at bank to deposits ratio)

$$= \text{เงินสดและเงินฝากที่ธนาคารอื่น} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนเงินสดและเงินฝากที่ธนาคารอื่นต่อเงินฝาก เป็นการพิจารณาสภาพคล่องในรูปเงินสดและเงินฝากธนาคารอื่นเป็นร้อยละของเงินฝาก ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีสภาพคล่องมาก

1.5 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก (Quick assets to deposits ratio)

$$= \text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องทุกประเภท ได้แก่ เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย เงินฝากธนาคารอื่น เป็นร้อยละของเงินฝาก ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีสภาพคล่องมาก

1.6 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม (Quick assets to total assets ratio)

$$= \text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

อัตราส่วนนี้คำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องทุกประเภทเป็นร้อยละของสินทรัพย์รวมถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีสภาพคล่องมาก

1.7 อัตราส่วนเงินสดในมือและเงินฝากธนาคารอื่นและหลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกันต่อสินทรัพย์รวม (Cash and deposits at bank and government securities and securities guaranteed by the government to total assets ratio)

$$= (\text{เงินสดในมือ} + \text{เงินฝากธนาคารอื่น} + \text{หลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกัน}) / \text{สินทรัพย์รวม}$$

อัตราส่วนนี้คำนวณสภาพคล่องในรูปของเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารอื่น หลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกันเป็นร้อยละของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีสภาพคล่องมาก

1.8 อัตราส่วนเงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถาม / เงินฝากรวม (Demand deposits to total deposits ratio)

$$= \text{เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถาม} / \text{เงินฝากรวม}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการพิจารณาเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามอันเป็นหนี้สินที่ธนาคารจำเป็นต้องชำระทันทีเมื่อถูกทวงถาม เป็นอัตราร้อยละของเงินฝากรวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารควรระมัดระวัง เนื่องจากมีหนี้สินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามในสัดส่วนสูง จึงควรดำรงสภาพคล่องให้เพียงพอมิฉะนั้นอาจมีปัญหาล้างสภาพคล่องได้

1.9 อัตราส่วนบัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ยต่อเงินฝาก (Due from bank – interest bearing to deposits ratio)

$$= \text{บัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ย} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบบัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ย ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องรายการหนึ่งเป็นร้อยละของเงินฝาก ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องมาก

1.10 อัตราส่วนบัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์รวม (Due to bank – interest bearing to total assets ratio)

$$= \text{บัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ย} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบบัญชีบัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ยเป็นร้อยละของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องมาก

2. อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหากำไร

ประกอบด้วยอัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหารายได้ และอัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหากำไร

2.1 อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหากำไร ประกอบด้วย

2.1.1 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset : ROA)

$$= (\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิ} / \text{สินทรัพย์เฉลี่ย}) * 100$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่าธนาคารแต่ละธนาคารสามารถสร้างรายได้สุทธิจากสินทรัพย์ทั้งหมดได้มากน้อยเพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่ามากยิ่งดี ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นในการสร้างรายได้สุทธิจากสินทรัพย์มาก

2.1.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)

$$= (\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิ} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}) * 100$$

เป็นอัตราส่วนที่บอกให้ทราบถึงความสามารถในการสร้างรายได้สุทธิจากส่วนของผู้ถือหุ้น ค่าอัตราส่วนนี้มากแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการสร้างรายได้สุทธิจากส่วนของผู้ถือหุ้นมาก

2.1.3 อัตราดอกเบี้ยรับ (Interest Revenue Rate)

$$= (\text{รายได้จากดอกเบี้ยรับ} / \text{เงินให้สินเชื่อ}) * 100$$

แสดงให้เห็นถึงอัตราผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับจากการปล่อยสินเชื่อให้ลูกค้า ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารสามารถในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยรับมากด้วย

2.1.4 อัตราดอกเบี้ยจ่าย (Interest Expense Rate)

$$= (\text{ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก} / \text{เงินฝาก}) * 100$$

แสดงให้เห็นถึงอัตราผลตอบแทนที่ธนาคารจะต้องจ่ายให้กับลูกค้าที่นำเงินมาฝากไว้กับ

ธนาคาร

2.1.5 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest Spread)

$$= \text{อัตราดอกเบี้ยรับ} - \text{อัตราดอกเบี้ยจ่าย}$$

ผลต่างระหว่างดอกเบี้ยรับกับอัตราดอกเบี้ยจ่าย ถ้าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยนี้มีค่ามาก ก็แสดงว่าอัตราผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับจากการปล่อยสินเชื่อมีค่าสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องจ่ายให้กับลูกค้าเงินฝาก

2.1.6 โครงสร้างรายได้ (Revenue Structure) โดยรายได้ของธนาคารพาณิชย์สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ซึ่งแบ่งออกเป็น

- อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ย = $(\text{รายได้ดอกเบี้ยรับ} / \text{รายได้ทั้งหมด}) * 100$
- อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียม = $(\text{รายได้ค่าธรรมเนียม} / \text{รายได้ทั้งหมด}) * 100$
- อัตราส่วนกำไรจากการปริวรรต = $(\text{กำไรจากการปริวรรตเงินตรา} / \text{รายได้ทั้งหมด}) * 100$
- อัตราส่วนรายได้อื่นๆ = $(\text{รายได้อื่น} / \text{รายได้ทั้งหมด}) * 100$

2.1.7 กำไร(ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (Earning Per Share)

$$= \text{กำไร (ขาดทุน)} / \text{จำนวนหุ้น}$$

แสดงให้เห็นว่าธนาคารแต่ละแห่งว่ามีความสามารถในการสร้างรายได้สุทธิตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้ดีเพียงใด ค่าอัตราส่วนนี้จะมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในธนาคารแต่ละแห่ง ถ้ามีค่ามากแสดงว่านักลงทุนก็จะให้ความสนใจในการซื้อหุ้นเพื่อการลงทุนมาก

2.2 อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหารายได้แบ่งเป็น

2.2.1 อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหารายได้โดยตรง ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

(1) อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Revenue to total assets ratio)

$$= \text{รายได้} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

เป็นการคำนวณรายได้ทั้งหมด ทั้งรายได้ดอกเบี้ยรับ รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ และรายได้อื่นๆ โดยเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหารายได้ดี

(2) อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Revenue to earning assets ratio)

$$= \text{รายได้} / \text{สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้}$$

เป็นการคำนวณรายได้ทั้งหมดโดยเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ อันนี้ ได้แก่ สินเชื่อและเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหารายได้ดี

2.2.2 อัตราส่วนรายได้ที่เป็นดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Interest revenue to earning assets ratio) ประกอบด้วยอัตราส่วนดังนี้

(1) อัตราส่วนดอกเบี้ยและส่วนลดต่อสินเชื่อ (Interest and discounts to loans ratio)

$$= \text{ดอกเบี้ยและส่วนลด} / \text{สินเชื่อ}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการคำนวณผลตอบแทนของการให้สินเชื่อในรูปของดอกเบี้ยและส่วนลด โดยแสดงเป็นอัตราร้อยละ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหารายได้สูง

(2) อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ (Return on investment)

$$= \text{ดอกเบี้ยและเงินปันผล} / \text{การลงทุนในหลักทรัพย์}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการคำนวณผลตอบแทนของการลงทุนในหลักทรัพย์ในรูปของดอกเบี้ยและเงินปันผล โดยแสดงเป็นอัตราร้อยละ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหารายได้สูง

2.2.3 อัตราส่วนที่ใช้ในการพิจารณาความเป็นไปได้ของความสามารถในการหารายได้ ประกอบด้วย

(1) อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก (Loans to deposits ratio)

$$= \text{สินเชื่อ} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการพิจารณาสัดส่วนของสินเชื่อต่อเงินฝากว่าจากแหล่งที่มาของเงินที่สำคัญคือเงินฝาก ธนาคารนำมาให้สินเชื่ออันเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอัตราสูงเป็นร้อยละเท่าไร อัตราส่วนนี้เป็นที่นิยมและรู้จักกันกว้างขวาง ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารนำเงินฝากไปปล่อยสินเชื่อในอัตราสูง จึงน่าจะมีรายได้สูง

อย่างไรก็ตาม กรณีที่ธนาคารกู้ยืมเงินมาให้สินเชื่อด้วย การใช้อัตราส่วนนี้จะมีข้อจำกัดไม่ได้นำมาจากเงินฝากเพียงอย่างเดียว ผู้วิเคราะห์ควรคำนึงถึงข้อนี้ด้วย

(2) อัตราส่วนสินเชื่อเงินฝากและเงินกู้ยืม (Loans to deposits and borrowings ratio)

$$= \text{สินเชื่อ} / \text{เงินฝากและเงินกู้ยืม}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการพิจารณาว่า จากแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญคือเงินฝากและเงินกู้ยืม ธนาคารนำมาให้สินเชื่ออันเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอัตราสูงเป็นร้อยละเท่าไร อัตราส่วนนี้จะคำนึงถึงแหล่งที่มาของเงินทุนทั้งเงินฝากและเงินกู้ยืมด้วย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารนำเงินไปลงทุนในสินเชื่อสูง น่าจะมีรายได้สูง

(3) อัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวม (Loans to total assets ratio)

$$= \text{สินเชื่อ} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

อัตราส่วนนี้แสดงสินเชื่ออันเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวมว่า สินเชื่อเป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารนำเงินไปลงทุนในรูปของสินเชื่อสูง จึงน่าจะมีความสามารถในการหารายได้สูง

(4) อัตราส่วนสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Earning assets to total assets ratio)

$$= \text{สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

อัตราส่วนนี้ แสดงสัดส่วนของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ว่ามีอัตราร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในสัดส่วนที่สูง จึงน่าจะมีความสามารถในการหารายได้สูง

2.2.4 อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการหากำไร สามารถแบ่งได้หลายประเภทคือ

(1) อัตราส่วนที่ใช้รายการสินทรัพย์เป็นเกณฑ์ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังนี้

(1.1) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (Return on assets)

$$= \text{กำไรสุทธิ} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมเป็นการเปรียบเทียบกำไรสุทธิกับจำนวนสินทรัพย์รวมของธนาคาร อันประกอบด้วย สินทรัพย์สภาพคล่อง สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ สินทรัพย์ประจำ ฯลฯ โดยแสดงกำไรสุทธิในรูปของสินทรัพย์ทั้งหมด ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(1.2) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Return on earning assets)

= กำไรสุทธิ / สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้

อัตราส่วนนี้ปรับปรุงมาจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ เพื่อแสดงว่ากำไรสุทธิในรูปร้อยละของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็นสินทรัพย์แท้จริงที่ทำให้ได้รับซึ่งรายได้และกำไรสุทธิ อัตราส่วนนี้วัดระยะถึงประสิทธิภาพของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ อันประกอบด้วยสินเชื่อและเงินลงทุนในหลักทรัพย์ว่าเป็นสินทรัพย์ที่ทำให้กำไรสูงหรือไม่ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(1.3) อัตราผลตอบแทนจากสินเชื่อ (Return on loans)

= กำไรสุทธิ / สินเชื่อ

อัตราผลตอบแทนจากสินเชื่อเป็นการแสดงกำไรสุทธิในรูปร้อยละของสินเชื่อ อันเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สูง ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(2.) อัตราส่วนที่ใช้หนี้สินเป็นเกณฑ์ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังนี้

(2.1) อัตราผลตอบแทนต่อเงินฝาก (Return on deposits)

= กำไรสุทธิ / เงินฝาก

อัตราผลตอบแทนต่อเงินฝากเป็นการแสดงกำไรสุทธิในรูปร้อยละของเงินฝาก ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญที่จะนำมาให้กู้ยืม จนก่อให้เกิดรายได้ และกำไรสุทธิในที่สุด ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่า ธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง แต่อย่างไรก็ตาม ในการเปรียบเทียบระหว่างธนาคาร ต้องคำนึงถึงแหล่งที่มาของเงินทุนของแต่ละธนาคาร เนื่องจากธนาคารบางธนาคารแหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่ คือเงินฝาก ในขณะที่บางธนาคารนอกจากเงินฝากแล้ว เงินกู้ยืมเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญ

(2.2) อัตราผลตอบแทนต่อเงินฝากและเงินกู้ยืม (Return on deposits and borrowing)

= กำไรสุทธิ / เงินฝาก + เงินกู้ยืม

อัตราผลตอบแทนต่อเงินฝากและเงินกู้ยืมเป็นการแสดงกำไรสุทธิในรูปร้อยละของจำนวนหนี้ที่สำคัญ คือเงินฝากและเงินกู้ยืม อัตราส่วนนี้คำนึงถึงโครงสร้างของเงินทุนหรือแหล่งที่มาของเงินทุนที่มีทั้งเงินฝากและเงินกู้ยืม

(3) อัตราส่วนที่ใช้รายการส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นเกณฑ์ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังนี้

(3.1) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on shareholders equity)

= กำไรสุทธิ / ส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นการแสดงกำไรสุทธิ ในรูปร้อยละของส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด ซึ่งในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์จะประกอบด้วยรายการทุนเรือนหุ้น ส่วนเกิน

มูลค่าหุ้น กำไรสะสมทั้งที่จัดสรรแล้วและยังไม่ได้จัดสรร ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(3.2) อัตราผลตอบแทนจากเงินกองทุน (Return on capital funds)

= กำไรสุทธิ / เงินกองทุนตามกฎหมาย

อัตราผลตอบแทนจากเงินกองทุนเป็นการแสดงกำไรสุทธิในรูปร้อยละของเงินกองทุน อันประกอบด้วย รายการทุนชำระแล้ว และส่วนล้ามูลค่าหุ้น ทุนสำรองตามกฎหมาย เงินสำรองที่ได้จากการจัดสรรจากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นงวดบัญชี (ยกเว้นเงินสำรองเพื่อลดค่าสินทรัพย์และเพื่อชำระหนี้) และกำไรสุทธิคงเหลือหลังจัดสรรแล้ว (เมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุกงวดบัญชีออกแล้ว) ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(3.3) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิ (Return on net worths)

= กำไรสุทธิ / ส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิ

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิเป็นการแสดงกำไรสุทธิในรูปร้อยละของส่วนของผู้ถือหุ้น ที่คำนวณจากยอดรวมของส่วนของผู้ถือหุ้น หักด้วยกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร เพื่อแสดงผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่แท้จริง ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(3.4) อัตราผลตอบแทนจากทุนที่ชำระแล้ว (Return on issues and paid – up share capital)

= กำไรสุทธิ / ทุนที่ชำระแล้ว

อัตราผลตอบแทนที่ชำระแล้วเป็นการแสดงกำไรสุทธิในรูปร้อยละของทุนชำระแล้ว อัตราส่วนนี้ประยุกต์มาจากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น เพื่อให้สอดคล้องกับอัตราส่วนอื่นจึงใช้ทุนที่ชำระแล้วแทนจำนวนหุ้น ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(3.5) อัตราส่วนที่ใช้รายการในงบกำไรขาดทุนเป็นเกณฑ์ มี 1 อัตราส่วน คือ

อัตราผลตอบแทนต่อรายได้ (Return on revenue)

= กำไรสุทธิ / รายได้รวม

อัตราผลตอบแทนต่อรายได้ เป็นการเปรียบเทียบกำไรสุทธิต่อรายได้รวม เพื่อแสดงร้อยละของรายได้รวมที่หักค่าใช้จ่ายใดๆจนเหลือเป็นกำไรสุทธิ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(4.) อัตราส่วนที่ใช้รายการอื่นเป็นเกณฑ์ ประกอบด้วย 2 อัตราส่วนคือ

(4.1) อัตราผลกำไรต่อจำนวนพนักงาน (Profit per Employee)

= กำไรสุทธิ / จำนวนพนักงาน

อัตราผลกำไรต่อจำนวนพนักงานเป็นการเปรียบเทียบกำไรสุทธิต่อจำนวนพนักงานเพื่อแสดงกำไรสุทธิที่ธนาคารได้รับต่อพนักงาน 1 คนโดยเฉลี่ย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

(4.2) อัตราผลกำไรต่อจำนวนสาขา (Profit per branch office)

= กำไรสุทธิ / จำนวนสาขา

อัตราผลกำไรต่อจำนวนสาขา เป็นการแสดงอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อจำนวนสาขาหรือศูนย์บริการ เพื่อแสดงกำไรสุทธิที่ธนาคารได้รับต่อ 1 สาขาโดยเฉลี่ย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความสามารถในการหากำไรสูง

3. อัตราส่วนที่แสดงโครงสร้างของเงินทุน

ประกอบด้วย อัตราส่วนที่แสดงปริมาณสินทรัพย์เสี่ยง รวมทั้งอัตราส่วนที่แสดงการดำรงกองทุนตามกฎหมาย อัตราส่วนที่แสดงปริมาณการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้และเจ้าของ อัตราส่วนนี้แสดงและเปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินทุนจากแหล่งต่างๆตลอดจนอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบรายการอื่นๆดังต่อไปนี้

3.1 อัตราส่วนสินทรัพย์เสี่ยงต่อสินทรัพย์รวม (Risk assets to total assets ratio)

= สินทรัพย์เสี่ยง / สินทรัพย์รวม

อัตราส่วนนี้แสดงสินทรัพย์ที่จัดว่าเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงเป็นอัตราร้อยละของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความเสี่ยงสูง

3.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Liabilities to total assets ratio)

= หนี้สิน / สินทรัพย์รวม

อัตราส่วนนี้แสดงหนี้สินอันเป็นเงินทุนที่ธนาคารมีภาระในการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นอัตราร้อยละของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความเสี่ยงต่ำ

3.3 อัตราส่วนผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม (Shareholder's equity to total assets ratio)

= ส่วนของผู้ถือหุ้น / สินทรัพย์รวม

อัตราส่วนนี้แสดงรายการส่วนของผู้ถือหุ้นอันเป็นเงินทุนที่ธนาคารไม่ต้องไถ่ถอนเป็นอัตราร้อยละของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความเสี่ยงต่ำ

3.4 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (Capital funds to total assets ratio)

= เงินกองทุน / สินทรัพย์รวม

อัตราส่วนนี้แสดงเงินกองทุนเป็นรายการที่รองรับการขาดทุนเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความเสี่ยงต่ำ

3.5 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital funds to risk assets ratio)

$$= \text{เงินกองทุน} / \text{สินทรัพย์เสี่ยง}$$

อัตราส่วนนี้แสดงเงินกองทุนเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์เสี่ยงเพื่อแสดงว่าธนาคารมีเงินกองทุนรองรับสินทรัพย์เสี่ยงเพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความเสี่ยงต่ำ

3.6 อัตราส่วนเงินฝากต่อสินทรัพย์รวม (Deposits to total liabilities ratio)

$$= \text{เงินฝาก} / \text{หนี้สินรวม}$$

อัตราส่วนนี้แสดงรายการเงินฝากซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญที่สุดเป็นอัตราร้อยละของหนี้สินทั้งหมด ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าหนี้สินของธนาคารมีเงินฝากในสัดส่วนสูง

3.7 อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อหนี้สินรวม (Borrowing to total liabilities ratio)

$$= \text{เงินกู้ยืม} / \text{หนี้สินรวม}$$

อัตราส่วนนี้แสดงรายการซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญแหล่งหนึ่งเป็นอัตราร้อยละของหนี้สินทั้งหมด ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าหนี้สินของธนาคารมีเงินกู้ในสัดส่วนสูง

3.8 อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อเงินฝาก (Borrowing to deposits ratio)

$$= \text{เงินกู้ยืม} / \text{เงินฝาก}$$

อัตราส่วนนี้แสดงแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญ 2 แหล่ง คือ เงินกู้ยืม กับ เงินฝาก เปรียบเทียบกัน ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าแหล่งที่มาของเงินทุนในรูปเงินกู้ยืมสูงเมื่อเทียบกับเงินฝาก

3.9 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Liabilities to shareholders equity ratio)

$$= \text{หนี้สิน} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

อัตราส่วนนี้แสดงหนี้สินอันเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนจากเจ้าหนี้เปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นอันเป็นแหล่งเงินทุนจากเจ้าของ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าแหล่งที่มาของเงินทุนในรูปหนี้สินสูงเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น

3.10 อัตราส่วนเงินฝากต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Deposits to shareholder equity ratio)

$$= \text{เงินฝาก} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

อัตราส่วนนี้แสดงเงินฝากอันเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนจากเจ้าหนี้ที่สำคัญที่สุดเปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนจากเจ้าของ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าแหล่งที่มาของเงินทุนในรูปเงินฝากสูงเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น

3.11 อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Borrowing to shareholders equity ratio)

$$= \text{เงินกู้ยืม} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบเงินกู้ยืมซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนจากเจ้าหนี้ที่สำคัญ แหล่งหนึ่งเปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนจากเจ้าของ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่า แหล่งที่มาของเงินทุนในรูปเงินกู้ยืมสูงเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น

3.12 อัตราส่วนสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินกองทุน (Earning assets to capital funds ratio) ประกอบด้วย

3.12.1 อัตราการลงทุนในหลักทรัพย์ต่อเงินกองทุน (Investment in securities to capital fund ratio)

$$= \text{เงินลงทุนในหลักทรัพย์} / \text{เงินกองทุน}$$

อัตราส่วนนี้แสดงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทที่เป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เปรียบเทียบกับเงินกองทุนที่สามารถรองรับความเสี่ยงได้ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความเสี่ยงสูง

3.12.2 อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินกองทุน

$$= \text{สินเชื่อ} / \text{เงินกองทุน}$$

อัตราส่วนนี้แสดงสินเชื่ออันเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงเปรียบเทียบกับเงินกองทุนที่สามารถรองรับความเสี่ยงได้ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าธนาคารมีความเสี่ยงสูง

4. อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของสาขาและพนักงาน

ประกอบด้วย อัตราส่วนนี้แสดงประสิทธิภาพของสาขาและอัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของพนักงานดังต่อไปนี้

4.1 อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของสาขา เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นระบบธนาคารสาขา (Branch Banking System) จำนวนสาขา จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการระดมเงินฝาก การให้สินเชื่อ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้และผลกำไรในที่สุด แต่ทว่าสาขาของธนาคารพาณิชย์จะทำหน้าที่ได้ดีเพียงไหนผลงานของศูนย์บริการหรือสาขาจึงเป็นเครื่องมืออีกอันหนึ่งที่จะใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของศูนย์บริการหรือสาขาของธนาคารพาณิชย์นั้น อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของสาขามีดังนี้

4.1.1 อัตราส่วนเงินฝากต่อจำนวนสาขา (Deposits per branch office)

$$= \text{เงินฝาก} / \text{จำนวนสาขา}$$

อัตราส่วนนี้แสดงปริมาณเงินฝากโดยเฉลี่ยต่อจำนวนสาขา 1 สาขา ถ้าอัตราส่วนนี้ สูงแสดงว่าเงินฝากโดยเฉลี่ยต่อสาขาหนึ่งสาขามีปริมาณสูง

4.1.2 อัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนสาขา (Credits per branch office)

$$= \text{สินเชื่อ} / \text{จำนวนสาขา}$$

อัตราส่วนนี้แสดงปริมาณสินเชื่อโดยเฉลี่ยต่อจำนวนสาขา 1 สาขา ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าสินเชื่อโดยเฉลี่ยต่อสาขาหนึ่งสาขามีปริมาณสูง

4.1.3 อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา (Revenue per branch office)

= รายได้รวม / จำนวนสาขา

อัตราส่วนนี้แสดงรายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อจำนวนสาขา 1 สาขา ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อสาขาหนึ่งสาขามีปริมาณสูง

4.1.4 อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีเงินได้ต่อจำนวนสาขา (Profit before tax per branch office)

= กำไรก่อนหักภาษีเงินได้ / จำนวนสาขา

อัตราส่วนนี้แสดงกำไรก่อนหักภาษีเงินได้ ซึ่งเป็นกำไรก่อนถูกหักด้วยระบบภาษีของรัฐต่อจำนวนสาขา 1 สาขาโดยเฉลี่ย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ากำไรก่อนหักภาษีเงินได้โดยเฉลี่ยต่อจำนวนสาขาหนึ่งสาขามีปริมาณสูง

4.2 อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของพนักงาน เนื่องจากธนาคารเป็นระบบ ที่ใช้ทรัพยากรบุคคล (Man-Dominated System) ดังนั้น พนักงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ความสามารถของพนักงานจึงเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะวัดประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน ธนาคารดังนั้น อัตราส่วนที่แสดงความสามารถของพนักงานจึงเป็นอัตราส่วนอีกประเภทหนึ่งที่สามารถวิเคราะห์ประสิทธิภาพของธนาคารพาณิชย์ไทย อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของพนักงานดังนี้

4.2.1 อัตราส่วนเงินฝากต่อจำนวนพนักงาน (Deposits per employee)

= เงินฝากรวม / จำนวนพนักงาน

อัตราส่วนนี้แสดงปริมาณเงินฝาก ซึ่งสมมติว่าเป็นผลงานของพนักงานทุกคนต่อพนักงาน 1 คนโดยเฉลี่ย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่า เงินฝากโดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณสูง

4.2.2 อัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงาน (Credit per employee)

= สินเชื่อ / จำนวนพนักงาน

อัตราส่วนนี้แสดงปริมาณสินเชื่อ ซึ่งสมมติว่าเป็นผลงานของพนักงานทุกคนต่อพนักงาน 1 คนโดยเฉลี่ย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าสินเชื่อโดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณสูง

4.2.3 อัตราส่วนรายได้ต่อจำนวนพนักงาน (Revenue per employee)

= รายได้รวม / จำนวนพนักงาน

อัตราส่วนนี้แสดงรายได้รวม ซึ่งถือว่าเป็นผลงานของพนักงานทุกคนต่อพนักงาน 1 คนโดยเฉลี่ย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณสูง

4.2.4 อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีเงินได้ต่อจำนวนพนักงาน (Profit before tax per employee)

$$= \text{กำไรก่อนหักภาษีเงินได้} / \text{จำนวนพนักงาน}$$

อัตราส่วนนี้แสดงกำไรก่อนหักภาษีเงินได้ ซึ่งเป็นกำไรก่อนหักภาษีด้วยผลระบบภาษีของรัฐ ต่อจำนวนพนักงาน 1 คนโดยเฉลี่ย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ากำไรก่อนหักภาษีเงินได้โดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณสูง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องและปัจจัยอื่นที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร ดังนี้

1. อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม

$$= \text{รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ} / \text{รายได้รวม}$$

ค่าธรรมเนียมและบริการเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่มีใช้ดอกเบีย รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่รองลงมาจากรายได้ดอกเบีย ในอดีตที่ผ่านมารายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการของธนาคารพาณิชย์ไม่สูงมากนัก เพราะธนาคารเป็นผู้รับต้นทุนและค่าใช้จ่ายของบริการต่างๆ เอาไว้มากกว่า เนื่องจากส่วนต่างของดอกเบียรับและดอกเบียจ่ายค่อนข้างต่างกันมาก แต่ในปัจจุบันช่องว่างของอัตราดอกเบียรับและจ่ายแคบลงทุกที ทำให้ธนาคารต้องหารายได้จากแหล่งอื่นเข้ามาเสริม รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจึงได้รับความสนใจมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการของธนาคารพาณิชย์น่าจะเป็นส่วนที่เสริมทำให้ธนาคารมีผลกำไรเพิ่มขึ้น

2. อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวม

$$= \text{รายได้จากการปริวรรต} / \text{รายได้รวม}$$

นอกจากรายได้จากอัตราดอกเบียและค่าธรรมเนียมแล้วธนาคารพาณิชย์ยังมีรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ คือทำหน้าที่เป็นตัวกลางซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับลูกค้าโดยตั้งราคาขายเงินตราต่างประเทศที่แพงกว่าราคาซื้อสำหรับเงินในสกุลใดสกุลหนึ่ง ส่วนต่างจากราคาขายกับราคาซื้อ คือกำไรจากการประกอบธุรกิจการค้าเงินตราต่างประเทศ โดยธนาคารพาณิชย์สามารถทำกำไรจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดเงินตราต่างประเทศ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ที่มีรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศสูงจึงน่าจะมีกำไรสูงเช่นกัน

3. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม

= ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน/รายได้รวม

เป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการวัดความสามารถในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์มีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานหรือที่เรียกว่าค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ย ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าใช้จ่ายต่างๆเหล่านี้ถือเป็นต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารที่สามารถควบคุมและมีการบริหารที่ดีที่มีประสิทธิภาพ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำเมื่อเทียบกับรายได้ทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรของธนาคาร

4. อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ

= หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อ

อัตราส่วนด้านคุณภาพสินเชื่อ การปล่อยสินเชื่อเป็นกิจกรรมหลักในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ การสร้างรายได้และการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์จะมาจากรายการสินเชื่อเป็นสำคัญ การตรวจสอบคุณภาพสินเชื่อของธนาคารจะทำให้เกิดความมั่นใจในการบริหารงานเพื่อสร้างรายได้และกำไรของธนาคาร และเนื่องจากสัดส่วนของเงินทุนที่จมอยู่ในสินเชื่อนี้ ยังสัมพันธ์กับสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ การทราบสภาพของคุณภาพสินเชื่อจะช่วยให้ประเมินได้ว่าควรวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์มากน้อยเพียงใด ธนาคารที่มีคุณภาพของสินเชื่อมีปัญหาจากการปล่อยสินเชื่อเพื่อก่อให้เกิดรายได้ จะทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรลดลง

5. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน

= รายได้รวม/จำนวนพนักงาน

อัตราส่วนนี้แสดงรายได้รวม ซึ่งถือเป็นผลงานของพนักงานทุกคนต่อพนักงาน 1 คน ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณสูง

6. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา

= รายได้รวม/จำนวนสาขา

ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อจำนวนสาขา 1 สาขา ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อสาขาหนึ่งสาขามีปริมาณสูง

7. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี

ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีเพิ่มขึ้นจะทำให้รายได้ดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น เนื่องจากดอกเบี้ยเป็นแหล่งรายได้หลักของธนาคารพาณิชย์ ทำให้กำไรของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น

8. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน

ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นจะทำให้ต้นทุนของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น เนื่องจากเงินฝากเป็นต้นทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ ทำให้กำไรของธนาคารพาณิชย์ลดลง

9. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงสภาพเศรษฐกิจของประเทศ โดยถ้าผลผลิตมวลรวมในประเทศมีการขยายตัวที่ดี ธุรกิจต่างๆ ก็จะต้องหาเงินทุนเพื่อใช้จ่ายในการขยายการผลิต เป็นตัวผลักดันให้ธนาคารสามารถทำกำไรให้เพิ่มขึ้นได้

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วุฒิกกร บำเพ็ญนรกิจ (2538) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มธนาคารตามขนาดสินทรัพย์ ใช้ข้อมูลแบบitudinal ของธนาคารไทย 15 ธนาคาร ระหว่างปี 2527-2536 เพื่อศึกษาให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสินทรัพย์ในด้านต่างๆ กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้การวิเคราะห์แบบสมการถดถอยเชิงซ้อนประมาณค่ากำลังสองน้อยที่สุด แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาพัฒนามาจากงานของดุสิตา บุญทวี(2536) ซึ่งเป็นการศึกษาที่เน้นความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร ของธนาคารพาณิชย์ไทยแต่การศึกษานี้ได้เพิ่มตัวแปรอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาใช้อัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้(PROEA) เป็นตัววัดความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์หรือเป็นตัวแปรตามและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ 10 ปัจจัย เป็นตัวแปรอิสระได้แก่ ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ (BDLOAN) เงินกู้ยืมต่อเงินให้สินเชื่อ (BOLOAN) เงินกองทุนและส่วนของผู้ถือหุ้นต่อเงินให้สินเชื่อ (EQLOAN) เงินให้สินเชื่อต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งหมด (RATIOI) เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (RATIOI) ส่วนแบ่งตลาดสินเชื่อ (MKS) รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้ทั้งหมด (FBI) รายได้จากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ (GFEI) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด (OEI) และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (SP)

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 3 กลุ่ม คือ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด (OEI) เป็นการแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีอัตราส่วนที่ต่ำที่สุด แสดงถึงควมมี

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินให้สินเชื่อ (EQLOAN) จะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรในธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก โดยมีผลทำให้กำไรเพิ่มสูงขึ้น เมื่อมีปริมาณเงินกองทุนมากขึ้น สำหรับอัตราส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่อเงินสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (RATIOI) จะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือการลงทุนในหลักทรัพย์ซึ่งเป็นพันธบัตรรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ จะทำให้ได้รับผลตอบแทนในอัตราที่ต่ำกว่าการลงทุนในการให้สินเชื่อ ทำให้กำไรของธนาคารลดลง ในกรณีของส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย (SP) จะมีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เพียงกลุ่มเดียวเพราะธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารทุกกลุ่มทำให้มีกำไรเพิ่มขึ้นในขณะที่อัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสียต่อเงินให้สินเชื่อ (BDLOAN) มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็ก แต่มีทิศทางทำให้ความสามารถในการทำกำไรสูงขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากปริมาณสินเชื่อที่เพิ่มสูงขึ้นแต่การสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสียตั้งไม่ตรงกับความเป็นจริงทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรมากขึ้น อัตราส่วนรายได้จากการบริหารเงินตราต่อรายได้ทั้งหมด (GFEI) จะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก โดยจะทำให้ได้รับผลกำไรเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันกับส่วนแบ่งตลาดสินเชื่อ (MSK) จะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรให้ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กเพียงกลุ่มเดียว เพราะว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กมีส่วนแบ่งตลาดในส่วนนี้เพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่ธนาคารในกลุ่มอื่นกลับลดลง ทำให้ธนาคารในกลุ่มนี้มีผลกำไรเพิ่มขึ้นจากส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้น

อุทุมพร นิรรัตน์ (2551) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2545 ถึง ไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2550 รวมระยะเวลา 23 ไตรมาส โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ส่วนต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนดอกเบี้ยเงินกู้กับค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (GIS) ผลผลิตมวลรวมในประเทศ (GDP) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 และ 90 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ สัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (GAP) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 สัดส่วนสินเชื่อที่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อบริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (NPL) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มณี กุลวิโรจน์ (2540) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยแบ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ออกเป็น 3 ขนาดตามขนาดสินทรัพย์ ได้แก่กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ กลุ่มธนาคารขนาดกลาง และกลุ่มธนาคารขนาดเล็ก ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลแบบitudinalจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ ระหว่างปี 2535 ถึง ปี 2540 โดยใช้แบบจำลอง CAMEL MODEL วิเคราะห์ผลการดำเนินงานจะใช้อัตราส่วนทางการเงินที่สอดคล้องกับลักษณะกิจการของธนาคารพาณิชย์ โดยแบ่งการศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ ความเพียงพอของเงินกองทุน คุณภาพสินทรัพย์ การจัดการ ความสามารถในการทำกำไร และสภาพคล่อง

ผลการศึกษาของกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่มีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มขนาดกลางและขนาดเล็ก แต่อย่างไรก็ตามธนาคารยังคงมีปัญหาทางด้านคุณภาพสินทรัพย์ ซึ่งสมควรที่จะเร่งดำเนินการแก้ไขและหามาตรการป้องกันปัญหาหนี้เสียที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วน of ธนาคารกรุงไทย ซึ่งมีสัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่สูงมาก สำหรับธนาคารกรุงศรีอยุธยาควรมีการปรับปรุงทางการบริหารแหล่งเงินทุนทั้งในด้านแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไรให้สูงขึ้น

ทางด้านกลุ่มธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก ประสบปัญหาหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางด้านคุณภาพสินทรัพย์ที่มีความรุนแรงมาก ประกอบกับปริมาณการสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่มีระดับต่ำ ดังนั้นปริมาณหนี้เสียที่เพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาที่รุนแรงขึ้น นอกจากนี้ปัญหาทางการจัดการยังเป็นปัญหาที่สำคัญของกลุ่มธนาคารขนาดเล็ก เนื่องจากธนาคารมีต้นทุนในการดำเนินงานสูงกว่ามากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่และกลาง ทำให้ผลผลิตของพนักงานอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร of ธนาคาร ดังนั้นจึงควรหาทางเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้วยวิธีการลดต้นทุนในการดำเนินงานลง โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้แทนแรงงานคนมากขึ้น เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายทางด้านบุคลากรและส่งผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น และปัญหาทางด้านสภาพคล่อง ธนาคารมีส่วนต่างระหว่างปริมาณสินเชื่อและปริมาณเงินฝากสูง ในปัจจุบันธนาคารประสบปัญหาหนี้เสียอย่างมากแสดงว่าธนาคารขาดความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งไม่เพียงแต่จะทำให้ความสามารถในการทำกำไรต่ำลง แต่หากมีความรุนแรงมากอาจทำให้ธนาคารต้องประสบปัญหาเรื่องสภาพคล่อง ดังนั้นธนาคารจึงควรมีการควบคุมเพื่อให้เกิดความสมดุลมากขึ้นระหว่างปริมาณสินเชื่อและปริมาณเงินฝาก

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิของธนาคารมากที่สุด ปัจจัยแรกได้แก่ สภาพคล่อง รองลงมาได้แก่ ความเพียงพอของเงินกองทุน การจัดการ และความสามารถในการทำกำไรตามลำดับ สำหรับปัจจัยทางด้านคุณภาพสินทรัพย์ไม่สามารถแสดงผลลัพธ์ได้ เนื่องจากผลการทดสอบของสมการปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จิณห์วรา เชื้อเมืองพาน (2552) ศึกษาเรื่องความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยแบ่งกลุ่มธนาคารออกเป็น 3 กลุ่มตามส่วนแบ่งตลาดของสินทรัพย์รวมในการศึกษา ใช้ข้อมูลทุดิถีภูมิเป็นรายไตรมาส จำนวน 18 ไตรมาสโดยทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยรับและจ่าย อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ทุกกลุ่มธนาคารในทิศทางที่ตรงกับสมมติฐาน อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทุกกลุ่มในทิศทางตรงข้าม ยกเว้นกลุ่มธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ ส่วนอัตราส่วนค่าธรรมเนียมและบริการรายได้รวม มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทุกกลุ่มในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน พบว่า ธนาคารพาณิชย์ไทยมีสินทรัพย์เสี่ยงที่ได้รับการคุ้มครองจากเงินกองทุนในระดับสูงใกล้เคียงกัน ส่วนด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีการใช้พนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากมีอัตรากำไรสุทธิต่อจำนวนพนักงานสูงมากที่สุด

สุพมา ตันทสันตสิกุล (2547) ศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งธนาคารสาขาต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินกิจการในประเทศไทย ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลทุดิถีภูมิ รายครึ่งปี ระหว่างปี พ.ศ. 2536-2545 ในการศึกษาวิเคราะห์ตัวแปรต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มูลค่าการซื้อขายและขายเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ (SFX) และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (TCD) ด้วยวิธีการประมาณค่าในรูปแบบสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Model) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ต่างๆ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่กำหนดกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันได้แก่มูลค่าการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์(SFX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยที่กำหนดกำไรของธนาคารพาณิชย์ ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M) และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (TCD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (TCD) มีความสัมพันธ์ไม่

เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากผลของวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้เมื่อขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้น ทำให้หนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) เพิ่มขึ้น และกำไรของธนาคารพาณิชย์ลดลง

ยอด หนูไทร (2544) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ ระหว่างปี 2538-2542 โดยศึกษาเฉพาะธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ซึ่งได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) รวม 5 ธนาคาร โดยใช้ข้อมูลบัญชีงบดุล งบกำไรขาดทุนประจำปีของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งในงวดสิ้นปี ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2542 โดยทำการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 3 ด้าน คือ 1. ด้านความมั่นคง ใช้อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร ความเพียงพอของเงินกองทุน 2. ด้านการเจริญเติบโต ใช้อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ อัตราการเติบโตของเงินฝาก อัตราการเติบโตของสินเชื่อ อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินฝาก 3. ด้านความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ใช้อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการทำกำไร ประสิทธิภาพของพนักงาน อัตราส่วนการลงทุน

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบในด้านความมั่นคง ทุกธนาคารประสบปัญหาในเรื่องความมั่นคงในลักษณะเดียวกัน และอัตราส่วนที่ได้มีระดับใกล้เคียงกัน โดยธนาคารกรุงเทพ จะเป็นธนาคารเดียวที่มีอัตราส่วนจากการวัดสภาพคล่อง และอัตราส่วนที่ใช้วัดหาความสามารถในการทำกำไรดีกว่าธนาคารอื่นๆ แม้ว่าในช่วงปี 2540 – 2542 บางอัตราส่วนของธนาคารกรุงเทพจะมีค่าลดลงมาก แต่ก็ยังเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับธนาคารอื่นๆ และยังสามารถรักษาสัดส่วนไว้ได้ดีที่สุดกว่าค่าเฉลี่ยในกลุ่มของธนาคารที่มีขนาดเดียวกัน และธนาคารกรุงไทย จะเป็นธนาคารที่มีปัญหามากที่สุด โดยเฉพาะอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความเพียงพอของ

เงินกองทุน พบว่าทุกธนาคารสามารถดำรงเงินกองทุน ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ เมื่อเปรียบเทียบจากความเจริญเติบโต ทุกธนาคารประสบในเรื่องความเจริญเติบโตในลักษณะเดียวกัน และอัตราส่วนที่ได้มีระดับใกล้เคียงกัน โดยธนาคารกรุงเทพ และธนาคารกรุงไทย มีอัตราส่วนที่ใช้วัดความเจริญเติบโตได้ดีกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น แต่เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อ พบว่าธนาคารกรุงไทยมีปัญหาเรื่องลูกหนี้และคุณภาพของสินทรัพย์มากกว่าธนาคารพาณิชย์อื่นเมื่อเปรียบเทียบจากประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ พบว่าทุกธนาคารประสบปัญหาเรื่องประสิทธิภาพการดำเนินงานในลักษณะเดียวกันหมด อัตราส่วนที่ได้มีระดับใกล้เคียงกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน พบว่าธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีอัตราส่วนในการหาประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดีกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น ไม่ว่าจะเป็นอัตราส่วนผลตอบแทนจาก

สินทรัพย์ทั้งหมดวัดจากกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นวัดจากกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อจำนวนพนักงาน และอัตราส่วนเงินฝากต่อจำนวนพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์ มีจุดเด่นในด้านประสิทธิภาพ โดยเฉพาะค่าอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นวัดจากกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินฝากต่อพนักงาน มูลค่าหุ้นตามบัญชี และธนาคารกสิกรไทย มีปัญหาด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานมากกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทุกธนาคาร โดยเฉพาะค่าอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมดวัดจากกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นวัดจากกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ดิษพงษ์ ชัยวิชญชาติ (2546) ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลทูลติภูมิเป็นข้อมูลงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 12 ธนาคาร รายไตรมาส ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 – 2545 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราดอกเบี้ยรับ อัตราดอกเบี้ยจ่าย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย โครงสร้างรายได้ กำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น และเงินสด 2. เปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย จำแนกตามจำนวนของสินทรัพย์ของธนาคาร ส่วนแบ่งการตลาดของธนาคาร และจำนวนสาขาของธนาคาร

ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารกสิกรไทยเป็นธนาคารที่มีความสามารถในการทำกำไรสูงสุด ภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจ รองลงมาคือ ธนาคารกรุงเทพ และ ธนาคารกรุงไทย ตามลำดับ ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ที่มีความสามารถในการทำกำไรต่ำที่สุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ ธนาคารทีบีเอสไทยทุน ธนาคารไทยธนาคาร และธนาคารเอเชีย ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการศึกษาที่ได้อีกยังแสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีจำนวนสินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนสาขาที่มากกว่าจะมีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีจำนวนสินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาดและจำนวนสาขาที่น้อยกว่า

ในการทดสอบค่าทางสถิติแสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีขนาดของสินทรัพย์ต่างกัน จะมีความสามารถในการทำกำไรที่แตกต่างกัน ยกเว้นเพียงแต่ความสามารถในการทำกำไรด้านรายได้ดอกเบี้ยและรายได้ที่เป็นกำไรจากการบริหารเท่านั้นที่ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างธนาคารพาณิชย์ ในส่วนของธนาคารที่มีส่วนแบ่งการตลาดและจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่แตกต่างกันจะมีความสามารถในการทำกำไรที่แตกต่างกันในทุกอัตราส่วน

ตาราง 5 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง	ผู้แต่ง	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	ผลที่ได้จากการศึกษา
ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย	วุฒิกกร บำเพ็ญนรกิจ (2538)	อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ อัตราส่วนค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อเงินให้สินเชื่อ อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินให้สินเชื่อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ส่วนแบ่งตลาดสินเชื่อ อัตราส่วนเงินลงทุนในทรัพย์สินต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ อัตราส่วนรายได้ ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้ทั้งหมด อัตราส่วนรายได้จากการบริหารเงินตราต่อรายได้ทั้งหมด อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด	ใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อน และประมาณการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด และใช้ข้อมูลธนาคารพาณิชย์ไทย 15 ธนาคาร ระหว่างปี 2527-2536 โดยแบ่งธนาคารออกเป็น 3 กลุ่ม	ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สัดส่วนเงินกองทุนต่อเงินให้สินเชื่อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินให้สินเชื่อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย อัตราส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ อัตราส่วนค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ และ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ อัตราส่วนค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินให้สินเชื่อ ส่วนแบ่งตลาดสินเชื่อ สัดส่วนรายได้จากการบริหารเงินตราต่อรายได้ทั้งหมด อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด
ปัจจัยกำหนดกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	สุขมา ตันตขันธ์ สกุล (2547)	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มูลค่าการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ เงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	ใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายครึ่งปี ระหว่างปี พ.ศ.2536-2545 ในรูปสมการถดถอยเชิงซ้อน ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด	ปัจจัยที่กำหนดกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ มูลค่าการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน และเงินที่ให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 5 (ต่อ)

เรื่อง	ผู้แต่ง	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	ผลที่ได้จากการศึกษา
ความสามารถในการทำ กำไรของธนาคาร พาณิชย์ไทย	จิณห์หิรา เชื้อเมือง พาน (2552)	ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยรับและจ่าย อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อ รายได้รวม อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	ใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อน ใน รูปแบบสมการเส้นตรง และใช้วิธี ประมาณค่ากำลังสองน้อยที่สุด โดย ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใน ลักษณะของอนุกรมเวลา เป็นรายไตร มาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของปีพ.ศ.2547 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 รวมทั้งหมด 18 ไตรมาส	ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยทุกกลุ่มธนาคาร ได้แก่ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยรับและจ่าย อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมมีความสัมพันธ์กับความสามารถ ในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทุกกลุ่มในทิศทางตรงข้าม ยกเว้นกลุ่มธนาคาร พาณิชย์ทั้งระบบ ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์กับ ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทุกกลุ่มในทิศทางเดียวกัน ยกเว้น กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน พบว่า ธนาคาร พาณิชย์ไทยมีสินทรัพย์เสี่ยงที่ได้รับความคุ้มครองจากเงินกองทุนในระดับสูงใกล้เคียง กัน ส่วนด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานพบว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มี การใช้พนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากมีอัตรากำไรสุทธิต่อจำนวน พนักงานสูงที่สุด
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มี ผลต่อความสามารถใน การทำกำไรของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	อุทุมพร นิลรัตน์ (2551)	ส่วนต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนดอกเบี้ย เงินกู้กับค่าใช้จ่ายเงินฝาก ผลผลิตมวลรวมใน ประเทศ สัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ที่ไม่ใช่ ดอกเบี้ยสัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อ สินเชื่อรวม	ใช้ข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตร มาสที่ 1 ปี พ.ศ.2545 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ.2550 รวมระยะเวลา 23 ไตรมาส โดยใช้กำลังสองน้อยที่สุดแบบ OLS	ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่มี ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ส่วนต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนดอกเบี้ย เงินกู้กับค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผลผลิตมวล รวมในประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการ ทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ สัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ตาราง 5 (ต่อ)

เรื่อง	ผู้แต่ง	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	ผลที่ได้จากการศึกษา
การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ระหว่างปี 2538-2542	ยอด หนูไทร (2544)	เปรียบเทียบความมั่นคง ใช้อัตราส่วนในการวัดสภาพคล่อง และอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร เปรียบเทียบความเจริญเติบโต ใช้อัตราส่วนในการวัดอัตราการเจริญเติบโตของกำไรสุทธิ อัตราการเติบโตเงินฝาก อัตราการเติบโตสินเชื่อ อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก และอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อ เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงาน ใช้อัตราส่วนในการวัดประสิทธิภาพในการทำกำไร การวัดประสิทธิภาพของพนักงาน และอัตราส่วนการลงทุน	ศึกษาผลการดำเนินงานโดยใช้ อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ และเชิงพรรณนา โดยทำการเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่จำนวน 5 ธนาคาร	เปรียบเทียบด้านความมั่นคง ธนาคารกรุงเทพ มีอัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง และอัตราส่วนที่ใช้วัดหาความสามารถในการทำกำไร ดีกว่าธนาคารอื่นๆ เปรียบเทียบความเจริญเติบโต ธนาคารกรุงเทพและธนาคารกรุงไทย มีอัตราส่วนที่ใช้วัดความเจริญเติบโตได้ดีกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น เปรียบเทียบจากประสิทธิภาพการดำเนินงาน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีอัตราส่วนในการหาประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดีกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น ธนาคารไทยพาณิชย์ มีจุดเด่นด้านประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอัตราผลตอบแทนจากส่วนผู้ถือหุ้นวัดจากกำไรสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินฝากต่อพนักงาน มูลค่าหุ้นตามบัญชี
การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยหลังวิกฤตเศรษฐกิจ	ดิษพงษ์ ชัยวิธัญชาติ (2546)	ความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราดอกเบี้ยรับ อัตราดอกเบี้ยจ่าย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย โครงสร้างรายได้ กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น และเงินสด , เปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไร จำนวนสินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนสาขา	ศึกษาความสามารถและเปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไร ใช้อัตราส่วนทางการเงิน และการเชิงปริมาณ และเชิงพรรณนาโดยทำการเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มธนาคารพาณิชย์	ธนาคารกสิกรไทยเป็นธนาคารที่มีความสามารถในการทำกำไรสูงสุดภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจ และอันดับต่ำสุดคือ ธนาคารเอเซีย , ธนาคารพาณิชย์ที่มีจำนวนสินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนสาขาที่มากกว่าจะมีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีจำนวนสินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนสาขาที่น้อยกว่า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากร
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบตารางบันทึกข้อมูลให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาทั้ง ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยและรวบรวมข้อมูลดังนี้

รวบรวมข้อมูลจากที่ศึกษาทฤษฎีมาแล้วโดยค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี งบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) รายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2545-2553 และข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ไทย ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลรายงานจากหน่วยงานของราชการและเอกชน ดังนี้

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- สำนักหอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สำนักหอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ข้อมูลจากวารสาร เช่น วารสารการเงินธนาคาร วารสารหลักทรัพย์ เป็นต้น

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาดำเนินการต่อไปนี้

1. นำข้อมูลทุกมิติที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล

2. นำข้อมูลจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และนำมาวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระบางส่วน ได้แก่ อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม อัตราส่วนรายได้จากการบริหารเงินตราต่อรายได้รวม อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา

3. เลือกข้อมูลที่มีความถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. นำข้อมูลที่จัดมาแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ผล โดยใช้โปรแกรมประมวลผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ นำข้อมูลที่ได้ไปหาความสัมพันธ์กับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้ง 4 แห่งในรูปแบบสมการสำหรับสมการที่ใช้เป็นสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ออกเป็น 4 สมการตามแบบจำลองดังนี้

$$PF = f(FEE, GFEI, OEI, BD, RE, RB, MLR, FIX3M, GDP)$$

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$PF_i = \beta_0 + \beta_1 FEE + \beta_2 GFEI + \beta_3 OEI + \beta_4 BD + \beta_5 RE + \beta_6 RB + \beta_7 MLR + \beta_8 FIX3M + \beta_9 GDP + \varepsilon$$

โดยกำหนดให้

i	= 1,2,3,4 ; 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) 3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) 4. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
PF	= กำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (หน่วย : พันล้านบาท)
FEE	= อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม (หน่วย : ร้อยละ)
GFEI	= อัตราส่วนรายได้จากการบริหารต่อรายได้รวม (หน่วย : ร้อยละ)
OEI	= อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (หน่วย : ร้อยละ)
BD	= อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ (หน่วย : ร้อยละ)
RE	= อัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงาน (หน่วย : ร้อยละ)
RB	= อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา (หน่วย : ร้อยละ)
FIX3M	= อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (หน่วย : ร้อยละ)
MLR	= อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (หน่วย : ร้อยละ)
GDP	= ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (หน่วย : ล้านบาท)
β_0	= ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่
$\beta_1 - \beta_9$	= ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ
ε	= ค่าความคลาดเคลื่อน (error term)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546 : 361)

ถ้ามีตัวแปรอิสระ k ตัว ($X_1, X_2, \dots, X_k$) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม Y โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น จะได้สมการความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ $X_1, X_2, \dots, X_k$ ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + e$$

โดยที่ β_0 = ส่วนตัดแกน Y เมื่อกำหนดให้ $X_1, X_2, \dots, X_k = 0$

$$\beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k \text{ เป็นสัมประสิทธิ์ความถดถอยเชิงส่วน}$$

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

ค่าประมาณ Y คือ

$$\hat{Y}_i = a + b_1 X_{1i} + b_2 X_{2i} + \dots + b_k X_{ki}$$

โดยที่ $\hat{\beta}_0 = a, \hat{\beta}_1 = b_1, \hat{\beta}_2 = b_2, \dots, \hat{\beta}_k = b_k$

ดังนั้นค่าคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า Y_i ด้วย $\hat{Y}_i$ คือ $Y_i - \hat{Y}_i = e_i$ หรือเรียกว่า Residual

หรือ Error

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. สถิติทดสอบ F – test ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่างๆในเส้นถดถอย (สมจิต วัฒนาชาญกุล. 2545 : 171-172)

ตัวสถิติ F – test คำนวณจาก

$$F = \frac{MSR}{MSE}$$

เมื่อ

F แทน สถิติทดสอบ F – test

MSR แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MSE แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ MSR มีดังนี้

$$MSR = \frac{SSR}{k}$$

เมื่อ

MSR	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
SSR	แทน	ความแปรผันเนื่องจากเส้นถดถอย
K	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ MSE มีดังนี้

$$MSE = \frac{SSE}{n - k - 1}$$

เมื่อ

MSE	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
SSE	แทน	ความแปรผันอันเป็นผลมาจากการสุ่มตัวอย่าง
k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
n	แทน	จำนวนข้อมูล

2. สถิติทดสอบ t – test เพื่อใช้ทดสอบว่ามี β ตัวใดบ้างที่ไม่เท่ากับศูนย์ หรือ มีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (สมจิต วัฒนายากุล. 2545 : 168)

สถิติทดสอบ t – test คำนวณจาก

$$t = \frac{b_i - \beta_i}{S_{bi}}$$

เมื่อ

t	แทน	สถิติทดสอบ t – test
S_{bi}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์เส้นถดถอยสุทธิ b_i
b_i	แทน	สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระตัวที่ i
β_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของเส้นถดถอย

3. สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่ปรับปรุงแล้ว (Adjusted Multiple Coefficient of Determination : Adjusted R^2)

Adjusted R^2 คือ การนำค่าองศาแห่งความเป็นอิสระของข้อมูลมาปรับค่าสัมประสิทธิ์แห่งการตัดสินใจ และเรียกค่าที่ปรับว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่ปรับปรุงแล้ว (สมจิต วัฒนาชยากุล. 2545 : 173 – 174)

$$\text{Adjusted } R^2 = 1 - \left(\frac{n-1}{n-k} \right) (1 - R^2)$$

เมื่อ

n	แทน	จำนวนข้อมูล
k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
R^2	แทน	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ R^2 มีดังนี้

$$R^2 = \frac{SSR}{SST}$$

เมื่อ

R^2	แทน	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ
SSR	แทน	ความแปรผันเนื่องจากเส้นถดถอย
SST	แทน	ความแปรผันทั้งหมดที่เกิดขึ้น

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ SST มีดังนี้

$$SST = SSR + SSE$$

เมื่อ

SST	แทน	ความผันแปรทั้งหมดที่เกิดขึ้น
SSR	แทน	ความแปรผันเนื่องจากเส้นถดถอย
SSE	แทน	ความแปรผันอันเป็นผลมาจากการสุ่มตัวอย่าง

4. การตรวจสอบความเป็นอิสระกันของค่าความคลาดเคลื่อน

เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ต้องการนำไปใช้ว่า เกิดปัญหาตัวคลาดเคลื่อนมีสหสัมพันธ์หรือไม่ โดยใช้วิธี Durbin – Watson (รองศาสตราจารย์เรณู สุขารมณ์.2544 : 728 - 729)

สถิติทดสอบ Durbin – Watson

$$D.W. = \frac{\sum_{t=2}^n (e_t - e_{t-1})^2}{\sum_{t=2}^n e_t^2}$$

D.W. แทน ค่า Durbin – Watson

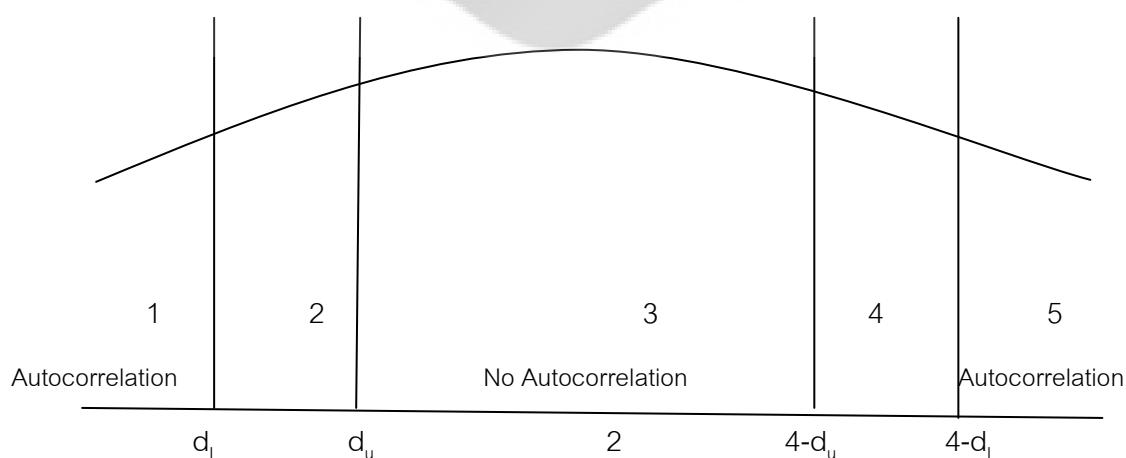
Σ แทน ผลรวม

e_t แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของปีที่ t

e_{t-1} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของปีที่ t -1

e_t^2 แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของปีที่ t ยกกำลัง 2

การทดสอบ Durbin-Watson เพื่อใช้ทดสอบความเป็นอิสระเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา Autocorrelation โดยสามารถพิจารณาได้ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กราฟแสดงการวัดค่าสถิติ Durbin-Watson

จากภาพประกอบสามารถอธิบายได้ว่า

1. ถ้าค่าสถิติทดสอบ Durbin-Watson อยู่ในช่วงที่ 1 หรือ 5 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มีความสัมพันธ์กันเกิดปัญหา Autocorrelation
2. ถ้าค่าสถิติทดสอบ Durbin-Watson อยู่ในช่วง 3 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3. ถ้าค่าสถิติทดสอบ Durbin-Watson อยู่ในช่วง 2 หรือ 4 แสดงว่ายังไม่สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะแสดงผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายของงานวิจัย ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากงานวิจัยครั้งนี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนข้อมูล
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อน (R-Square)
Adjusted R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อนหลังการปรับค่าสัมประสิทธิ์แล้ว
D.W.	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ข้ามเวลา (Durbin Watson) ตัวแปรคลาดเคลื่อนอันดับหนึ่ง (First auto correlation)
F-Statistics	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรทุกตัวรวมกัน
T-Statistics	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรแต่ละตัว
β_0	แทน ค่าคงที่ในสมการถดถอย
$\beta_1 - \beta_9$	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ
Std.Error	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ coefficient
Prob.	แทน ค่านัยสำคัญจากการคำนวณ (P-value)

* 0.1	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
** 0.05	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
*** 0.01	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

การศึกษาเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผู้วิจัยได้ใช้ ข้อมูลทศบัญญัติแบบอนุกรมเวลา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึง พ.ศ. 255 โดยใช้ข้อมูลรายปี โดยวิธีการ บรรยายเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลจากงบการเงินมาใช้ในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละ ธนาคาร แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน สรุปผลได้ดังนี้

อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม

อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการหารายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเป็น เท่าใดของรายได้รวม รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่มีโชดกเบี้ย รายได้ จากค่าธรรมเนียมและบริการเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่รองลงมาจากรายได้ที่มีโชดกเบี้ย ถ้ารายได้ส่วนนี้ สูงแสดงว่ามีความสามารถในการหารายได้ในส่วนของค่าธรรมเนียมและบริการสูง ดังนั้นรายได้ ค่าธรรมเนียมและบริการของธนาคารพาณิชย์น่าจะเป็นส่วนที่เสริมทำให้ธนาคารมีผลกำไรเพิ่มขึ้น

จากตาราง 6 เปรียบเทียบอัตราส่วนค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคาร พาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี 2545 – 2553

ปี พ.ศ. 2545 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 15.90 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 14.19 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 13.76 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 13.07 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 14.23

ปี พ.ศ. 2546 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 16.52 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 15.73 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 12.79 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 11.13 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 14.04

ตาราง 6 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์
ขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2545 – ปี พ.ศ. 2553

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	BBL	KTB	SCB	KBANK	ค่าเฉลี่ยกลุ่ม
2545	15.90	13.07	14.19	13.76	14.23
2546	16.52	11.13	15.73	12.79	14.04
2547	18.63	9.29	15.97	16.68	15.14
2548	18.54	8.47	21.02	18.05	16.52
2549	15.06	8.15	17.36	14.61	13.80
2550	14.82	8.54	17.54	15.59	14.12
2551	17.49	9.99	19.33	18.49	16.32
2552	20.05	13.71	22.44	20.26	19.11
2553	21.84	14.54	26.26	25.07	21.93
ค่าเฉลี่ย 9 ปี	17.65	10.77	18.87	17.26	16.14

ที่มา: จากการคำนวณ

ปี พ.ศ. 2547 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 18.63 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 16.68 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 15.97 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 9.29 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 15.14

ปี พ.ศ. 2548 ปี ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 21.02 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 18.54 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 18.05 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 8.47 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 16.52

ปี พ.ศ. 2549 ปี ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 17.36 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 15.06 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 14.61 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 8.15 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 13.80

ปี พ.ศ. 2550 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 17.54 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 15.59 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 14.82 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 8.54 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 14.12

ปี พ.ศ. 2551 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 19.33 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 18.49 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 17.49 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 9.99 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 16.32

ปี พ.ศ. 2552 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 22.44 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 20.26 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 20.05 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 13.71 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 19.11

ปี พ.ศ. 2553 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 26.26 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 25.07 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 21.84 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 14.54 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 21.93

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย 9 ปี ของอัตราส่วนของรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เรียงลำดับจากธนาคารที่มีอัตราส่วนสูงสุดคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 18.87 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 17.65 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 17.26 และธนาคารกรุงไทย 10.77 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 16.14 สรุปว่าธนาคารไทยพาณิชย์มีความสามารถในการหารายได้ในส่วนของค่าธรรมเนียมและบริการสูงที่สุด

อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวม

อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการหารายได้จากการปริวรรตเป็นเท่าใดของรายได้รวม เป็นรายได้จากการประกอบธุรกิจการค้าเงินตราต่างประเทศซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ถ้ารายได้ส่วนนี้สูงแสดงว่ามีความสามารถในการหารายได้ในส่วนของการประกอบธุรกิจการค้าเงินตราต่างประเทศสูง ดังนั้นรายได้จากการปริวรรตของธนาคารพาณิชย์น่าจะเป็นส่วนที่เสริมทำให้ธนาคารมีผลกำไรเพิ่มขึ้น

ตาราง 7 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี

พ.ศ. 2545 – ปี พ.ศ. 2553

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	BBL	KTB	SCB	KBANK	ค่าเฉลี่ยกลุ่ม
2545	3.21	1.90	4.61	2.30	3.01
2546	3.89	1.84	4.94	4.29	3.74
2547	4.09	1.60	3.63	3.73	3.26
2548	3.98	1.24	4.04	2.08	2.84
2549	3.52	1.16	3.78	2.37	2.71
2550	3.81	0.84	3.85	3.53	3.01
2551	4.48	1.47	4.45	4.47	3.72
2552	4.45	0.80	4.92	5.13	3.83
2553	4.44	1.46	4.31	4.47	3.67
ค่าเฉลี่ย 9 ปี	3.99	1.37	4.28	3.60	3.31
ที่มา: จากการคำนวณ					

จากตาราง 7 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี 2545 – 2553

ปี พ.ศ. 2545 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 4.61 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 3.21 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 2.30 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 1.90 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 3.01

ปี พ.ศ. 2546 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 4.94 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 4.29 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 3.89 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 1.84 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 3.74

ปี พ.ศ. 2548 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการบริหารต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 4.04 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 3.98 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 2.08 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 1.24 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 2.84

ปี พ.ศ. 2550 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการบริหารต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 3.85 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 3.81 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 3.53 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.84 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 3.01

ปี พ.ศ. 2552 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการบริวรรตต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 5.13 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 4.92 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 4.45 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.80 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 3.83

ปี พ.ศ. 2553 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการบริวรรตต่อรายได้รวมสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 4.47 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 4.44 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 4.31 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 1.46 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 3.67

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย 9 ปี ของอัตราส่วนของรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมของ
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เรียงลำดับจากธนาคารที่มีอัตราส่วนสูงสุดคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับ

ร้อยละ 4.28 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 3.99 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 3.60 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับ 1.37 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 3.31 สรุปว่าธนาคารไทยพาณิชย์มีความสามารถในการหารายได้จากการบริหารหรือจากการประกอบธุรกิจค้าเงินตราต่างประเทศสูงที่สุด

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม

เป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการวัดความสามารถในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์มีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานหรือที่เรียกว่าค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารที่สามารถควบคุมและมีการบริหารที่ดีที่มีประสิทธิภาพ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำเมื่อเทียบกับรายได้ทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรของธนาคาร

ตาราง 8 เปรียบเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2545 – ปี พ.ศ. 2553

					หน่วย : ร้อยละ
พ.ศ.	BBL	KTB	SCB	KBANK	ค่าเฉลี่ยกลุ่ม
2545	37.98	35.40	34.50	39.71	36.90
2546	42.17	35.39	35.40	33.89	36.71
2547	42.72	41.36	33.19	42.24	39.88
2548	41.05	38.88	41.56	38.99	40.12
2549	36.56	33.28	37.11	36.06	35.75
2550	32.96	35.64	36.26	36.03	35.22
2551	36.68	39.74	34.83	39.96	37.80
2552	41.09	45.34	39.32	43.41	42.29
2553	42.37	45.69	43.35	49.09	45.13
ค่าเฉลี่ย 9 ปี	39.29	38.97	37.28	39.93	38.87

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 8 เปรียบเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี 2545 – 2553

ปี พ.ศ. 2545 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 34.50 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 35.40 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 37.98 และธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 39.71 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 36.90

ปี พ.ศ. 2546 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 33.89 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 35.39 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 35.40 และธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 42.17 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 36.71

ปี พ.ศ. 2547 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 33.19 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 41.36 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 42.24 และธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 42.72 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 39.88

ปี พ.ศ. 2548 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 38.88 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 38.99 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 44.06 และธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 41.56 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 40.12

ปี พ.ศ. 2549 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 33.28 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 36.06 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 36.56 และธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 37.11 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 35.75

ปี พ.ศ. 2550 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 32.96 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 35.64 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 36.03 และธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 36.26 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 35.22

ปี พ.ศ. 2551 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 34.83 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 36.68 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 39.74 และธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 39.96 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 37.80

ปี พ.ศ. 2552 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 39.32 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 41.09 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 43.41 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 45.34 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 42.29

ปี พ.ศ. 2553 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมต่ำสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 42.37 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 43.35 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 45.69 และธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 49.09 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 45.13

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย 9 ปี ของอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เรียงลำดับจากธนาคารที่มีอัตราส่วนต่ำสุดคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 37.28 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 38.97 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 39.29 และธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 39.93 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 38.87 สรุปว่าธนาคารไทยพาณิชย์มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำที่สุด แสดงว่าธนาคารไทยพาณิชย์สามารถควบคุมและมีการบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำเมื่อเทียบกับรายได้ทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรมากขึ้น

อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ

เป็นอัตราส่วนด้านคุณภาพสินเชื่อ การปล่อยสินเชื่อเป็นกิจกรรมหลักในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ การสร้างรายได้และการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์จะมาจากดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อเป็นสำคัญ หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และดอกเบี้ยค้างรับที่ได้ติดตามทวงจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้ รวมทั้งจำนวนที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และดอกเบี้ยค้างรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ภายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ธนาคารที่มีคุณภาพของสินเชื่อที่ดี จะมีหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่ำเมื่อเทียบกับเงินให้สินเชื่อ เพราะฉะนั้นอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญจึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับกำไรของธนาคาร

จากตาราง 9 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี 2545 – 2553

ปี พ.ศ. 2545 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ -0.38 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ -0.34 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.05 และธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 2.03 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.34

ตาราง 9 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2545 – ปี พ.ศ. 2553

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	BBL	KTB	SCB	KBANK	ค่าเฉลี่ยกลุ่ม
2545	-0.34	0.05	2.03	-0.38	0.34
2546	0.02	0.16	0.19	-1.36	-0.25
2547	-0.18	0.31	0.07	-0.64	-0.11
2548	0.47	0.25	0.04	0.06	0.20
2549	0.49	0.57	0.22	0.17	0.36
2550	0.37	0.90	0.26	0.34	0.47
2551	0.12	0.40	0.27	0.31	0.27
2552	0.55	0.24	0.41	0.43	0.41
2553	0.41	0.22	0.29	0.17	0.27
ค่าเฉลี่ย 9 ปี	0.21	0.35	0.42	-0.10	0.22

ที่มา: จากการคำนวณ

ปี พ.ศ. 2546 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ -1.36 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ -0.02 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.16 และธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.19 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ -0.25

ปี พ.ศ. 2547 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ -0.64 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ -0.18 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.07 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.31 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ -0.11

ปี พ.ศ. 2548 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.04 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 0.06 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.25 และธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 0.47 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.20

ปี พ.ศ. 2549 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 0.17 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.22 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 0.49 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.57 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.36

ปี พ.ศ. 2550 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.26 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 0.34 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 0.37 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.90 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.47

ปี พ.ศ. 2551 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 0.12 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.27 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 0.31 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.40 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.27

ปี พ.ศ. 2552 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.21 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.41 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 0.43 และธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 0.55 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.41

ปี พ.ศ. 2553 ธนาคารที่มีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อต่ำสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 0.17 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.22 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.29 และธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 0.41 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.27

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย 9 ปี ของอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เรียงลำดับจากธนาคารที่มีอัตราส่วนต่ำสุดคือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ -0.10 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 0.21 ธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 0.35 และธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 0.42 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 0.22 สรุปว่าธนาคารกสิกรไทยมีอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่ำที่สุด แสดงว่าธนาคารกสิกรไทยธนาคารที่มีคุณภาพของสินเชื่อมีปัญหาจากการปล่อยสินเชื่อเพื่อก่อให้เกิดรายได้ต่ำที่สุด จะทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรมากขึ้น

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน

อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของพนักงาน เนื่องจากธนาคารเป็นระบบ ที่ใช้ทรัพยากรบุคคล (Man-Dominated System) ดังนั้น พนักงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ความสามารถของพนักงานจึงเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะวัดประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน ธนาคารดังนั้น อัตราส่วนที่แสดงความสามารถของพนักงานจึงเป็นอัตราส่วนอีกประเภทหนึ่งที่สามารถวิเคราะห์ประสิทธิภาพของธนาคารพาณิชย์ไทย อัตราส่วนนี้แสดงรายได้รวม ซึ่งถือเป็นผลงานของพนักงานทุกคนต่อพนักงาน 1 คน ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณสูง

ตาราง 10 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2545 – ปี พ.ศ. 2553

					หน่วย : ร้อยละ
พ.ศ.	BBL	KTB	SCB	KBANK	ค่าเฉลี่ยกลุ่ม
2545	226,265.59	138,542.89	229,870.24	273,838.15	217,129.21
2546	231,520.99	138,879.30	213,282.82	297,627.93	220,327.76
2547	214,457.91	162,226.25	237,876.79	258,850.75	218,352.93
2548	238,189.00	166,763.14	213,870.63	287,676.27	226,624.76
2549	318,912.29	218,109.42	272,131.45	355,017.34	291,042.62
2550	318,866.03	210,171.31	241,809.35	367,293.32	284,535.01
2551	295,331.06	196,019.20	259,754.75	360,956.64	278,015.41
2552	274,324.17	175,360.13	250,606.75	320,575.49	255,216.63
2553	273,304.09	184,975.23	245,233.21	336,793.34	260,076.47
ค่าเฉลี่ย 9 ปี	265,685.68	176,782.99	240,492.89	317,625.47	250,146.76

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 10 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี 2545 – 2553

ปี พ.ศ. 2545 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 273,838.15 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 229,870.24 ธนาคารกรุงเทพ

เท่ากับร้อยละ 226,265.59 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 138,542.89 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 217,129.21

ปี พ.ศ. 2546 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 297,627.93 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 231,520.99 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 213,282.82 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 138,879.30 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 220,327.76

ปี พ.ศ. 2547 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 258,850.75 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 237,876.79 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 214,457.91 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 162,226.25 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 218,352.93

ปี พ.ศ. 2548 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 287,676.27 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 238,189.00 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 213,870.63 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 166,763.14 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 226,624.76

ปี พ.ศ. 2549 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 355,017.34 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 318,912.29 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 272,131.45 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 218,109.42 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 291,042.62

ปี พ.ศ. 2550 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 367,293.32 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 318,866.03 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 241,809.35 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 210,171.31 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 284,535.01

ปี พ.ศ. 2551 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 360,956.64 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 295,331.06 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 259,754.75 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 196,019.20 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 278,015.41

ปี พ.ศ. 2552 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 320,575.49 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 274,324.17 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 250,606.75 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 175,360.13 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 255,216.63

ปี พ.ศ. 2553 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 336,793.34 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 273,304.09 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 245,233.21 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 184,975.23 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 260,076.47

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย 9 ปี ของอัตราส่วนของรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เรียงลำดับจากธนาคารที่มีอัตราส่วนสูงสุดคือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 317,625.47 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 265,685.68 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 240,492.89 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 176,782.99 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 250,146.76 สรุปว่าธนาคารกสิกรไทยมีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด แสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณสูง

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา

อัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของสาขา เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นระบบธนาคารสาขา (Branch Banking System) จำนวนสาขา จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการระดมเงินฝาก การให้สินเชื่อ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้และผลกำไรในที่สุด แต่ทว่าสาขาของธนาคารพาณิชย์จะทำหน้าที่ได้ดีเพียงไหนผลงานของศูนย์บริการหรือสาขาจึงเป็นเครื่องมืออีกอันหนึ่งที่จะใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของศูนย์บริการหรือสาขาของธนาคารพาณิชย์นั่นเอง

จากตาราง 11 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี 2545 – 2553

ปี พ.ศ. 2545 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 7,129,909.15 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 5,296,662.80 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 5,123,921.59 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 3,313,640.10 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 5,216,033.41

ปี พ.ศ. 2546 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 7,024,359.76 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 5,922,064.77 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 4,693,072.93 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 3,353,247.73 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 5,248,186.30

ปี พ.ศ. 2547 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ
เท่ากับร้อยละ 6,294,526.39 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 5,375,154.82 ธนาคารกสิกรไทย
เท่ากับร้อยละ 5,276,648.28 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 3,884,324.39 ส่วนค่าเฉลี่ยของ
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 5,207,663.47

ปี พ.ศ. 2548 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ
เท่ากับร้อยละ 6,73,0711.77 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 5,960,877.25 ธนาคารไทยพาณิชย์
เท่ากับร้อยละ 4,433,078.33 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 3,918,627.89 ส่วนค่าเฉลี่ยของ
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 5,260,823.81

ปี พ.ศ. 2549 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ
เท่ากับร้อยละ 8,624,673.85 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 7,216,603.20 ธนาคารไทยพาณิชย์
เท่ากับร้อยละ 5,279,787.96 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 4,957,203.37 ส่วนค่าเฉลี่ยของ
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 6,519,567.10

ปี พ.ศ. 2550 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ
เท่ากับร้อยละ 8,321,709.35 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 7,359,402.21 ธนาคารไทยพาณิชย์
เท่ากับร้อยละ 5,417,051.10 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 4,561,283.48 ส่วนค่าเฉลี่ยของ
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 6,414,861.54

ปี พ.ศ. 2551 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกรุงเทพ
เท่ากับร้อยละ 7,369,115.16 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 7,306,365.86 ธนาคารไทยพาณิชย์
เท่ากับร้อยละ 5,496,045.06 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 4,032,892.97 ส่วนค่าเฉลี่ยของ
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 6,051,104.76

ปี พ.ศ. 2552 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกร
ไทย เท่ากับร้อยละ 6,450,169.99 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 6,299,639.10 ธนาคารไทยพาณิชย์
เท่ากับร้อยละ 4,958,066.07 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 3,518,758.14 ส่วนค่าเฉลี่ยของ
ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 5,306,658.33

ตาราง 11 เปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปี 2545 – 2553

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	BBL	KTB	SCB	KBANK	ค่าเฉลี่ยกลุ่ม
2545	7,129,909.15	3,313,640.10	5,123,921.59	5,296,662.80	5,216,033.41
2546	7,024,359.76	3,353,247.73	4,693,072.93	5,922,064.77	5,248,186.30
2547	6,294,526.39	3,884,324.39	5,375,154.82	5,276,648.28	5,207,663.47
2548	6,73,0711.77	3,918,627.89	4,433,078.33	5,960,877.25	5,260,823.81
2549	8,624,673.85	4,957,203.37	5,279,787.96	7,216,603.20	6,519,567.10
2550	8,321,709.35	4,561,283.48	5,417,051.10	7,359,402.21	6,414,861.54
2551	7,369,115.16	4,032,892.97	5,496,045.06	7,306,365.86	6,051,104.76
2552	6,299,639.10	3,518,758.14	4,958,066.07	6,450,169.99	5,306,658.33
2553	6,253,594.86	3,548,434.49	4,924,330.47	6,449,861.33	5,294,055.29
ค่าเฉลี่ย 9 ปี	7,116,471.04	3,898,712.51	5,077,834.26	6,359,850.63	5,613,217.11

ที่มา: จากการคำนวณ

ปี พ.ศ. 2553 ธนาคารที่มีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 6,449,861.33 ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 6,253,594.86 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 4,924,330.47 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 3,548,434.49 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 5,294,055.29

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย 9 ปี ของอัตราส่วนของรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เรียงลำดับจากธนาคารที่มีอัตราส่วนสูงสุดคือ ธนาคารกรุงเทพ เท่ากับร้อยละ 7,116,471.04 ธนาคารกสิกรไทย เท่ากับร้อยละ 6,359,850.63 ธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 5,077,834.26 และธนาคารกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 3,898,712.51 ส่วนค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เท่ากับร้อยละ 5,613,217.11 สรุปว่าธนาคารกรุงเทพมีอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาสูงที่สุด แสดงว่ารายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อสาขาหนึ่งสาขามีปริมาณสูง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ได้แก่ 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) 3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) 4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ผู้วิจัยได้การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2553 การวิเคราะห์โดยสร้างสมการถดถอยพหุเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) วิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) ได้ผลสรุปดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	20066538	15559484	1.289666	0.2085
FEE	819541.5	489424.1	1.674502	0.1060
GFEI	653726.9	1258226	0.519562	0.6078
OEI	-196409.2	265846.3	-0.738807	0.4666
BD	263054.8	1132876	0.232201	0.8182
RE	96.47737	26.28912	3.669859	0.0011 ***
RB	-2.152602	0.987248	-2.180408	0.0385 **
MLR	-4685021	1342612	-3.489482	0.0017 ***
FIX3M	3278342	1056236	3.103797	0.0046 ***
GDP	-4.066395	8.672267	-0.468896	0.6431
n	36	Durbin-Watson stat		1.055758
R ²	0.924105	F-statistic		35.17524
Adjust R ²	0.897833	Prob(F-statistic)		0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากตาราง 12 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการตัดตัวแปรเหล่านั้นออก แล้วได้ผลการวิเคราะห์ใหม่ของสมการถดถอยดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกจากสมการ

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	29968583	5933383	5.050843	0.0000
RE	121.7262	11.85773	10.26555	0.0000 ***
RB	3.185795	0.467081	6.820641	0.0000 ***
MLR	5105076	1078525	4.733387	0.0000 ***
FIX3M	-2637858	785724	-3.357232	0.0021 ***
n	36		Durbin-Watson stat	1.72404
R ²	0.911353		F-statistic	79.67547
Adjust R ²	0.899915		Prob(F-statistic)	0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากผลการวิเคราะห์สมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) นำมาเขียนเป็นสมการดังนี้

$$\begin{aligned}
 PF_B &= 29968583 + 121.7262RE + 3.185795RB + 5105076.MLR \\
 &\quad (5.050843)^{***} (10.26555)^{***} (6.820641)^{***} (4.733387)^{***} \\
 &\quad - 2637858.FIX3M \\
 &\quad (-3.357232)^{***}
 \end{aligned}$$

จากผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ค่า Adjust R² เท่ากับ 0.899915 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 89.99 ส่วนที่เหลือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากปัจจัยอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในสมการ

2. ค่า F-Statistic เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ ปรากฏว่าค่า F-Statistic มีค่า 79.67547 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

3. ค่า T-Statistic ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีค่าเท่ากับ 10.26555 6.820641 4.733387 และ -3.357232 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. ค่า Durbin-Watson ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากแต่ละช่วงเวลาเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจากผลการศึกษาค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.724040 เทียบกับค่าสถิติ D.W. ในตารางสถิติ Durbin-Watson Test โดยพิจารณาจากระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (นัยสำคัญ 0.05) จำนวนตัวแปรอิสระ 4 ตัว จำนวนข้อมูล 36 ข้อมูล ค่า D_L เท่ากับ 1.236 ค่า D_U เท่ากับ 1.724 ค่า D.W. จากการคำนวณสามารถตัดสินใจได้ว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation

สำหรับการพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (RE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_E) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 121.7262 ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง 121.7262 ล้านบาท

2. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (RB) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_E) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 3.185795 ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวน

สาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง 3.185795 ล้านบาท

3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_B) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 5105076. ล้านบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง 5105076. ล้านบาท

4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_B) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายลบ (-) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง 2637858. ล้านบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ลดลงร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 2637858. ล้านบาท

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ห้ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	11407064	4796457	2.378227	0.0250
FEE	93940.00	120941.3	0.776740	0.4443
GFEI	-18849.26	313051.1	-0.060211	0.9524
OEI	-61694.77	53399.96	-1.155334	0.2585
BD	-4465193.	858406.9	-5.201721	0.0000 ***
RE	44.22322	15.62120	2.830974	0.0088 ***
RB	-0.412724	0.718973	-0.574047	0.5709
MLR	1897347.	681888.4	2.782488	0.0099 ***
FIX3M	-2590228.	811189.5	-3.193123	0.0037 ***
GDP	4.048489	2.749521	1.472434	0.1529
n	36		Durbin-Watson stat	2.188221
R ²	0.936118		F-statistic	42.33372
Adjust R ²	0.914006		Prob(F-statistic)	0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากตาราง 14 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการตัดตัวแปรเหล่านั้นออก แล้วได้ผลการวิเคราะห์ใหม่ของการถดถอยดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกจากสมการ

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	9904831	3255954.	3.042068	0.0048
BD	-4406028.	724166.8	-6.084272	0.0000 ***
RE	36.58492	2.384213	15.34465	0.0000 ***
MLR	1468667.	421338.3	3.485718	0.0015 ***
FIX3M	-1888869.	589366.8	-3.204912	0.0031 ***
n	36		Durbin-Watson stat	2.186267
R ²	0.921211		F-statistic	90.61400
Adjust R ²	0.911045		Prob(F-statistic)	0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากผลการวิเคราะห์สมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) นำมาเขียนเป็นสมการดังนี้

$$\begin{aligned}
 PF_{KT} = & 9904831. - 4406028.BD + 36.58492RE + 1468667.MLR \\
 & (3.042068)^{***} (-6.084272)^{***} (15.34465)^{***} (3.485718)^{***} \\
 & - 1888869.FIX3M \\
 & (-3.204912)^{***}
 \end{aligned}$$

จากผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ค่า Adjust R² เท่ากับ 0.911045 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 91.10 ส่วนที่เหลือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากปัจจัยอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในสมการ

2. ค่า F-Statistic เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ ปรากฏว่าค่า F-Statistic มีค่า 90.61400 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

3. ค่า T-Statistic ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีค่าเท่ากับ -6.084272 15.34465 3.485718 และ -3.204912 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. ค่า Durbin-Watson ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากแต่ละช่วงเวลาเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจากผลการศึกษาค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 2.186267 เทียบกับค่าสถิติ D.W. ในตารางสถิติ Durbin-Watson Test โดยพิจารณาจากระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (นัยสำคัญ 0.05) จำนวนตัวแปรอิสระ 9 ตัว จำนวนข้อมูล 36 ข้อมูล ค่า D_L เท่ากับ 1.236 ค่า D_U เท่ากับ 1.724 ค่า D.W. จากการคำนวณสามารถตัดสินใจได้ว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation

สำหรับการพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (BD) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายลบ (-) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง 4406028. ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ คงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 4406028. ล้านบาท

2. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (RE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 36.58492 ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อก่อต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง 36.58492 ล้านบาท

3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 1468667. ล้านบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง 1468667. ล้านบาท

4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายลบ (-) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง 1888869. ล้านบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 1888869. ล้านบาท

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	6900050.	8984368.	0.768006	0.4494
FEE	1258221.	348706.7	3.608250	0.0013 ***
GFEI	-369433.9	477012.6	-0.774474	0.4456
OEI	-630659.5	218632.4	-2.884565	0.0078 ***
BD	-5884157.	406700.6	-14.46803	0.0000 ***
RE	2.097707	21.69381	0.096696	0.9237
RB	2.543117	1.094513	2.323514	0.0282 **
MLR	-115229.0	1038520.	-0.110955	0.9125
FIX3M	18816.34	926970.5	0.020299	0.9840
GDP	-5.667153	5.625902	-1.007332	0.3231
n	36		Durbin-Watson stat	1.886411
R ²	0.969717		F-statistic	92.50657
Adjust R ²	0.959234		Prob(F-statistic)	0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากตาราง 16 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนรายได้จากการบริหารต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการตัดตัวแปรเหล่านั้นออก แล้วได้ผลการวิเคราะห์ใหม่ของสมการถดถอย ดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกจากสมการ

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	-772010.8	3055999	-0.252621	0.8022
FEE	1039307.	131759.7	7.887896	0.0000 ***
OEI	-521035.6	134173.7	-3.883292	0.0005 ***
BD	-5933888	320996.0	-18.48586	0.0000 ***
RB	2.603124	0.117204	22.21020	0.0000 ***
n	36		Durbin-Watson stat	1.62946
R ²	0.966706		F-statistic	225.027
Adjust R ²	0.96241		Prob(F-statistic)	0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากผลการวิเคราะห์สมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) นำมาเขียนเป็นสมการดังนี้

$$\begin{aligned}
 PF_s &= -772010.8 + 1039307.FEE - 521035.6OEI - 5933888.BD \\
 &\quad (-0.252621) \quad (7.887896)^{***} \quad (-3.883292)^{***} \quad (-18.48586)^{***} \\
 &\quad + 2.603124RB \\
 &\quad (22.21020)^{***}
 \end{aligned}$$

จากผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ค่า Adjust R² เท่ากับ 0.962410 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 96.24 ส่วนที่เหลือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากปัจจัยอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในสมการ

2. ค่า F-Statistic เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ ปรากฏว่าค่า F-Statistic มีค่า 225.0270 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

3. ค่า T-Statistic ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีค่าเท่ากับ 7.887896 -3.883292 -18.48586 และ 2.603124 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. ค่า Durbin-Watson ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากแต่ละช่วงเวลาเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจากผลการศึกษาค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.629460 เทียบกับค่าสถิติ D.W. ในตารางสถิติ Durbin-Watson Test โดยพิจารณาจากระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (นัยสำคัญ 0.05) จำนวนตัวแปรอิสระ 9 ตัว จำนวนข้อมูล 36 ข้อมูล ค่า D_L เท่ากับ 1.236 ค่า D_U เท่ากับ 1.724 ค่า D.W. จากการคำนวณสามารถตัดสินใจได้ว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation

สำหรับการพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (FEE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF_S) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 1039307. ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง 1039307. ล้านบาท

2. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (OEI) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF_S) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายลบ (-) ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง 521035.6 ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 521035.6 ล้านบาท

3. อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (BD) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF₉) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายลบ (-) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง 5933888. ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ คงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 5933888. ล้านบาท

4. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (RB) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF₉) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 2.603124 ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง 2.603124 ล้านบาท

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	17453464	8070141.	2.162721	0.0399
FEE	8.295241	25.88275	0.320493	0.7512
GFEI	777116.0	367952.8	2.111999	0.0445 **
OEI	-185857.1	121840.0	-1.525419	0.1392
BD	-789468.3	687228.8	-1.148771	0.2611
RE	461865.1	249383.2	1.852030	0.0754 *
RB	0.961450	1.333828	0.720820	0.4775
MLR	-3016934.	1028190.	-2.934218	0.0069 ***
FIX3M	1758787.	889662.7	1.976915	0.0587 *
GDP	-3.921544	5.892674	-0.665495	0.5116
n	36	Durbin-Watson stat		1.451483
R ²	0.940492	F-statistic		45.65696
Adjust R ²	0.919892	Prob(F-statistic)		0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากตาราง 18 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กับกำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการตัดตัวแปรเหล่านั้นออก แล้วได้ผลการวิเคราะห์ใหม่ของสมการถดถอยดังตาราง 19

ตาราง 19 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด หลังตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกจากสมการ

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	19197798	3556064.	5.398608	0.0000
GFEI	880064.0	245194.4	3.589250	0.0011 ***
RE	26.43271	1.411268	18.72976	0.0000 ***
MLR	1881821.	558246.9	3.370949	0.0020 ***
FIX3M	-3818772.	708750.9	-5.388031	0.0000 ***
n	36		Durbin-Watson stat	1.339225
R ²	0.929005		F-statistic	101.4119
Adjust R ²	0.919844		Prob(F-statistic)	0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า Adjusted R² เท่ากับ 0.919844 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 91.98 และจากการพิจารณาค่า F-statistic ที่เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ปรากฏว่าค่า F-statistic มีค่า 101.4119 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.99

จากการพิจารณาค่าสถิติ Durbin-Watson (D.W.) เพื่อตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อนที่ต่างระยะเวลากันมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) ค่า D.W. เท่ากับ 1.339225 เทียบกับค่าสถิติ D.W. ในตารางสถิติ Durbin-Watson Test โดยพิจารณาจากระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (นัยสำคัญ 0.05) จำนวนตัวแปรอิสระ 9 ตัว จำนวนข้อมูล 36 ข้อมูล ค่า D_L เท่ากับ 1.236 ค่า D_U เท่ากับ 1.724 ซึ่งอาจเกิดความสัมพันธ์แบบ Auto Correlation จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยขาดความแม่นยำ ดังนั้นจึงมีการปรับช่วงเวลาเพื่อไม่ให้เกิด Auto Correlation จึงแก้ไขด้วยวิธีการ Cochran-Orcutt Iterative Method หรือ Autoregressive โดยใส่ AR(4) มาปรับค่าจะได้ค่า Durbin-Watson ใหม่เท่ากับ 1.602693 ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตาราง 20 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) หลังจากมีการปรับช่วงเวลา AR(4)

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.
ค่าคงที่ (Constant)	15206010	4052022.	3.752697	0.0009
GFEI	448603.2	340274.7	1.318356	0.1989
RE	27.11347	1.214781	22.31964	0.0000 ***
MLR	976394.4	758883.5	976394.4	0.0124 **
FIX3M	-2732175.	959361.5	-2.847910	0.2096
n	36		Durbin-Watson stat	1.602693
R ²	0.946853		F-statistic	92.64229
Adjust R ²	0.936633		Prob(F-statistic)	0.00000

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากผลการวิเคราะห์สมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) นำมาเขียนเป็นสมการดังนี้

$$PF_K = 15206010 + 27.11347RE + 976394.4MLR$$

(3.752697) (22.31964)*** (976394.4)**

จากผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ค่า Adjust R² เท่ากับ 0.921612 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 92.16 ส่วนที่เหลือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากปัจจัยอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในสมการ

2. ค่า F-Statistic เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ ปรากฏว่าค่า F-Statistic มีค่า 80.94772 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

3. ค่า T-Statistic ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มีค่าเท่ากับ

22.31964 และ 976394.4 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. ค่า Durbin-Watson ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากแต่ละช่วงเวลาเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจากผลการศึกษาค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.602693 เทียบกับค่าสถิติ D.W. ในตารางสถิติ Durbin-Watson Test โดยพิจารณาจากระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (นัยสำคัญ 0.05) จำนวนตัวแปรอิสระ 9 ตัว จำนวนข้อมูล 36 ข้อมูล ค่า D_L เท่ากับ 1.236 ค่า D_U เท่ากับ 1.724 ค่า D.W. จากการคำนวณสามารถตัดสินใจได้ว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation รวมถึงผลการทดสอบ Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test เพื่อยืนยันว่าไม่เกิดปัญหาสัมพันธ์อีกครั้ง (Autocorrelation) พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 95% (F-statistic = 0.6519, Probability = 0.5170)

สำหรับการพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (RE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (PF_k) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 27.11347 ล้านบาท และเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง 27.11347 ล้านบาท

2. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (PF_k) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 976394.4 ล้านบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ลดลง ร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง 976394.4 ล้านบาท

ตาราง 21 สรุปปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

ปัจจัย	ธนาคารพาณิชย์			
	BBL	KTB	SCB	KBANK
อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	X	X	/	X
ต่อรายได้รวม			(10339307.)***	
อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรต	X	X	X	X
ต่อรายได้รวม				
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	X	X	/	X
ต่อรายได้รวม			(-521035.6)***	
อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	X	/	/	X
ต่อเงินให้สินเชื่อ		(-4406028.)***	(-5933888)***	
อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน	/	/	X	/
	(121.7262)***	(36.58492)***		(27.11347)***
อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา	/	X	/	X
	(3.185795)***		(2.603124)***	
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี	/	/	X	/
	(5105076)***	(1468667.)***		(976394.4)**
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน	/	/	X	X
	(-2637858)***	(-1888869.)***		
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	X	X	X	X

/ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์

x ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์

() ค่าสัมประสิทธิ์

*** นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยทั้งหมดพร้อมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. สังเขปความมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัย สมมติฐาน การวิเคราะห์
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัย สมมติฐาน การวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ซึ่งมีความมุ่งหมาย ขอบเขต และสมมติฐานการวิเคราะห์ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการศึกษาเฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งก็คือธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีสินทรัพย์รวมมากกว่าร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวมธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ (เรียงลำดับตามจำนวนสินทรัพย์ในงบดุล ณ 31 ธันวาคม พ.ศ.2553) ได้แก่ 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) 3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) 4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลจากงบการเงินเฉพาะของธนาคาร เป็นข้อมูลทุดียฎมรยตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2553 และข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระมีดังนี้

- 2.1.1 อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม
- 2.1.2 อัตราส่วนรายได้จากการจากการบริหารต่อรายได้รวม
- 2.1.3 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม
- 2.1.4 อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ

2.1.5 อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน

2.1.6 อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา

2.1.7 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี

2.1.8 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน

2.1.9 ผลสัมฤทธิ์มวลรวมในประเทศ

2.2 ตัวแปรตามได้แก่ กำไร (ขาดทุน)สุทธิ ของธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

สมมติฐานในการวิจัย

1. อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
2. อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
3. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
4. อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
5. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
6. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
7. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
8. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่
9. ผลสัมฤทธิ์มวลรวมในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผู้วิจัยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลจากงบการเงินมาใช้ในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละธนาคาร แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ นำข้อมูลที่ได้ไปหาความสัมพันธ์กับกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้ง 4 แห่งในรูปแบบการสำหรับสมการที่ใช้เป็นสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ออกเป็น 4 สมการ ได้แก่ สมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และสมการปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple linear regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares) มาทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่าง ๆ สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ F-test, t-test, Adjusted R^2 , R^2 และ Durbin – Watson

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม

จากผลการศึกษาพบว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีความสามารถในการหารายได้ในส่วนของค่าธรรมเนียมและบริการมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยและสูงที่สุดเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นในกลุ่มเดียวกัน

อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวม

จากผลการศึกษาพบว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีความสามารถในการหารายได้จากการประกอบธุรกิจการเงินตราต่างประเทศมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยอัตราส่วนรายได้จาก

การปริวรรตต่อรายได้รวมมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยและสูงที่สุดเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นในกลุ่มเดียวกัน

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม

จากผลการศึกษาพบว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีคุณภาพในการบริหารมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นในกลุ่มเดียวกัน แสดงว่าธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สามารถควบคุมและมีการบริหารที่ดีที่มีประสิทธิภาพ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำเมื่อเทียบกับรายได้ทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรเพิ่มขึ้น

อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ

จากผลการศึกษาพบว่า ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีคุณภาพสินเชื่อมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นในกลุ่มเดียวกัน แสดงว่าธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีคุณภาพของสินเชื่อจากการปล่อยสินเชื่อที่ดี สามารถสร้างรายได้ให้แก่ธนาคารมากที่สุด

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน

จากผลการศึกษาพบว่า ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีประสิทธิภาพของพนักงานมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยอัตราส่วนรายได้ต่อจำนวนพนักงานมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยและสูงที่สุดเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นในกลุ่มเดียวกัน แสดงว่าธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีรายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อพนักงานหนึ่งคนมีปริมาณมากที่สุด

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา

จากผลการศึกษาพบว่า ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีประสิทธิภาพของสาขามากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยอัตราส่วนรายได้ต่อจำนวนสาขามีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยและสูงที่สุดเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นในกลุ่มเดียวกัน แสดงว่าธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีรายได้รวมโดยเฉลี่ยต่อสาขาหนึ่งสาขามีปริมาณมากที่สุด

ส่วนที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ได้แก่ 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) 3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) 4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) โดยใช้ข้อมูลทศุติภูมิรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2553 โดยใช้หลักการทางเศรษฐมิติในการวิเคราะห์หสมการถดถอยเชิงพหุ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

พบว่า

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (RE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_B) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (RB) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_B) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_B) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้นทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_B) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง

ส่วน ตัวแปรอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้จากการบริหารต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

พบว่า

อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (BD) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้

สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อกองธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (RE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (PF_{KT}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง

ส่วนตัวแปรอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า

อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (FEE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF_S) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (OEI) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF_S) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนค่าใช้จ่ายใน

การดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง

อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (BD) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF_S) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (RB) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (PF_S) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

ส่วนตัวแปรอัตราส่วนรายได้จากการบริหารต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (RE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (PF_K) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (PF_K) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น

ส่วนตัวแปรอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้จากการบริหารต่อรายได้รวมของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) (PF_s) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 1039307. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิณห์วรา เชื้อเมืองพาน (2552) พบว่า อัตราส่วนค่าธรรมเนียมและบริการรายได้รวม มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้รวม แสดงว่าธนาคารมีรายได้เพิ่มมากขึ้นความสามารถทำกำไรของธนาคารเพิ่มมากขึ้น

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง 521035.6 ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วุฒิกกร บำเพ็ญนรกิจ (2538) พบว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด (OEI) เป็นการแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีอัตราส่วนที่ต่ำกว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก เนื่องจากกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีการบริหารงานและระบบงานที่ดี ทำให้ภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำและมีการประหยัดตามขนาดทำให้กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ได้รับผลกำไรมากขึ้น ส่วนกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการ

ดำเนินงานต่อรายได้รวมสูงกว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ มีความสามารถในการทำกำไรที่น้อยกว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง 4406028. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ลดลง 5933888. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิณห์วรา เชื้อเมืองพาน (2552) พบว่า อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ทุกกลุ่มธนาคารในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับสมมติฐาน ถ้าอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารลดลง เนื่องจากหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเกิดจากที่ธนาคารยังไม่ได้รับชำระหนี้และได้ติดตามทวงถามลูกหนี้จนถึงที่สุดและยังไม่ได้รับชำระ และธนาคารพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรตัดจำหน่ายลูกหนี้หนี้จากบัญชี จึงกลายเป็นค่าใช้จ่ายที่เรียกว่าหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้นอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อที่เพิ่มขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรที่ลดลง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วุฒิกิจ บำเพ็ญนรกิจ (2538) พบว่า อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ (BDLOAN) มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็ก แต่มีทิศทางทำให้ความสามารถในการทำกำไรสูงขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากปริมาณสินเชื่อที่เพิ่มสูงขึ้นแต่การสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตั้งไม่ตรงกับความเป็นจริงทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรมากขึ้น

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (RB) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (PF_B) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 3.185795 ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อต่อจำนวนพนักงานของ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 36.58492 ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อดอกเบี้ยต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 26.62504 ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 3.185795 ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 2.603124 ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิษพงษ์ ชัยวิชญชาติ (2546) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีจำนวนสินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนสาขาที่มีมากกว่าจะมีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีจำนวนสินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนสาขาที่น้อยกว่า

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 5105076. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 1468667. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้น 2002805.ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ไม่

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุขุมมา ต้นทสันติสกุล (2547) พบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลดลง 2637858. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง 1888869. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารสีกกรไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้กำไรสุทธิของธนาคารสีกกรไทย จำกัด (มหาชน) ลดลง 3898771. ล้านบาท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุขุมมา ต้นทสันติสกุล (2547) พบว่า ปัจจัยที่กำหนดกำไรของธนาคารพาณิชย์ ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M)

ข้อเสนอแนะ

จากผลงานวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผู้ทำการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคาร ดังนั้น ธนาคารควรพิจารณาการปรับขึ้นค่าธรรมเนียมและบริการ บางรายการที่ไม่เคยได้มีการปรับขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มกำไรสุทธิให้กับธนาคาร
2. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ดังนั้น ธนาคารควรลดหรือควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นให้ลดลง เพื่อเป็นการเพิ่มกำไรสุทธิให้กับธนาคาร
3. อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคาร ดังนั้นธนาคารควรพิจารณาการปล่อย

ส่วนเชื้อ เพื่อเป็นการลดอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อลง เพื่อเป็นการเพิ่มสภาพคล่องให้กับธนาคาร และเพิ่มกำไรสุทธิให้กับธนาคาร

4. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคาร ดังนั้นธนาคารควรให้ธนาคารแต่ละสาขากระตุ้นรายได้ของสาขา เพื่อเป็นการเพิ่มกำไรสุทธิให้กับธนาคาร

5. อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคาร ดังนั้น ธนาคารควรสรรหาพนักงานให้เพียงพอต่อการขยายตัวของกิจการธนาคาร และกระตุ้นให้พนักงานแต่ละคนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อหารายได้ให้แก่ธนาคารเพื่อเป็นการเพิ่มกำไรสุทธิให้กับธนาคาร

6. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรสุทธิของธนาคาร ดังนั้นธนาคารควรพิจารณาวางเงินกู้ เพื่อเป็นการควบคุมอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี

7. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรสุทธิของธนาคาร ดังนั้นธนาคารควรพิจารณารณรงค์หาเงินฝากจากลูกค้ารายย่อย ซึ่งมีต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายต่ำ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาถึงความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์นั้นสามารถที่จะพิจารณาจากหลายด้านไม่ว่าจะเป็นอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนที่แสดงโครงสร้างของเงินทุน และอัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพของสาขาและพนักงาน เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้ครอบคลุมถึงความสามารถในการทำกำไรประเด็นอื่นๆ การศึกษาในอนาคตจึงควรที่จะมีการศึกษาถึงความสามารถในการทำกำไรด้านอื่นๆด้วย

2. ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545 ถึงปี พ.ศ. 2553 ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวได้เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรแบ่งการศึกษาออกเป็นสองช่วงคือช่วงก่อนเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ และช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจ เพื่อเปรียบเทียบความเสี่ยงของสภาพคล่องและปัจจัยที่มีผลต่อสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). สถิติ. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554 www.bot.or.th
- พจนพ พุกกะพันธ์; และ ประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์. (2544). การบริหารธนาคารพาณิชย์. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ. (2535). เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วเรศ อุปปาทิก. (2533). เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- รายงานประจำปี บมจ.ธนาคารไทยพาณิชย์. (2553). บทกำไรขาดทุน. กรุงเทพฯ: บมจ.ธนาคารไทย
พาณิชย์
- เรณู สุขารมณ. (2544). คณิตศาสตร์และเศรษฐกิจ. หน่วยที่ 12.
พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมจิต วัฒนาชยากุล (2545). สถิติวิเคราะห์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ยงพลเทรดดิ้ง
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2535) การจัดการและการบัญชีธนาคารพาณิชย์ หน่วยที่ 9-15
พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- วุฒิกกร บำเพ็ญนรกิจ. (2537). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์.
วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
ถ่ายเอกสาร
- อุทุมพร นิลรัตน์. (2551) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร
- มณี กุลวิโรจน์. (2540). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิของ
ธนาคารพาณิชย์ไทย กรณีศึกษา ปี พ.ศ. 2535-เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2540 ภาค
นิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร
- จิณห์วรา เชื้อเมืองพาน. (2552). ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.
(เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร

สุขมา ตันทสันติสกุล. (2547). *ปัจจัยกำหนดกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย*.

วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร

ยอด หนูไทร. (2544). *การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ระหว่างปี 2536-2542*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร

ดิษพงษ์ ชัยวิญชาติ. (2546). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยหลังวิกฤติเศรษฐกิจ*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ถ่ายเอกสาร

Anderson, L.C.; & Burger, A.G. (1972). *Money and finance: Readings in theory, policy and institutions* 2nd ed. New York : John Wiley and Sons

Hempel, G.H. Coteman, A.B.; & Simonson, D.G. (1994). *Bank management text and cases* 4th ed. Englewood Cliffs, NJ: Rrentice-Hall

Campbell R. McConnell; & Stanley L. Brue. (1998). *Economics Principles, Problems and Policies*. McGraw – Hill Companies.

Roy Batchelor. (2000). *EViews tutorial Cointegration and error correction*. City University Business School, London & ESCP, Paris

James H. Stock; & Mark W. Watson. (2007). *Introduction to econometrics*. 2nd ed. Amsterdam : Addison – Wesley Longman.

ตาราง 22 กำไรสุทธิของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2545/Q1	1,552,917
2545/Q2	3,101,045
2545/Q3	4,732,328
2545/Q4	6,270,984
2546/Q1	1,910,594
2546/Q2	4,645,395
2546/Q3	8,191,175
2546/Q4	11,354,811
2547/Q1	3,317,501
2547/Q2	7,612,304
2547/Q3	12,245,212
2547/Q4	17,620,175
2548/Q1	6,002,996
2548/Q2	11,576,777
2548/Q3	16,392,991
2548/Q4	20,306,046
2549/Q1	5,183,646
2549/Q2	9,574,289
2549/Q3	13,806,950
2549/Q4	17,854,755

ที่มา: งบการเงินของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ตาราง 22 (ต่อ)

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2550/Q1	4,661,819
2550/Q2	9,986,181
2550/Q3	15,026,544
2550/Q4	19,101,368
2551/Q1	5,602,729
2551/Q2	10,645,522
2551/Q3	14,857,421
2551/Q4	20,043,200
2552/Q1	4,753,819
2552/Q2	9,584,050
2552/Q3	14,586,463
2552/Q4	20,047,025
2553/Q1	5,335,586
2553/Q2	12,381,118
2553/Q3	18,586,855
2553/Q4	24,205,999

ที่มา: งบการเงินของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ตาราง 23 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2545/Q1	15.8056	3.1120	36.9358	-0.0507	90,148.9574	2,907,501.2259
2545/Q2	15.7585	2.9270	37.7929	0.0567	180,495.5582	5,770,844.0972
2545/Q3	15.7834	3.3472	37.6974	-0.3858	272,153.5675	8,552,867.0648
2545/Q4	16.2523	3.4391	39.4964	-0.9855	362,264.2648	11,288,424.1963
2546/Q1	16.3003	3.9040	42.8663	0.0330	92,644.4876	2,890,227.2727
2546/Q2	16.0739	3.9963	41.8524	0.0663	184,987.7341	5,694,364.9502
2546/Q3	16.6735	3.7778	41.4576	0.1165	276,655.7768	8,418,240.0657
2546/Q4	17.0134	3.8682	42.5134	-0.1343	371,795.9527	11,094,606.7633
2547/Q1	18.5237	4.1980	42.0117	-0.0426	85,021.5475	2,568,552.8939
2547/Q2	18.6457	4.1720	42.7755	-0.0208	167,726.7362	4,971,219.4006
2547/Q3	18.8959	4.0873	42.5656	0.0572	253,392.5656	7,439,843.2813
2547/Q4	18.4715	3.9131	43.5191	-0.7087	351,690.7828	10,198,489.9691

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 23 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2548/Q1	18.3571	3.7534	39.5353	0.1850	92,447.0853	2,684,515.6682
2548/Q2	18.4068	4.1572	40.9401	0.2531	188,451.7774	5,438,919.6947
2548/Q3	18.9104	3.9985	41.5664	0.3414	281,866.0601	8,036,796.3801
2548/Q4	18.4812	4.0192	42.1593	1.0814	389,991.0865	10,762,615.3285
2549/Q1	15.7510	3.2991	36.0277	0.0901	120,083.1592	3,328,933.5735
2549/Q2	15.1400	3.6461	36.3349	0.2034	246,049.1865	6,733,627.7383
2549/Q3	14.9409	3.6357	37.8697	0.3858	380,343.7861	10,335,358.8983
2549/Q4	14.4013	3.5124	36.0028	1.2694	529,173.0183	14,100,775.2078
2550/Q1	14.6269	4.3509	31.8620	0.1455	126,745.0633	3,424,334.3203
2550/Q2	14.2796	3.3293	32.3615	0.3180	259,601.9229	6,957,608.8117
2550/Q3	14.9819	3.6530	33.0881	0.4548	383,421.0073	10,087,540.3670
2550/Q4	15.3954	3.9016	34.5463	0.5628	505,696.1393	12,817,353.9141

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 23 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ บริการต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2551/Q1	17.8012	4.8972	35.1849	0.1609	120,735.2822	3,162,697.2806
2551/Q2	17.2849	4.3805	36.5363	0.3157	238,763.6089	6,088,903.0084
2551/Q3	17.6698	4.3949	37.6533	-0.0583	349,411.1599	8,690,987.4413
2551/Q4	17.2020	4.2509	37.3504	0.0421	472,414.1988	11,533,872.9263
2552/Q1	18.8341	4.6207	39.7097	0.2597	115,537.5500	2,700,869.3348
2552/Q2	19.5261	4.2496	40.6866	0.4752	223,489.6696	5,177,718.7709
2552/Q3	20.7267	4.3018	41.2637	0.6586	327,396.5324	7,534,480.6881
2552/Q4	21.0988	4.6242	42.6931	0.8078	430,872.9298	9,785,487.6232
2553/Q1	23.3118	4.3661	42.6319	0.1989	103,105.4501	2,389,547.5983
2553/Q2	21.4488	4.4659	42.9400	0.3520	217,163.3285	5,011,043.8043
2553/Q3	21.3000	4.4702	41.9265	0.4982	327,433.6615	7,498,478.1014
2553/Q4	21.2804	4.4715	41.9974	0.5842	445,513.9102	10,115,309.9465

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 24 กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2545/Q1	2,512,712
2545/Q2	2,283,353
2545/Q3	2,679,556
2545/Q4	8,009,158
2546/Q1	2,208,622
2546/Q2	-620,973
2546/Q3	4,391,797
2546/Q4	8,704,915
2547/Q1	5,194,666
2547/Q2	1,571,043
2547/Q3	3,794,477
2547/Q4	11,093,945
2548/Q1	4,317,612
2548/Q2	3,301,127
2548/Q3	4,618,868
2548/Q4	13,024,073
2549/Q1	4,804,211
2549/Q2	3,767,895
2549/Q3	5,078,484
2549/Q4	14,077,951

ที่มา: งบการเงินของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ตาราง 24 (ต่อ)

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2550/Q1	4,408,386
2550/Q2	527,857
2550/Q3	825,102
2550/Q4	6,112,582
2551/Q1	4,139,674
2551/Q2	2,034,218
2551/Q3	3,669,218
2551/Q4	12,053,042
2552/Q1	2,385,172
2552/Q2	2,325,005
2552/Q3	3,802,351
2552/Q4	11,124,764
2553/Q1	2,893,726
2553/Q2	3,469,320
2553/Q3	4,716,685
2553/Q4	14,031,917

ที่มา : งบการเงินของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ตาราง 25 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2545/Q1	16.6342	2.9377	36.2133	0.0019	75,647.4121	1,820,366.4484
2545/Q2	11.8979	0.3825	35.7848	-0.0009	78,637.5774	1,889,229.2484
2545/Q3	10.3188	2.3820	33.7427	0.0023	80,844.2903	1,942,244.4444
2545/Q4	13.4152	1.9132	35.8537	0.2132	319,042.2635	7,602,720.2593
2546/Q1	10.0259	2.2291	38.3178	-0.0830	75,936.8117	1,827,521.3592
2546/Q2	10.2482	1.3347	37.1371	0.4274	79,256.0613	1,916,707.9675
2546/Q3	12.8886	1.9258	27.9575	-0.0208	79,948.0602	1,933,443.0894
2546/Q4	11.3655	1.8790	38.1594	0.3046	320,376.2657	7,735,318.5065
2547/Q1	9.4654	1.5174	31.5811	0.1728	102,509.5875	2,456,746.7638
2547/Q2	9.7723	2.7747	48.5686	0.1519	84,501.8702	2,025,173.4628
2547/Q3	9.0659	0.8442	44.8772	0.0317	90,681.0681	2,173,264.2395
2547/Q4	8.8491	1.2623	40.4188	0.8892	371,212.4772	8,882,113.0856

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 25 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปฏิวัติต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2548/Q1	8.3776	2.0643	37.3189	0.0971	94,292.1750	2,277,635.8643
2548/Q2	8.4504	-0.2063	44.7041	0.0996	88,598.7159	2,112,803.8278
2548/Q3	8.5404	1.7365	34.6745	0.1004	100,100.3277	2,353,302.0440
2548/Q4	8.5179	1.3555	38.8027	0.7196	384,061.3296	8,930,769.8289
2549/Q1	7.6668	1.7767	37.2884	0.0985	117,790.6183	2,798,886.3077
2549/Q2	7.3656	0.5961	31.8741	0.2120	119,933.8750	2,819,450.0761
2549/Q3	9.5392	1.1667	30.9505	0.2080	132,390.8903	3,047,358.1222
2549/Q4	8.0475	1.1199	32.9988	1.7811	502,322.2855	11,163,118.9928
2550/Q1	8.8897	1.5632	38.9257	0.1217	123,274.8790	2,801,069.5346
2550/Q2	7.9712	0.5752	32.5499	0.7477	124,720.7138	2,794,507.2323
2550/Q3	8.4929	0.3536	34.8483	0.7142	118,101.1732	2,602,749.5212
2550/Q4	8.7967	0.8790	36.2348	2.0353	474,588.4916	10,046,807.6216

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 25 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2551/Q1	8.6222	0.8571	39.9026	0.1497	119,649.8292	2,576,562.5806
2551/Q2	10.1959	1.6940	39.2148	0.2889	105,104.2962	2,248,827.6923
2551/Q3	10.9635	1.7906	40.6432	0.1449	108,165.8637	2,256,475.1250
2551/Q4	10.1789	1.5305	39.1866	1.0229	451,156.7979	9,049,706.4904
2552/Q1	11.4137	0.7690	47.8240	0.1410	105,221.3423	2,178,854.7393
2552/Q2	13.5440	1.1299	44.5891	0.1373	96,437.0716	1,973,572.2482
2552/Q3	15.5649	0.3487	43.3169	0.1428	101,555.6274	2,049,523.9030
2552/Q4	14.2990	0.9559	45.6262	0.5583	398,226.4805	7,873,081.6742
2553/Q1	13.7428	1.5139	50.7333	0.1303	100,551.9743	2,034,964.3098
2553/Q2	15.7651	1.6475	45.1298	0.1287	102,344.4044	2,023,546.3816
2553/Q3	13.9086	1.3079	41.0843	0.1280	111,292.6464	2,155,562.8357
2553/Q4	14.7394	1.3736	45.7953	0.4797	425,711.9122	7,979,664.4491

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 26 กำไรสุทธิของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2545/Q1	327,054
2545/Q2	690,503
2545/Q3	1,045,951
2545/Q4	-12,487,544
2546/Q1	3,076,530
2546/Q2	5,971,400
2546/Q3	9,203,619
2546/Q4	12,459,765
2547/Q1	6,857,794
2547/Q2	11,727,281
2547/Q3	15,364,202
2547/Q4	18,488,712
2548/Q1	4,938,071
2548/Q2	9,210,506
2548/Q3	14,483,067
2548/Q4	18,882,631
2549/Q1	3,434,596
2549/Q2	8,394,052
2549/Q3	12,082,044
2549/Q4	13,286,435

ที่มา: งบการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ตาราง 26 (ต่อ)

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2550/Q1	3,434,596
2550/Q2	7,887,386
2550/Q3	12,879,112
2550/Q4	16,636,953
2551/Q1	6,592,430
2551/Q2	12,744,113
2551/Q3	17,589,999
2551/Q4	21,499,181
2552/Q1	5,306,990
2552/Q2	10,415,277
2552/Q3	14,913,232
2552/Q4	19,432,201
2553/Q1	5,566,785
2553/Q2	11,970,722
2553/Q3	17,546,887
2553/Q4	23,178,382

ที่มา: งบการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ตาราง 27 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2545/Q1	13.7276	1.8499	40.1228	-0.2596	112,494.0958	2,095,851.5385
2545/Q2	13.3090	2.5754	39.3902	-0.1909	224,939.2238	4,375,926.1044
2545/Q3	13.6500	2.3807	38.9865	-0.3447	331,343.2287	6,432,972.3447
2545/Q4	14.3684	2.3827	40.3392	-0.7147	426,576.0425	8,281,901.2024
2546/Q1	13.9043	4.8442	37.3975	-0.7038	106,908.9992	2,123,611.2224
2546/Q2	10.9824	4.0797	29.8196	-1.2037	266,715.2038	5,287,362.2000
2546/Q3	12.6333	4.1907	33.1924	-1.5153	360,649.1324	7,178,221.2851
2546/Q4	13.6565	4.0299	35.1333	-2.0012	456,238.3979	9,099,064.3863
2547/Q1	15.0689	3.7523	39.4134	-0.3295	106,177.5042	2,160,509.2555
2547/Q2	16.9347	3.5498	42.0634	-0.5589	204,046.0101	4,160,317.1371
2547/Q3	17.4271	3.3825	43.4047	-0.6980	303,922.7133	6,196,714.5161
2547/Q4	17.2948	4.2382	44.0602	-0.9798	421,256.7883	8,589,052.2177

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 27 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ บริการต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2548/Q1	20.8042	3.5664	41.3747	0.0525	85,823.8195	2,005,717.7193
2548/Q2	21.3869	4.0720	42.0375	0.1030	165,572.8549	3,669,876.8719
2548/Q3	20.8338	4.3460	41.8417	0.0330	257,547.3988	5,385,853.8462
2548/Q4	21.0501	4.1893	40.9864	-0.0311	346,538.4356	6,670,864.8844
2549/Q1	16.7829	4.2069	36.9725	0.1229	123,723.2745	2,592,405.6657
2549/Q2	18.4206	4.1735	38.1782	0.0735	202,619.9554	4,083,592.6431
2549/Q3	17.3169	3.3467	37.3317	0.1274	317,808.4770	6,153,587.4346
2549/Q4	16.9182	3.3971	35.9446	0.5717	444,374.0891	8,289,566.0782
2550/Q1	16.7829	4.2069	36.9725	0.1229	95,949.5885	2,270,767.2457
2550/Q2	17.4164	4.0576	35.4097	0.2067	193,128.3984	4,422,478.0312
2550/Q3	17.7312	3.5801	35.5969	0.3161	291,919.0931	6,535,629.9296
2550/Q4	18.2401	3.5494	37.0794	0.3897	386,240.3355	8,439,329.2096

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 27 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2551/Q1	18.0127	4.6245	38.3732	0.1815	140,501.8142	2,990,902.0408
2551/Q2	18.4703	5.1904	39.8642	0.2134	281,693.2153	5,858,527.6074
2551/Q3	18.7782	3.9859	39.8149	0.3436	429,453.4956	8,704,617.9372
2551/Q4	18.7058	4.0828	41.8024	0.4957	592,178.0310	11,671,415.8430
2552/Q1	18.1331	5.4386	39.6262	0.1534	134,198.6743	2,906,510.2241
2552/Q2	19.6035	5.0181	43.0164	0.3324	258,203.0005	5,345,182.3293
2552/Q3	21.1072	5.1514	44.6424	0.5420	381,203.7571	7,776,958.9710
2552/Q4	22.1908	4.9195	46.3694	0.6784	508,696.5145	9,772,028.4472
2553/Q1	25.4369	4.2620	48.8958	0.0077	128,265.0890	2,497,902.8571
2553/Q2	24.6718	4.3194	49.4213	0.0885	263,681.1571	5,097,077.0654
2553/Q3	24.9276	4.5699	49.0546	0.2173	403,032.9336	7,724,140.9535
2553/Q4	25.2603	4.7417	48.9959	0.3640	552,194.1698	10,480,324.4552

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 28 กำไรสุทธิของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2545/Q1	1,922,695
2545/Q2	3,842,148
2545/Q3	5,723,251
2545/Q4	6,684,384
2546/Q1	2,647,965
2546/Q2	10,883,564
2546/Q3	12,811,082
2546/Q4	14,813,943
2547/Q1	4,371,921
2547/Q2	7,573,906
2547/Q3	10,951,503
2547/Q4	15,340,464
2548/Q1	3,842,944
2548/Q2	7,691,781
2548/Q3	11,269,770
2548/Q4	13,929,851
2549/Q1	3,615,107
2549/Q2	7,159,985
2549/Q3	10,235,527
2549/Q4	13,664,041

ที่มา: งบการเงินของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

ตาราง 28 (ต่อ)

ปีพ.ศ./ไตรมาส	กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)
2550/Q1	3,854,408
2550/Q2	7,962,451
2550/Q3	11,448,143
2550/Q4	15,003,518
2551/Q1	4,237,850
2551/Q2	8,299,940
2551/Q3	12,049,680
2551/Q4	14,807,298
2552/Q1	3,882,941
2552/Q2	7,508,673
2552/Q3	10,921,297
2552/Q4	14,285,638
2553/Q1	4,195,921
2553/Q2	8,563,902
2553/Q3	13,183,188
2553/Q4	18,614,792

ที่มา: งบการเงินของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

ตาราง 29 อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2545/Q1	13.7276	1.8499	40.1228	-0.2596	112,494.0958	2,095,851.5385
2545/Q2	13.3090	2.5754	39.3902	-0.1909	224,939.2238	4,375,926.1044
2545/Q3	13.6500	2.3807	38.9865	-0.3447	331,343.2287	6,432,972.3447
2545/Q4	14.3684	2.3827	40.3392	-0.7147	426,576.0425	8,281,901.2024
2546/Q1	13.9043	4.8442	37.3975	-0.7038	106,908.9992	2,123,611.2224
2546/Q2	10.9824	4.0797	29.8196	-1.2037	266,715.2038	5,287,362.2000
2546/Q3	12.6333	4.1907	33.1924	-1.5153	360,649.1324	7,178,221.2851
2546/Q4	13.6565	4.0299	35.1333	-2.0012	456,238.3979	9,099,064.3863
2547/Q1	15.0689	3.7523	39.4134	-0.3295	106,177.5042	2,160,509.2555
2547/Q2	16.9347	3.5498	42.0634	-0.5589	204,046.0101	4,160,317.1371
2547/Q3	17.4271	3.3825	43.4047	-0.6980	303,922.7133	6,196,714.5161
2547/Q4	17.2948	4.2382	44.0602	-0.9798	421,256.7883	8,589,052.2177

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 29 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ บริการต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2548/Q1	19.2180	1.8596	37.1914	-0.0118	108,136.6398	2,246,233.4677
2548/Q2	17.8267	1.8491	37.8505	-0.0662	224,260.8464	4,658,386.0887
2548/Q3	17.6976	2.3072	39.5146	0.1370	344,732.3207	7,160,840.9274
2548/Q4	17.4631	2.3139	41.4207	0.1778	473,575.2888	9,778,048.4970
2549/Q1	14.9900	2.0427	36.4981	0.1073	126,152.5715	2,830,611.4000
2549/Q2	14.6958	2.3301	36.0593	0.2389	267,244.6029	5,810,498.4496
2549/Q3	14.7953	2.6878	36.2919	0.1744	414,760.2014	8,429,700.5435
2549/Q4	13.9683	2.4328	35.3876	0.1563	611,911.9886	11,795,602.4055
2550/Q1	14.6320	3.3910	34.3476	0.1404	145,963.4172	3,032,494.6037
2550/Q2	15.3048	3.3844	35.5801	0.2806	294,393.3036	6,014,801.8242
2550/Q3	15.9149	3.6164	36.2547	0.3823	439,732.9870	8,852,141.1765
2550/Q4	16.5010	3.7444	37.9408	0.5621	589,083.5795	11,538,171.2242

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 29 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ ไตรมาส	FEE = อัตราส่วน รายได้ค่าธรรมเนียม และบริการต่อรายได้ รวม	GFEI = อัตราส่วน รายได้จากการ ปริวรรตต่อรายได้รวม	OEI = อัตราส่วน ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานต่อรายได้ รวม	BD = อัตราส่วนหนี้ ส่วนและหนี้สงสัยจะ สูญต่อเงินให้สินเชื่อ	RE = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน พนักงาน	RB = อัตราส่วน รายได้รวมต่อจำนวน สาขา
2551/Q1	18.0127	4.6245	38.3732	0.1815	140,501.8142	2,990,902.0408
2551/Q2	18.4703	5.1904	39.8642	0.2134	281,693.2153	5,858,527.6074
2551/Q3	18.7782	3.9859	39.8149	0.3436	429,453.4956	8,704,617.9372
2551/Q4	18.7058	4.0828	41.8024	0.4957	592,178.0310	11,671,415.8430
2552/Q1	18.1331	5.4386	39.6262	0.1534	134,198.6743	2,906,510.2241
2552/Q2	19.6035	5.0181	43.0164	0.3324	258,203.0005	5,345,182.3293
2552/Q3	21.1072	5.1514	44.6424	0.5420	381,203.7571	7,776,958.9710
2552/Q4	22.1908	4.9195	46.3694	0.6784	508,696.5145	9,772,028.4472
2553/Q1	25.4369	4.2620	48.8958	0.0077	128,265.0890	2,497,902.8571
2553/Q2	24.6718	4.3194	49.4213	0.0885	263,681.1571	5,097,077.0654
2553/Q3	24.9276	4.5699	49.0546	0.2173	403,032.9336	7,724,140.9535
2553/Q4	25.2603	4.7417	48.9959	0.3640	552,194.1698	10,480,324.4552

ที่มา: จากการคำนวณ

ตาราง 30 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR)
ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

ปีพ.ศ./ไตรมาส	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (ร้อยละ)
2545/Q1	7.167
2545/Q2	7.125
2545/Q3	7.125
2545/Q4	6.750
2546/Q1	6.708
2546/Q2	6.458
2546/Q3	5.625
2546/Q4	5.625
2547/Q1	5.625
2547/Q2	5.625
2547/Q3	5.625
2547/Q4	5.625
2548/Q1	5.625
2548/Q2	5.625
2548/Q3	6.083
2548/Q4	6.458
2549/Q1	7.042
2549/Q2	7.625
2549/Q3	7.708
2549/Q4	7.750

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง 30 (ต่อ)

ปีพ.ศ./ไตรมาส	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (ร้อยละ)
2550/Q1	7.708
2550/Q2	7.167
2550/Q3	6.990
2550/Q4	6.990
2551/Q1	6.990
2551/Q2	7.118
2551/Q3	7.375
2551/Q4	7.208
2552/Q1	6.458
2552/Q2	6.117
2552/Q3	6.050
2552/Q4	6.050
2553/Q1	6.050
2553/Q2	6.050
2553/Q3	6.190
2553/Q4	6.230

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง 31 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (FIX3M)

ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

ปีพ.ศ./ไตรมาส	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (ร้อยละ)
2545/Q1	2.083
2545/Q2	2.000
2545/Q3	2.000
2545/Q4	1.750
2546/Q1	1.667
2546/Q2	1.417
2546/Q3	1.125
2546/Q4	1.000
2547/Q1	1.000
2547/Q2	1.000
2547/Q3	1.000
2547/Q4	1.000
2548/Q1	1.000
2548/Q2	1.125
2548/Q3	1.625
2548/Q4	2.250
2549/Q1	3.250
2549/Q2	3.833
2549/Q3	3.958
2549/Q4	4.000

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง 31 (ต่อ)

ปีพ.ศ./ไตรมาส	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (ร้อยละ)
2550/Q1	3.708
2550/Q2	2.542
2550/Q3	2.125
2550/Q4	2.125
2551/Q1	2.125
2551/Q2	2.250
2551/Q3	2.500
2551/Q4	2.205
2552/Q1	1.042
2552/Q2	0.717
2552/Q3	0.733
2552/Q4	0.700
2553/Q1	0.700
2553/Q2	0.700
2553/Q3	0.867
2553/Q4	1.008

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง 32 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2553

ปีพ.ศ./ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (พันล้านบาท)
2545/Q1	812,458
2545/Q2	780,037
2545/Q3	789,845
2545/Q4	854,702
2546/Q1	868,512
2546/Q2	831,715
2546/Q3	842,416
2546/Q4	925,523
2547/Q1	926,696
2547/Q2	886,437
2547/Q3	895,134
2547/Q4	979,922
2548/Q1	959,975
2548/Q2	928,361
2548/Q3	944,173
2548/Q4	1,025,510
2549/Q1	1,018,621
2549/Q2	975,690
2549/Q3	989,089
2549/Q4	1,071,104

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตาราง 32 (ต่อ)

ปีพ.ศ./ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (พณับ้านบาท)
2550/Q1	1,065,589
2550/Q2	1,020,773
2550/Q3	1,043,868
2550/Q4	1,128,796
2551/Q1	1,132,889
2551/Q2	1,073,963
2551/Q3	1,075,757
2551/Q4	1,082,224
2552/Q1	1,053,066
2552/Q2	1,018,647
2552/Q3	1,045,615
2552/Q4	1,145,811
2553/Q1	1,179,635
2553/Q2	1,112,764
2553/Q3	1,114,342
2553/Q4	1,189,371

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนันทพร บำสันเพียร
วันเดือนปีเกิด	18 มิถุนายน พ.ศ.2524
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1094 หมู่ 2 ต.ลำโรงเหนือ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อำนวยการสินเชื่อ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ธนาคารกรุงเทพ กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	บริหารบัณฑิต สาขาการเงินและการธนาคาร จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2555	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ